

Självvärdering av kvalitetssäkringsarbetet vid Karolinska Institutet

Karolinska Institutet, 2026-10-01

Dnr: 1-504/2025

**Karolinska
Institutet**

Självvärdering av kvalitetssäkringsarbetet vid Karolinska Institutet

Innehåll

1. Inledning och disposition.....	3
1.1 KI:s systematiska kvalitetsarbete i översikt.....	3
1.2 Utgångspunkter.....	4
1.3 Arbetet med självvärderingen.....	5
2. Karolinska Institutet i korthet.....	5
2.1 Organisation.....	6
2.2 KI:s strategi 2030.....	7
2.3 Förklaringar av organisation, befattningar och begrepp.....	9
3. Utveckling av kvalitetssäkringsarbetet 2020–2026	11
3.1 Utvecklad integration av kvalitetsarbete och verksamhetsplanering samt implementering av systematiken i hela organisationen.....	11
3.2 Utveckling av en tydlig koppling mellan resultat som genereras av kvalitetssystemet och den strategiska styrningen.....	12
3.3 Utveckling av regelbundna och systematiska djupgående granskningar av utbildning och forskning.....	13
3.4 Utveckla systematiken för all personal att vara delaktiga, visa engagemang och ta ansvar.....	13
3.5 Implementera metod för kollegial granskning och lärande inom forskarutbildning och forskning.....	14
3.6 Ta fram en tydlig struktur för utveckling av kvalitetssystemet i dess helhet.....	14
3.7 Skapa en samlad intern och extern kommunikationsstrategi.....	14
3.8 Utveckla säkerställandet av att jämställdhet beaktas på ett tydligare och mer konkret sätt på alla nivåer i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.....	15
3.9 Utveckling av omhändertagandet av uppföljnings- och granskningsresultat.....	15
3.10 Utveckling av gemensam process för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning.....	15
3.11 Åtgärder efter tidigare nationella utvärderingar	16
4. Självvärdering av arbetet inom respektive bedömningsgrund	16
4.1 Fastställd ordning och kvalitetskultur (U1/F1).....	16
4.2 Kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning (U2–3/F2–3)	21
4.3 Inrättande och nedläggning av utbildning (U4).....	33
4.4 Utveckling och förnyelse av forskning (F4).....	38
4.5 Studentstöd, läranderesurser och infrastruktur (U5).....	41
4.6 Stödverksamhet och forskningsinfrastruktur (F5)	48
4.7 Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd (U6/F6).....	52
4.8 Samband mellan forskning och utbildning (U7).....	59
4.9 Studentcentrerat lärande (U8).....	61
4.10 Jämställdhet (F7/U)	65
4.11 God forskningssed (F8).....	70
4.12 Sammanfattande reflektioner om styrkor och utvecklingsområden.....	73
5. Bilagor	75

Självvärdering av kvalitetssäkringsarbetet vid Karolinska Institutet

1. Inledning och disposition

Denna självvärdering redovisar och analyserar Karolinska Institutets (KI:s) systematiska kvalitetsarbete inom utbildning och forskning. Syftet är att 1) beskriva hur lärosätet säkerställer och utvecklar kvaliteten i verksamheten, 2) värdera kvalitetssäkringssystemets ändamålsenlighet och effektivitet samt 3) identifiera områden för fortsatt utveckling.

Självvärderingen har utarbetats inom ramen för Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) granskning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete och utgår från UKÄ:s bedömningsgrunder. Samtidigt har KI eftersträvat att beskriva kvalitetssäkringsarbetet utifrån lärosätets egna förutsättningar, organisation och utvecklingsbehov.

Inledningsvis ges en översiktlig beskrivning av KI:s systematiska kvalitetsarbete och dess centrala utgångspunkter. Därefter presenteras övergripande fakta om lärosätet samt en beskrivning av arbetet med att ta fram självvärderingen. Självvärderingens inleds med en genomgång av utvecklingen av KI:s kvalitetssäkringsarbete sedan den senaste UKÄ-granskningen 2020 och uppföljningen 2022. Självvärderingen är i övrigt strukturerad utifrån UKÄ:s bedömningsgrunder. Flera bedömningsgrunder berör gemensamma processer och strukturer och det förekommer därför viss upprepning mellan avsnitten. Detta har gjorts för att respektive avsnitt ska kunna läsas och bedömas i relation till den aktuella bedömningsgrunden utan omfattande hänvisningar till andra delar av rapporten. De två första avsnitten beskriver den övergripande ordningen för KI:s kvalitetssäkringsarbete, inklusive ansvarsfördelning, styrdokument samt de processer för kontinuerlig uppföljning och regelbunden extern granskning som utgör grunden för kvalitetssystemet. De efterföljande avsnitten (4.3–11) behandlar de verksamhetsområden som omfattas av UKÄ:s bedömningsgrunder. För varje område beskrivs verksamhetens arbetsprocesser, hur dessa kvalitetssäkras samt exempel på utvecklingsinsatser och förbättringar som kvalitetssäkringsarbetet har bidragit till. Avsnitten avslutas med KI:s värdering.

1.1 KI:s systematiska kvalitetsarbete i översikt

KI:s systematiska kvalitetsarbete syftar till att säkerställa och utveckla kvaliteten i utbildning, forskarutbildning, forskning och verksamhetsstöd. Arbetet utgår från lärosätets vision och strategiska mål och bygger på samverkan mellan verksamheternas löpande kvalitetsutveckling och ett sammanhållet kvalitetssystem.

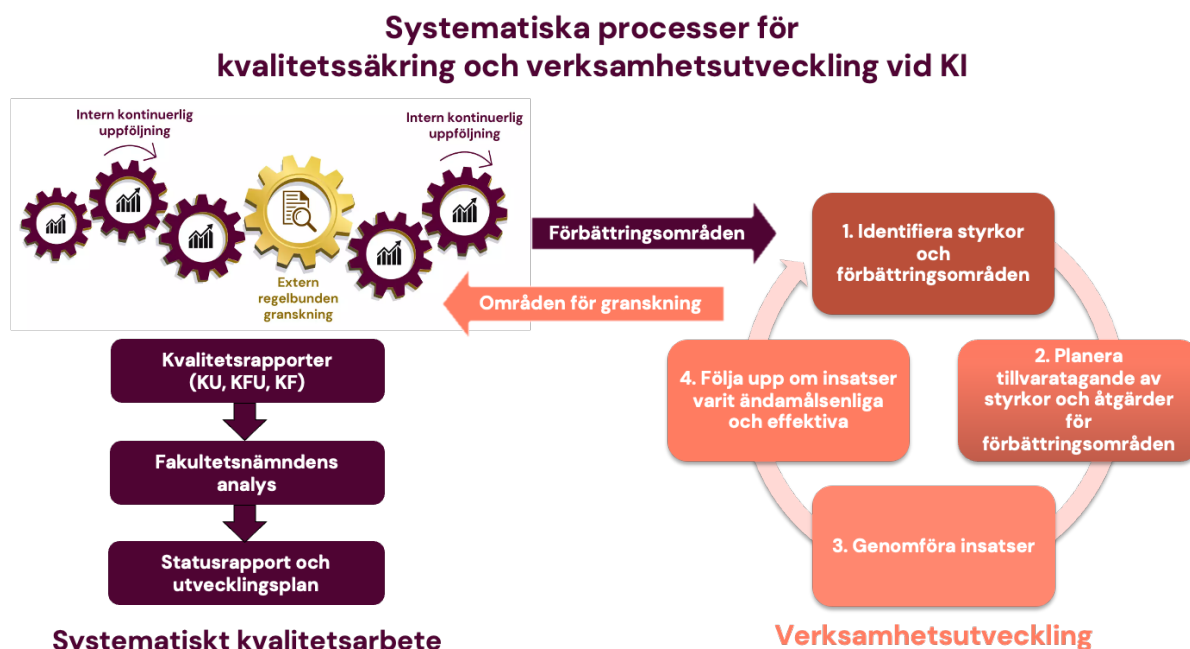
Kvalitetssystemet omfattar två kompletterande komponenter:

1. **Kontinuerliga interna uppföljningar** identifierar styrkor, utvecklingsområden och prioriterade insatser samt följer upp genomförda åtgärder inom ramen för verksamhetsstyrningen.
2. **Regelbundna externa granskningar** tillför ett oberoende perspektiv på verksamhetens kvalitet och utvecklingsmöjligheter. Resultat och rekommendationer används som underlag för fortsatt verksamhetsutveckling.

De två komponenterna kopplas samman årligen genom återkommande uppföljning och analys på lärosätetsnivå. Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (KU), kommittén för forskarutbildning (KFU) respektive kommittén för forskning (KF) skriver årliga kvalitetsrapporter som följs upp i fakultetsnämnden (FN). Rapporteringen utgör

underlag för bedömning av kvalitetssystemets funktion och för identifiering av prioriterade utvecklingsområden. Bedömning och utvecklingsområden sammanfattas i en Statusrapport och utvecklingsplaner. Dessa utformas till handlingsplaner och åtgärder inom ramen för verksamhetsplaneringen.

Figur 1. Systematiska processer för kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling vid KI

Samtliga dessa processer vid KI är utformade som återkommande cykler där innehåll och fokus kan anpassas utifrån erfarenhet av tidigare granskningar, omvärldsbevakning och en analys av aktuella behov och prioriteringar vid KI. Ett cykliskt återkommande förlopp har fördelen att det skapar kontinuitet och stabilitet över tid, men kan samtidigt uppfattas som en regelstyrd och statisk process. Genom utformningen med en ram där fokus och innehåll i de olika stegen kan modifieras och förändras över tid skapas ett utrymme för att processerna ska upplevas som levande och förankrade i verksamheternas behov här och nu.

KI har medvetet också valt processer som i sin utformning, sitt innehåll och sin benämning följer de standarder och riktlinjer som föreskrivs för kvalitetssäkring inom området för högre utbildning i Europa (ESG). Även här är igenkänningsfaktorn viktig för förankring och legitimitet inom KI och i nationella och internationella samarbeten.

Vi tydliggör nu likartade cykliska steg i både det systematiska kvalitetssäkringsarbetet och i verksamhetsutvecklingsprocessen med tydligt informationsutbyte emellan. Utvecklingen syftar till att även processmässigt knyta dessa närmare varandra och undvika både dubbelarbete såväl som att viktiga iakttagelser faller mellan stolar.

1.2 Utgångspunkter

En viktig del i självvärderingen är att skilja mellan de **arbetsprocesser** som ska bidra till att verksamheten når sina mål och uppfyller sina krav, och de **kvalitetssäkringsprocesser** som följer upp och utvärderar hur väl detta fungerar. Därför inleds varje bedömningsgrund med en beskrivning av arbetsprocesserna, följt av ett avsnitt som beskriver hur kvalitetssäkringsprocesserna följer upp att arbetsprocesserna uppnår mål och krav på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt.

Självvärderingen fokuserar på hur kvalitetssäkringsarbetet bedrivs i praktiken, samtidigt som det tar sin utgångspunkt i KI:s vision, mål och strategiska inriktning. Självvärderingen ska utifrån detta ge svar på tre centrala frågor:

1. Hur vet KI att verksamhetens förutsättningar och arbetsprocesser är ändamålsenliga och resurseffektiva för att uppnå ställda krav och mål?
2. Vilken utveckling av verksamhetens förutsättningar, arbetsprocesser och resultat har kvalitetssäkringsarbetet inneburit (exemplifieringar)?
3. Vad behöver utvecklas i kvalitetssäkringsarbetet för att ytterligare stärka kvaliteten i KI:s verksamhet, idag och i framtiden?

1.3 Arbetet med självvärderingen

Självvärderingsprocessen har genomförts under ledning av prorektor med stöd av akademisk rådgivare för det systematiska kvalitetsarbetet och fakultetsnämndens råd för det systematiska kvalitetsarbetet. Samordnare för kvalitetsfrågor inom respektive verksamhetsområde vid det gemensamma verksamhetsstödet har bidragit med underlag och varit ett strategiskt stöd i självvärderingsarbetet. KI:s läs- och granskningsgrupp (LÄGG) har bidragit med synpunkter och varit stöd i dokumenteringen av resultaten av självvärderingsprocessen. Genom hela processen har studenterna givits möjlighet till inflytande genom de studentrepresentanter som medverkar i de olika organen.

2. Karolinska Institutet i korthet

Karolinska Institutet (KI) är ett medicinskt universitet med en fakultet som erbjuder utbildning och genomför forskning inom medicin och hälsa.

Under 2025 uppgick KI:s totala omsättning till 8 650 mnkr. Utbildningen svarade för cirka 16 procent av omsättning, medan forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde cirka 84 procent. Verksamheten finansieras i stor utsträckning med externa medel, främst inom forskningen. Statsanslagen uppgick till 3 604 mnkr, vilket motsvarar cirka 42 procent av den totala finansieringen. Av statsanslagen avsåg cirka 33 procent anslag för utbildning och 67 procent anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

KI:s utbildning på grundnivå och avancerad nivå är organiserad inom 13 nybörjarprogram varav 9 ger examen på grundnivå och 4 på avancerad nivå. Av nybörjarprogrammen leder 12 till en legitimationsgrundande yrkesexamen. På avancerad nivå ges 27 påbyggnadsprogram varav 13 leder till yrkesexamen. Under 2025 erbjöds 110 fristående kurser samt totalt 236 kurser, kurspaket och seminarier inom uppdragsutbildningen. Vid KI ges även kompletterande utbildning för barnmorskor, fysioterapeuter, läkare, sjuksköterskor och tandläkare med utländsk examen från land utanför EU/EES och Schweiz.

KI:s utbildning på forskarnivå erbjuds inom forskarutbildningsämnet medicinsk vetenskap. KI:s drygt 2100 doktorander har alla en individuell studieplan som utgår ifrån en gemensam allmän studieplan. Forskarutbildning innebär framför allt att genomföra ett forskningsprojekt i samarbete med handledare och andra forskare. Detta varvas med obligatoriska och valbara kurser samt seminarier och internationella konferenser, och ibland även undervisningsuppdrag. Under 2025 fanns 235 kurstillfällen i kurskatalogen att välja mellan. Det finns 10 institutionsövergripande tematiska forskarutbildningsprogram vilka organiserar kursutbudet och andra aktiviteter inom sina specifika forskningsområden. Därutöver finns lokala och nationella forskarskolor varav flera av de lokala riktar sig till doktorander med anställning inom hälso- och sjukvården.

KI:s forskningsverksamhet sträcker sig från grundläggande experimentella studier till klinisk forskning och global folkhälsa. Lärosätets forskare publicerade 7 200 vetenskapliga artiklar under 2025, varav 90 procent i samarbete med forskare inom andra organisationer i Sverige och internationellt. Vid KI finns ungefär 800 grupper och enheter inom forskning.

2.1 Organisation

KI:s organisation illustreras närmare i bilaga 2.

2.1.1 Ledningsorganisation

Rektor är KI:s myndighetschef och svarar under konsistoriet för verksamheten, inklusive dess kvalitet och det systematiska kvalitetsarbetet. Prorektor är rektors ställföreträdare när rektor inte är i tjänst. Rektor har i särskilt beslut delegerat ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet till prorektor. Jämte detta har rektor delegerat till fakultetsnämnden att besluta om övergripande och strategiska frågor, som inte får delegeras vidare, avseende genomförandet och uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet i KI:s kärnverksamheter. Prorektor är från och med 1 juli 2026 ordförande för fakultetsnämnden.

Rektor beslutar om de övergripande riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet vid KI och fakultetsnämnden beslutar, om anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet inom fakultetsnämndens ansvarsområden.

2.1.2 Linjeorganisation

KI:s kärnverksamhet, utbildning och forskning, bedrivs vid 21 institutioner som är indelade i tre institutionsgrupper. Indelningen i tre institutionsgrupper genomfördes i samband med att en ny ledningsorganisation infördes 2018/2019. Grupperna har en geografisk och innehållsmässig indelning. Institutionsgrupp Solna har en dominerande basvetenskaplig inriktning medan institutionsgrupperna Nord och Syd har en huvudsaklig inriktning på kliniska vetenskaper. En vicerektor leder respektive institutionsgrupp i linjeorganisationen för institutionerna som ingår i gruppen och ansvarar för att fakultetsnämndens och övriga universitetsövergripande beslut implementeras på institutionerna genom prefekternas operativa ansvar. I uppdraget ingår även att ansvara för samordning och effektivisering inom institutionsgrupperna och kontakterna med sjukvård, näringsliv och andra nationella och internationella aktörer. Uppdraget som vicerektor har utvecklats från talesperson till att i dag vara en mer tydlig linjechefsfunktion.

2.1.3 Kollegial organisation

Det medicinska vetenskapsområdet omfattar all akademisk verksamhet som bedrivs vid KI och utgör den medicinska fakulteten. I ledningen för fakulteten finns under rektor en fakultetsnämnd. Fakultetsnämnden har det övergripande ansvaret för den strategiska och långsiktiga utvecklingen av utbildning och forskning vid fakulteten. Fakultetsnämndens underorganisation består av följande kommittéer, nämnder och utskott: kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, kommittén för forskarutbildning, kommittén för forskning, infrastrukturnämnden, rekryteringsnämnden, docenturnämnden, utskottet för internationalisering, utskottet för kvalitetsarbete och verksamhetsplanering samt utskottet för uppföljning av den prestationsbaserade fördelningsmodellen.

Fakultetsnämnden leder ett fakultetsforum som erbjuder fakulteten en plattform för diskussion kring aktuella utbildnings- och forskningsfrågor och universitetets långsiktiga utveckling.

Kommittéerna, som leds av dekan, ska verka för att verksamheten inom deras respektive områden bedrivs med hög kvalitet och de har ansvar att följa upp denna verksamhet inom

KI:s sammanhållna kvalitetssystem. Det innebär att kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, kommittén för forskarutbildning respektive kommittén för forskning ansvarar för uppföljning och granskning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskarutbildning, respektive forskningsverksamheten.

2.1.4 Verksamhetsstödet organisation

Vid KI finns ett gemensamt verksamhetsstöd (GVS) som leds av KI:s universitetsdirektör. Tillsammans med institutionernas verksamhetsstöd utgör detta KI:s verksamhetsstöd. KI har sedan 1 januari 2025 en ny organisation för det gemensamma verksamhetsstödet. Syftet med omorganisationen är att samla och tydliggöra ansvar och mandat inom olika sakområden för att bättre kunna samordna och effektivisera stödet till KI:s kärnverksamhet, ledning och ledningsorgan. Organisation för det gemensamma verksamhetsstödet illustreras i bilaga 2.

2.1.5 Studentinflytandet – KI:s två studentkårer

På KI finns två studentkårer: Odontologiska Föreningen för studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom utbildningsuppdraget för institutionen för odontologi och Medicinska Föreningen för alla övriga studenter samt samtliga doktorander.

Studentinflytandet på KI regleras i *Anvisningar för studentinflytande* som anger att ett aktivt och engagerat deltagande från studenternas sida är centralt för KI:s utvecklingsarbete och för kvaliteten i den högre utbildningen. Samtliga studentrepresentanter utses av studentkårerna. För att säkerställa ett välfungerande studentinflytande i praktiken sker månadsvisa samrådsmöten mellan studentkårernas presidier och KI:s ledning för dialog och informationsutbyte. Motsvarande samrådsmöten sker även med studentkårernas presidier och dekan för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt med doktorandsektionens ordförande och dekan för forskarutbildning. Även student- och doktorandombuden medverkar vid samrådsmötena med dekaner.

Ett aktivt och engagerat deltagande från studenternas sida är centralt för KI:s utvecklingsarbete. Student- och doktorandperspektivet följs upp genom enkäter och andra undersökningar men framförallt genom de samrådsforum som finns och genom att studenterna involveras i, och kan fortlöpande lyfta, student- och doktorandperspektiv genom sitt deltagande i styrande och beredande organ på alla nivåer, från kursnivå till konsistoriet.

2.2 KI:s strategi 2030

KI:s strategi fram till 2030 fastställdes av konsistoriet i början av 2019. Strategin, som bygger vidare på strategin för åren 2014–2018, är utarbetad i en process inom KI samt i dialog med KI:s samverkanspartners. Ett arbete med att ta fram en ny framtidsyftande strategi har inletts.

Strategi 2030 ligger till grund för KI:s övergripande och gemensamma verksamhetsplanering.

KI:s vision med strategin är att vara banbrytande, globalt och samverkande för att driva utvecklingen av kunskapen om livet och verka för en bättre hälsa för alla.

Figur 2. Ur strategi 2030

KI:s prioriteringar för verksamheten uttrycks i form av strategiska vägval. De anger vad KI väljer att fokusera på för att realisera övergripande målsättningar till år 2030. De grundläggande förutsättningarna som behöver finnas på plats och KI:s gemensamma värdegrund kompletterar vägvalen. KI har valt att uttrycka ambitionerna med fem målsättningar som samtliga ska vara uppnådda till år 2030.

De fem övergripande målsättningarna i Strategi 2030 är:

- Ett etiskt förhållningssätt, akademisk frihet, kritisk reflektion, hög kvalitet och höga ambitioner ska genomsyra och utgöra ett fundament för all vår verksamhet.
- Ett djupt engagemang för människors hälsa globalt, nationellt och lokalt ska karaktärisera vår utbildning och forskning.
- Perspektivrikedom ska känneteckna vår utbildning och forskning. Synergier ska finnas mellan utbildning och forskning.
- Interprofessionellt lärande, livslångt lärande och internationalisering ska känneteckna vår utbildning.
- Nyfikenhetsdrivet kunskapssökande om livsprocesser och sjukdomsmekanismer, vetenskapliga genombrott av högsta internationella klass, reproducerbarhet och modern metodik ska känneteckna vår forskning.

2.2.1 Uppföljningen av Strategi 2030 gav nio fokusområden

KI har under 2023–2025 genomfört ett brett uppföljningsarbete genom dialoger mellan den då ny tillträdde universitetsledningen, chefer i linjen, medarbetare och studenter. Syftet var att konkretisera och prioritera områden som KI behöver utveckla i närtid för att uppfylla de fem målsättningarna i strategin till 2030. Uppföljningen resulterade i följande nio prioriterade fokusområden:

Figur 2. Nio prioriterade fokusområden

De prioriterade fokusområdena ska stärka förutsättningarna att nå de övergripande målsättningarna som visionen för strategin omfattar, dvs. ett starkt och attraktivt KI med hållbara strukturer, ökad samverkan, samt tydlighet och transparens.

Innehållet i KI:s fokusområden ligger sedan tidigare inom mångas uppdrag, men att de har definierats utgör ett förtydligande av vägen framåt. Inom varje område har uppdrag och aktiviteter konkretiserats och formulerats. I uppdraget framgår det när, var och hur det ska genomföras, vilka som är ansvariga för att driva arbetet framåt och vilka i övrigt som ska vara involverade.¹

2.3 Förklaringar av organisation, befattningar och begrepp

Organisation	Ansvar/roll
Konsistoriet	KI:s styrelse. Utsedd av regeringen
Fakultetsnämnd (FN)	Har under rektor det övergripande ansvaret för utbildning och forskning vid KI. Ansvarar bland annat för, resursfördelning, infrastruktur, kompetensförsörjning samt genomförande och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet. Leds av prorektor och består av dekaner, adjungerade vicerektorer, valda lärarrepresentanter och studentrepresentanter.
Kommitté under fakultetsnämnd	Det finns tre kommittéer: Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, kommittén för forskarutbildning respektive kommittén för forskning. Utses av rektor efter rådgivande val. Ger stöd till FN med expertis och beslutsunderlag inom respektive uppdragsområde samt fattar beslut enligt delegation från FN.
Institutionsgrupp	KI:s 21 institutioner är indelade i tre institutionsgrupper. Institutionsgruppen leds av en vicerektor som utses av rektor.
Verksamhetsstöd	Verksamhetsstödet består av det gemensamma verksamhetsstödet samt av verksamhetsstöd på institution.

¹ Se medarbetarportalen: [Prioriterade fokusområden för att nå KI:s vision Medarbetare](#)

Befattningar	Ansvar/roll
Rektor	KI:s myndighetschef. Utses av regeringen. Svarar för ledningen av verksamheten närmast under konsistoriet.
Prorektor	Är rektors ställföreträdare. Utses av konsistoriet. Ansvarar för uppgifter som rektor delegerar, bland annat det systematiska kvalitetsarbetet. Är ordförande för FN fr.o.m. 1 juli 2026.
Dekan	KI har tre dekaner. Utses av rektor efter rådgivande akademiska val. Har i uppdrag att ansvara, driva, och ta initiativ i frågor rörande aktuellt verksamhetsområde, både som ordförande för en kommitté och som ledamot i FN. (Fram till 1 juli 2026 benämndes denna befattning vicerektor).
Prodekan	Är ställföreträdande för dekan och vice ordförande i en kommitté. Utses av rektor efter rådgivande val.
Vicerektor	KI har tre vicerektorer. Utses av rektor. Är chefer för en av KI:s tre institutionsgrupper: Syd, Solna respektive Nord. Är adjungerade i FN. (Fram till 1 juli 2026 benämndes denna befattning dekan).
Universitetsdirektör	Har under rektor det övergripande ansvaret för KI:s verksamhetsstöd och är därutöver också chef för det centrala och gemensamma verksamhetsstödet (GVS). Anställs av rektor.
Prefekt	KI har 21 prefekter som är institutionschefer. De leder arbetet med utbildning och forskning vid en institution. Rapporterar till vicerektor. Utses av vicerektor i samråd med rektor.
Administrativ chef (AC)	Är chef för verksamhetsstödet vid en institution och rapporterar till prefekt. Anställs av prefekt.
Grundutbildningsansvarig (GUA)	Har övergripande ansvar och beslutsbefogenheter för utbildningsfrågor på grundnivå och avancerad nivå vid institutionen. Utses av prefekt.
Programdirektor (PD)	Har övergripande ansvar för det löpande arbetet på program på grundnivå och avancerad nivå inklusive kvalitetsarbete och samordning av programmets ingående kurser. Utses av prefekt eller KU om programansvar inte är delegerat till institution.
Studierektor forskarutbildning	Har i uppdrag att utgöra ett stöd för doktorander och handledare på institutionen, att verka för att institutionen har en forskarutbildning av hög kvalitet samt att regler och anvisningar för forskarutbildning följs. Utses av prefekt.

Begrepp	Förklaring
Kvalitetsarbete	Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling
Kvalitetssäkring	Uppföljning och kontroll genom insamling av information och analys av verksamhetens kvalitet
Kvalitetsutveckling	Förbättring och utveckling av verksamhetens kvalitet
Kvalitet	Egenskaper, beskaffenhet, utformning, design etc. inklusive faktiska förutsättningar, processer och resultat (neutralt)
Hög kvalitet	Ändamålsenliga och resurseffektiva egenskaper, beskaffenhet, utformning, design etc. i relation till krav och mål.
Kvalitetskultur	Engagemang, beteenden, värderingar och attityder hos ledning, medarbetare och studenter avseende det systematiska kvalitetsarbetet.
Systematisk uppföljning/granskning	Uppföljningen/granskningen följer fastställda processer där omfattning, periodicitet och ansvarsfördelning framgår.
Strategisk uppföljning/granskning	Uppföljning/granskning med utgångspunkt i formulerade befintliga krav och mål.

3. Utveckling av kvalitetssäkringsarbetet 2020–2026

Utvecklingen av KI:s kvalitetssäkringsarbete har sedan senaste UKÄ-granskningen 2020 och uppföljningen 2022 dels bestått i att komplettera och förbättra befintliga processer för den kontinuerliga interna uppföljningen, dels att från grunden utveckla processer för regelbunden egeninitierad extern granskning inom både utbildning och forskning som inte funnits tidigare. Samtidigt med detta arbetar KI med att utveckla en gemensam process för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning som stegvis ska integrera det systematiska kvalitetsarbetet, inklusive hela dess förbättringscykel. Utvecklingen sammanfattas nedan och processerna beskrivs sedan mer utförligt under respektive bedömningsgrund.

3.1 Utvecklad integration av kvalitetsarbete och verksamhetsplanering samt implementering av systematiken i hela organisationen.

Den fastställda ordningen har utvecklats genom en omarbetning under 2022 av KI:s styrdokument för det sammanhållna kvalitetssystemet, *Föreskrifter för ett sammanhållet kvalitetssystem och ett systematiskt kvalitetsarbete*. Förändringarna har inneburit en tydligare koppling till det nationella kvalitetssäkringssystemet och förtydligade ansvarsområden inom kvalitetssäkringen vid lärosätet. I ett nytt styrdokument, *Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete vid Karolinska Institutet* (Bilaga 1), fastställt 2025, klargjordes ansvarsfördelningen ytterligare. En förändring i riktlinjerna är att fakultetsnämnden (FN), och inte som tidigare dess kommittéer, beslutar om formerna för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning. Syftet är att ge FN ett tydligare ansvar för det strategiska kvalitetsarbetet och att stärka samordningen av kvalitetsarbetets utveckling i hela universitetet.

Anvisningarna för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning respektive forskning har uppdaterats och utvecklats enligt de nya riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet. De utvecklade anvisningarna anger de konkreta formerna för kommittéernas arbete med kontinuerlig intern uppföljning och egeninitierad regelbunden extern granskning.

Den pågående implementeringen av en process för verksamhetsplanering (VP) och verksamhetsuppföljning (VU) för FN och institutionerna föreskriver en integrering med det systematiska kvalitetsarbetet, dvs. både kvalitetssäkringen och kvalitetsutvecklingen. Implementeringen av VP/VU har påbörjats 2025 och utvecklas stegvis för att processen ska bli så ändamålsenlig och effektiv som möjligt på olika nivåer inom KI:s verksamhetsområden. Ett steg är att under 2026 inrätta *FN:s utskott för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsplanering*. Detta utskott ersätter FN:s råd för det systematiska kvalitetsarbetet (RSK) och får ett tydligare mandat att samordna utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet. I detta ingår att aktivt bidra till att utveckla verksamhetsplaneringen och att resultat från kvalitetssäkringsprocesserna integreras i fakultetsnämndens verksamhetsplanering eller vid behov lyfts vidare till ansvariga organ och funktioner inom KI.

3.2 Utveckling av en tydlig koppling mellan resultat som genereras av kvalitetssystemet och den strategiska styrningen.

KI har följt UKÄ:s rekommendationer från granskningen 2020 om att tydliggöra systematiken i hur resultaten från den kontinuerliga uppföljningen tas om hand i utvecklingsarbetet såväl på institutionsnivå som på fakultetsnivå. Inom både utbildning och forskning har den interna kontinuerliga uppföljningen inom kvalitetssäkringsarbetet på ledningsnivå kompletterats med en årlig sammanfattande och analyserande kvalitetsrapport från kommittéerna till FN. Rapporten syftar till att tydliggöra hur resultaten av olika uppföljningsprocesser tas om hand i prioriteringar, beslut och strategisk planering av verksamheten.

Kommittéernas årliga kvalitetsrapporter till FN har utvecklats från år till år för att med ökad systematik återkoppla resultaten av kommittéernas årliga uppföljningar av kvaliteten och kvalitetsarbetet inom sina respektive områden. En mall har utvecklats för att säkerställa att bedömningsgrunderna i det nationella kvalitetssäkringssystemet också täcks in i uppföljningen. Processen ska säkerställa att identifierade utvecklingsområden tas om hand i planeringen av verksamheten och att resultaten av genomförda aktiviteter följs upp i kommande kontinuerliga uppföljningar.

Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har den kontinuerliga uppföljningen utvecklats avseende en översyn av anvisningar för kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för att bland annat tydliggöra omhändertagandet i verksamhetsplaneringen. En årlig kvalitetsworkshop har införts där resultat genererade av kvalitetssystemet analyseras av KU:s ledamöter. Utifrån analysen identifieras förbättringsområden och prioriteringar för planeringen av kommande verksamhetsår. Analys, förbättringsområden och planerade aktiviteter dokumenteras i KU:s kommittérapport.

Inom forskarutbildning har den kontinuerliga uppföljningen utvecklats avseende en ny process för en skriftlig uppföljning av institutionernas ansvar. Processen för sammanställning av resultat från kursvärderingar har utvecklats för att underlätta jämförelser och en ny applikation i verksamhetsinformationssystemet (VIS) har utvecklats för att underlätta för institutionerna att få överblick över doktoranderna och deras progress. För att enklare följa upp doktorandernas progress har även digitalisering av individuella studieplaner (ISP) genomförts. Sammantaget ger detta säkrare planeringsunderlag för fortsatt utveckling av verksamheterna.

Inom forskning har ett ramverk för regelbundna externa granskningar etablerats och en första omgång av *KI Research Assessment* (KIRA) genomförts. Resultaten från granskningarna sammanfattas i handlingsplaner som integreras i verksamhetsplaneringen och utgör underlag för prioritering, planering och uppföljning på olika nivåer inom lärosätet. Genom årligt återkommande kvalitetsseminarier följs erfarenheter från KIRA och arbetet med handlingsplanerna upp och diskuteras kontinuerligt.

Processerna beskrivs närmare under bedömningsgrunderna om fastställd ordning respektive om kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning

3.3 Utveckling av regelbundna och systematiska djupgående granskningar av utbildning och forskning.

Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har en process för *programutvärdering* utvecklats där alla KI:s utbildningsprogram genomgår en djupgående granskning av KI-externa sakkunniga i en cykel om åtta år.

Inom forskarutbildning har en process för en lärosätesövergripande *utbildningsutvärdering* utvecklats där KI:s hela forskarutbildning utvärderas samtidigt av KI-externa sakkunniga vart åttonde år. Den första djupgående granskningen genomfördes 2025.

Inom forskning har en process utvecklats för regelbunden extern granskning, som genomförs inom ett intervall om sex till åtta år. Processen benämns *KI Research Assessment* och förkortas KIRA och utgör ett lärosätesövergripande ramverk för kollegial djupgående granskning av forskningen med stöd av internationella sakkunniga.

Samtliga processer för egeninitierad extern granskning inom utbildning och forskning innebär en självvärderingsprocess som beaktar de bedömningsgrunder som ingår i UKÄ:s granskningar samt där det är relevant även KI-specifika bedömningsgrunder såsom internationalisering, hållbar utveckling, lika villkor och interprofessionell kompetens. Se bedömningsgrund om kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning.

3.4 Utveckla systematiken för all personal att vara delaktiga, visa engagemang och ta ansvar.

Utvecklingen av systematiken i kvalitetsarbetet inom alla verksamhetsområden har samtidigt inneburit att systematiskt involvera medarbetare på olika nivåer i självvärderingsarbetet, t.ex. i samband med KI:s egeninitierade externa granskningar samt genom att införa och vidareutveckla dialogmöten. Ett annat exempel är att KI i genomförandet av uppföljningsmötet efter den externa granskningen av forskningen, det så kallade KIRA-seminariet, även valt att bjuda in alla medarbetare.

Ytterligare exempel på systematisk ansats för att skapa delaktighet finns från arbetet med fokusområdena. Ett av de prioriterade fokusområdena har varit *Ökad dialog och transparens*. Inom det fokusområdet har det funnits två delprojekt:

1. Ledarutveckling för ett dialogbaserat arbetssätt på alla nivåer. Syftet har varit att stärka KI:s ledarskap och medarbetarskap genom ett dialogbaserat arbetssätt och en tillitsbaserad kultur.
2. Stärkt internkommunikation på KI genom ökad tydlighet, samordning och prioritering har syftat till att förbättra internkommunikationen vid KI. Detta genom att öka tydligheten, samordningen och prioriteringen i kommunikationsarbetet.

I ett annat fokusområde *Ett sammanhållet och optimerat verksamhetsstöd* utvecklas en process för att involvera och engagera samtliga högre chefer inom verksamhetsstödet i framtagning av underlag och prioriteringar inför verksamhetsplaneringen. Samtliga kvalitetsrapporter och underlag från kvalitetsarbetet är en del av de underlag som cheferna ska beakta när de föreslår sina prioriteringar för utvecklingsinsatser för stödet som helhet på KI det kommande året. Det handlar bland annat om uppföljning av verksamhetens resultat, dialog med verksamheten, riskhantering, granskning och olika utvecklingsinsatser. Dessa bidrar till att identifiera behov, risker och förbättringsområden, men är ännu inte fullt ut sammanhållna i ett gemensamt arbetssätt för kvalitetssäkring av verksamhetsstödet som helhet. Samtidigt är verksamhetsstödet fördelat mellan det gemensamma verksamhetsstödet och institutionernas verksamhetsstöd. Processer för samordnat utvecklingsarbete för verksamhetsstödet som helhet är en utmaning då stödet ligger på flera olika organisatoriska enheter. Ett fortsatt utvecklingsområde är därför att fortsätta stärka den samlade KI-övergripande analysen, samordningen och återkopplingen av utvecklingsbehov som går över organisatoriska gränser. Riktlinjer för verksamhetsstödet är under utveckling och där regleras bl a hur verksamhetsstödet som helhet ska arbeta med att identifiera behov och göra gemensamma prioriteringar. En pilot genomförs inför verksamhetsplaneringen 2027.

3.5 Implementera metod för kollegial granskning och lärande inom forskarutbildning och forskning.

Sedan tidigare har metod för kollegialt lärande inom det systematiska kvalitetsarbetet varit väl etablerad inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Inom forskning ingår kollegial granskning som en självklar del vid publiceringar, medelstilldelningar och läraranställningar, men har vid KI nu utvecklats till att även vara en del av kvalitetsarbetet inom KIRA-processen samt i utbildningsutvärderingen inom forskarutbildningen. Arbetet beskrivs närmare under bedömningsgrund om kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning.

3.6 Ta fram en tydlig struktur för utveckling av kvalitetssystemet i dess helhet.

I utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet har strukturen tydliggjorts med de två övergripande processerna kontinuerlig intern uppföljning och regelbunden extern granskning. Inom dessa finns underprocesser för kvalitetsarbetet inom olika delar av utbildningen och forskningen. Den interna uppföljningen och den externa granskningen är också kopplade till varandra i det att de omfattar gemensamma bedömningsgrunder som beaktar de bedömningsgrunder som används i det nationella kvalitetssäkringssystemet. Arbetet beskrivs närmare under bedömningsgrund om kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning.

3.7 Skapa en samlad intern och extern kommunikationsstrategi.

De nya riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet föreskriver tydligare än tidigare att resultaten av kvalitetssäkringsarbetet ska rapporteras till universitetsledningens genomgång inför planering av verksamheten och arbete med budget varje år. I planeringen av verksamheten ska det framgå vilka beslut och prioriteringar som gjorts baserat på resultaten av uppföljning och granskning. Resultat av intern uppföljning och extern granskning, inklusive resultat av beslutade åtgärdsplaner, ska också kommuniceras på KI:s webb om det systematiska kvalitetsarbetet samt i anslutning till den verksamhet det gäller.

Informationen om kvalitetssystemet, alla kvalitetssäkringsprocesser som ingår och resultaten har fått tydligare och mer sammanhållen placering på KI:s medarbetarportal.

3.8 Utveckla säkerställandet av att jämställdhet beaktas på ett tydligare och mer konkret sätt på alla nivåer i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

I samband med utvecklingen av den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna granskningen har arbetet med att säkerställa arbetet med lika villkor, som inkluderar jämställdhet, utvecklats. KI beslutade 2022 att lika villkor är ett ämnesövergripande perspektiv som ska integreras i utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå och beskrivas i utbildningsplanen.

Lika villkor ingår som bedömningsgrund i programutvärderingarna på grundnivå och avancerad nivå och en likavillkorsundersökning har tagits fram och genomförs vart fjärde år.

Utvecklingen av arbetet med jämställdhet inom forskarutbildningen sker kontinuerligt och kopplat till likavillkorsarbetet inom forskningsverksamheten. Se bedömningsgrund om jämställdhet.

3.9 Utveckling av omhändertagandet av uppföljnings- och granskningsresultat

Utvecklingen har bestått i att införa en kvalitetsrapport där respektive kommitté varje år redovisar till FN resultaten av de uppföljningar och granskningar av utbildning och forskning som gjorts under året. Kvalitetsrapporten redovisar också utvecklingen av kvalitetssäkringsprocesserna som utvecklats inom utbildning och forskning.

Kommittéernas kvalitetsrapporter utgör underlag till en statusrapport och utvecklingsplan för det systematiska kvalitetsarbetet. FN:s råd för systematiskt kvalitetsarbete (RSK) följer årligen upp och dokumenterar i statusrapporten det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning och gör en analys av dess fortsatta utvecklingsbehov. FN beslutar om åtgärder inom identifierade utvecklingsområden och vilka befattningar som ansvarar för åtgärderna. RSK följer upp genomförda åtgärder i kommande års statusrapport. Åtgärder som FN ansvarar för ingår från och med 2026 i FN:s verksamhetsplan.

De behov av utveckling av verksamhetsstödet som fångas i kvalitetsarbetet tas tillvara i verksamhetsplaneringsprocessen för verksamhetsstödet som helhet. Arbetssättet med gemensamma dialoger mellan chefer på olika nivåer inom stödet är under utveckling och en pilot genomförs inför verksamhetsplaneringen 2027. Dialogen inför verksamhetsplaneringen kommer kompletteras med uppföljande dialogmöten, såväl med chefer inom det gemensamma stödet som administrativa chefer på institutionerna

3.10 Utveckling av gemensam process för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning

När KI:s nuvarande universitetsledning tillträdde år 2023 gjordes en genomlysning av de utmaningar KI stod inför. För att möta dessa utmaningar identifierades behov av en gemensam process för styrning, planering och uppföljning. Därför har en gemensam process för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning (VP/VU) utvecklats och de första anvisningarna för verksamhetsplaneringen beslutades 2025. Processen implementeras i en enklare form från och med 2026 med avsikten att vara användbar från början. Därefter ska den utvecklas stegvis, med en förtydligad uppdatering redan i år och därefter fortlöpande uppdateringar med koppling till KI:s vision- och strategiarbete. Se även figur 1 sidan 4 för en illustration. Centralt för processen för planering och uppföljning är dialog.

I anvisningarna inför verksamhetsplaneringen finns instruktioner för hur resultat från kvalitetsarbetet ska vara en grund för verksamhetsplaneringen: *Fakultetsnämnden ska leda arbetet med att utveckla och följa upp arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet samt beakta resultaten av kvalitetssäkringsarbetet i sin verksamhetsplanering så att hela förbättringscykeln tydliggörs.*

För att stärka arbetet med att integrera det systematiska kvalitetsarbetet i VP/VU har medarbetare med ansvar för att samordna utvecklingsarbetet av VP/VU, medarbetare med ansvar att samordna det systematiska kvalitetsarbetet och medarbetare som arbetar med riskanalys placerats tillsammans på enheten för planering och uppföljning i den omorganisation av det gemensamma verksamhetsstödet som genomfördes 2025.

3.11 Åtgärder efter tidigare nationella utvärderingar

KI har tillsammans med Region Stockholm arbetat vidare med och följt upp åtgärder för att utveckla den kliniska utbildningens och forskningens förutsättningar utifrån utfallet av de nationella utvärderingarna 2022 inom ramen för ALF-avtalet (avtal om läkarutbildning och forskning), men också Vetenskapsrådets *Utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet vid de regioner som omfattas av ALF-avtalet 2023* och Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvården. Arbetet har skett på flera nivåer. Prioriterade utvecklingsområden är bland annat tid för forskning, doktoranders tid för forskarutbildning, karriärmodeller, stödstrukturer (forskningsinfrastruktur), nationellt ansvar samt att all personal som handleder studenter ska ha adekvat pedagogisk utbildning. KI har tillsammans med Region Stockholm följt upp Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvården och redovisat detta till den nationella styrgruppen för ALF. Uppföljningen har visat att samtliga universitetssjukvårdsenheter i ALF-region Stockholm uppfyller samtliga miniminivåer 2024.

4. Självvärdering av arbetet inom respektive bedömningsgrund

Vid KI är kvalitetssäkring respektive kvalitetsutveckling två sammankopplade processer i det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetssäkringen utgörs huvudsakligen av intern kontinuerlig uppföljning respektive egeninitierad extern granskning av utbildning och forskning, inklusive samverkan och verksamhetsstöd. Både intern uppföljning och extern granskning syftar till att ge underlag för prioriteringar och beslut om kvalitetsutveckling inom utbildning och forskning på olika nivåer i KI:s organisation.

4.1 Fastställd ordning och kvalitetskultur (U1/F1)

Fastställd ordning och kvalitetskultur: Lärosätet har en fastställd och allmänt tillgänglig beskrivning av sitt kvalitetssystem, där ansvarsfördelning, principer och konkreta arbetsformer för att säkerställa och utveckla kvalitet i utbildningen och forskningen framgår. Kvalitetssäkringsarbetet engagerar ledning, medarbetare och studenter samt externa intressenter när det är ändamålsenligt, och understödjer en kvalitetskultur och det strategiska arbetet på alla nivåer i organisationen.

4.1.1 Fastställd ordning för kvalitetssäkringsarbetet inom utbildning och forskning

Fastställd ordning för KI:s kvalitetssäkringsarbete finns dokumenterad i en rad beslutade styrdokument som redovisas i bilaga 4. De övergripande styrdokumenterna utgörs av: *KI:s organisationsplan; Rektors besluts- och delegationsordning; Rektors delegation till*

prorektor: FN:s arbets-, besluts- och delegationsordning samt Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete vid Karolinska Institutet

KI:s organisationsplan anger att: Rektor är KI:s myndighetschef som utses av regeringen och svarar för ledningen av verksamheten närmast under konsistoriet. Fakultetsnämnden (FN) har det övergripande ansvaret för den strategiska och långsiktiga utvecklingen av utbildning och forskning vid fakulteten. Kärnverksamheterna – utbildning och forskning – bedrivs vid institutioner. **Rektors besluts- och delegationsordning anger att:** FN beslutar i en rad övergripande strategiska frågor som inte får delegeras vidare. En av de frågorna är övergripande strategiska beslut för genomförandet och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet i KI:s kärnverksamheter.

Rektors delegation till prorektor: Rektor har delegerat till prorektor att ansvara för uppdragsområdet systematiskt kvalitetsarbete. Uppdraget innebär att

- ta emot rapportering från organ och befattningar som har operativa eller andra typer av delegationer inom området
- besluta om åtgärder inom ramen för rektors befogenhet
- följa upp uppdragsområdet för att främja och säkerställa effektivitet, kvalitet och regelefterlevnad.

Prorektor ska hålla rektor löpande informerad i dessa frågor. Från och med 1 juli 2026 är prorektor ordförande för FN.

FN:s arbets-, besluts- och delegationsordning refererar till KI:s organisationsplan som anger att: Under FN finns tre kommittéer med huvuduppdrag att utveckla och stärka utbildning på grundnivå och avancerad nivå, utbildning på forskarnivå samt forskning vid KI. Kommittéerna ska stödja FN med expertis och beslutsunderlag inom respektive uppdragsområde samt fatta beslut enligt delegation från FN.

FN:s uppdrag till kommittéerna innebär bland annat att

1. tillsammans med dekan och prodekan driva och initiera frågor inom sitt uppdragsområde
2. arbeta för att utbildning och forskning vid KI genomförs med hög kvalitet
3. följa upp verksamhetens kvalitet inom ramen för KI:s sammanhållna kvalitetssystem
4. driva och utveckla KI:s systematiska kvalitetsarbete inom sitt uppdragsområde
5. följa upp och återrapportera till FN hur tilldelade resurser har använts och satsningar inom uppdragsområdet genomförts
6. samverka med andra organ under rektor och FN, samt med Region Stockholm genom aktuella samverkansorgan, i syfte att skapa goda förutsättningar för respektive område.

FN:s verksamhetsplan (VP) 2026 anger att: ”resultat från det systematiska kvalitetsarbetet tas tillvara på ett tydligt sätt i FN:s beslut om utveckling inom sina delegerade ansvarsområden”. Att konkret ange resultat från kvalitetsarbetet som en motivering till beslut är ett sätt att öka medvetandet om kvalitetsarbetets konkreta betydelse för verksamhetens utveckling.

Riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet som rektor har beslutat om anger övergripande principer, processer och ansvar på olika nivåer i KI:s organisation. Syftet med de övergripande styrdokumenterna är att utgöra ramar för de mer detaljerade anvisningarna som finns för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning. Dessa beskrivs närmare under bedömningsgrund om kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning. Den fastställda ordningen med alla styrdokument är tillgängliga på KI:s medarbetarportal.

Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete vid Karolinska Institutet anger att: De övergripande principerna innebär att KI:s kvalitetssäkringsarbete ska följa de principer och beprövade metoder som tillämpas i det nationella kvalitetssäkringssystemet och integrera europeiska standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring av högre utbildning (ESG).

De övergripande processerna utgår ifrån ESG 1.9 om kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning². KI föredrar benämningen ”regelbunden granskning” före ”återkommande granskning” då regelbundenhet har ett eget värde för systematiken i kvalitetssäkringsarbetet.

Ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet, dvs. beslutsmandaten, ligger på lärosätetsnivå hos rektor, prorektor och FN med dess kommittéer som leds av dekan samt hos universitetsdirektören.

På institutionsgruppsnivå har vicerektorerna ansvar för att samordna verksamheten inom, respektive mellan, institutionsgrupperna samt att stödja universitetsledningen i den övergripande utvecklingen av KI:s verksamhet och bidra till konstruktiv dialog mellan prefekter och universitetsledning.

På institutionsnivå har prefekter övergripande ansvar för verksamhetens kvalitet och det systematiska kvalitetsarbetet. Prefekt utser ledning för utbildning och forskning i olika funktioner och organ på institutionsnivå, inklusive verksamhetsstödet, som under prefekt ansvarar för kvalitet och kvalitetsarbete inom sina respektive områden.

4.1.2 Kvalitetskulturen inom utbildning och forskning

Kvalitetskulturen, det vill säga ledningens, medarbetares och studenters, värderingar, engagemang och beteende avseende det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas och upprätthålls av det kollegiala ansvaret och inflytandet samt av det gemensamma verksamhetsstödet strategiska och administrativa stöd i arbetet. Studenter och medarbetare medverkar i de beredande och beslutande organ som både utvecklar och genomför det systematiska kvalitetsarbetet på olika nivåer i KI:s organisation, t.ex. FN och dess kommittéer. Externa intressenter ingår som arbetslivsföreträdare i KI:s egeninitierade granskningar av utbildning på alla nivåer samt inom forskningssamarbeten. Utbildningsnämnd (UN) på institution med programansvar samt programnämnder (PN) under KU ska ha en till två avnämningarrepresentanter med rösträtt bland sina ledamöter. Dessa bidrar med ett arbetslivsperspektiv i nämndens arbete.

Kvalitetsarbetet inom klinisk utbildning på alla nivåer samt klinisk forskning sker genom gemensamma utvärderingar, medarbetarengagemang och överenskomna principer mellan KI och regional respektive kommunal hälso- och sjukvård. Detta regleras i beslutande organ inom samverkansorganisationen med regionen, vars ekonomi och regelverk regleras i enlighet med regionalt avtal om läkarutbildning och forskning (ALF-avtal). Samverkansorganisationen har partssammansatta beslutande organ för forskning, utveckling och utbildning, så kallade FoUU-kommittéer på ledningsnivå och FoUU-grupper på verksamhetsområdesnivå. Motsvarande samarbete regleras i avtal mellan KI och flera av regionens kommuner.

Engagemanget för det systematiska kvalitetsarbetet stöds också av FN:s råd för det systematiska kvalitetsarbetet (RSK). RSK rapporterar formellt till FN och har som uppgift att stödja FN i dess beslut och att föreslå utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet. RSK:s roll integreras under hösten 2026 successivt i ett nyinrättat FN-utskott för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsplanering.

² Standards and Guidelines for Quality Assurance in the Higher Education Area, 2015

Utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet har inneburit implementering av flera regelbundet återkommande dialoger mellan ledning och medarbetare samt mellan medarbetare i syfte att främja engagemang och en god kvalitetskultur. Som framgår i beskrivningarna av processerna i den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen i denna självvärdering så engageras medarbetare i arbetet då deras verksamheter följs upp med processer som innehåller organiserade moment av kollegial granskning och lärande. FN har rektors uppdrag att leda ett fakultetsforum med alla akademiskt anställda som målgrupp som träffas två gånger per termin och där språket är engelska för att alla KI:s medarbetare ska kunna medverka.

Kvalitetskulturen upprätthålls och utvecklas också genom systematisk kommunikation på KI:s webbsidor där det systematiska kvalitetsarbetet och resultaten kommuniceras kontinuerligt. Den fastställda ordningen i form av styrdokument för beslutade processer, rutiner, ansvar och roller finns lätt åtkomliga på webbsidorna. Uppföljningar och granskningar samt deras resultat publiceras efterhand som de genomförs. Ansvariga för uppföljda verksamheter återkopplar om hur resultaten tas om hand i planeringen av utvecklingsarbetet dels på webben, dels genom regelbundna kvalitetsworkshops och dialoger med verksamheten.

4.1.3 Kvalitetssäkring av arbetet med fastställd ordning och kvalitetskultur

I samband med att FN:s kommittéer, i sina årliga kvalitetsrapporter, redovisar sitt uppdrag att följa upp verksamhetens kvalitet inom sina respektive områden så redovisar de också vilka styrdokument som reglerar ansvar, roller, processer och rutiner för uppföljningsarbetet. FN följer sedan upp att det finns styrdokument för de uppföljningsprocesser som ska vara på plats enligt riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet vid KI och att styrdokumenterna är tydliga avseende ansvar, roller, processer och rutiner. FN:s uppföljning sammanfattas i en statusrapport om det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingsplan för de identifierade utvecklingsområdena. FN ger sedan kommittéerna i uppdrag att vid behov förbättra styrdokument som inte är tydliga och utveckla styrdokument och uppföljningsprocesser där sådana saknas. RSK är ett stöd i FN:s uppföljning och i kommittéernas utveckling av styrdokument och uppföljningsprocesser.

4.1.4 Exempel på förbättringsarbete inom fastställd ordning och kvalitetskultur

Den årliga interna uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet som redovisas i kommittéernas kvalitetsrapporter och i FN:s statusrapport har identifierat utvecklingsområden och förbättrat den fastställda ordningen och kvalitetskulturen i flera avseenden:

- Sedan 2020 har process och innehåll utvecklats för både kommittéernas kvalitetsrapporter och FN:s statusrapport. Mallar har tagits fram för kommittéernas rapporter för att mer systematiskt täcka in uppföljningen av KI:s förutsättningar, processer och resultat samt de bedömningsgrunder som ingår i det nationella kvalitetssäkringssystemet som UKÄ ansvarar för. Statusrapporten och FN:s beslut av rapporten och uppdragen till kommittéerna har också formaliserats tydligare. Därmed har resultaten, dvs. de identifierade utvecklingsområdena, tagits om hand på ett mer systematiskt sätt i utvecklingen av lärosätesövergripande styrdokument såsom rektors och FN:s besluts- och delegationsordningar.
- Ansvaret för det strategiska systematiska kvalitetsarbetet har tydliggjorts i rektors besluts- och delegationsordning, i FN:s arbets-, besluts- och delegationsordning samt i riktlinjerna för det systematiska kvalitetsarbetet.

- Beslutsmandat för anvisningar om genomförande av det systematiska kvalitetsarbetet inom kommittéernas ansvarsområden har flyttats från kommittéerna och samlats hos FN.
- Befintliga styrdokument för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning har tydliggjorts och ett helt nytt styrdokument för det systematiska kvalitetsarbetet inom forskningsverksamheten har utvecklats och beslutats.
- I utvecklingen av styrdokumenten har begreppen i det systematiska kvalitetsarbetet definierats för att bättre tydliggöra ansvaret och främja förståelse och engagemang för de olika processer som ingår i arbetet.
- I arbetet inom fokusområdet ”Samordnat och optimerat verksamhetsstöd” är riktlinjer för verksamhetsstödet under utveckling. I dessa kommer ansvar och mandat tydliggöras, men också hur verksamhetsstödet som helhet ska arbeta med gemensamma prioriteringar i planering och utveckling. Till grund för prioriteringen och planeringen ingår bland annat statusrapporter, kommittérapporter och självvärderingar från FN: s kvalitetsarbete.
- Uppdrag för den grupp av kollegiala företrädare som bereder ärenden avseende utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet till rektor och FN har tydliggjorts i och med inrättandet av RSK 2023. RSK ersatte då en tidigare samordningsgrupp för det systematiska kvalitetsarbetet (SAK) och fick ett tydligare uppdrag. RSK har sedan fått en allt starkare ställning och den 1 juli 2026 beslutade FN om att inrätta ett FN-utskott för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsplanering som successivt kommer att ta över RSK:s roll. Detta för att stärka kopplingen mellan kvalitetsarbetet och verksamhetsplaneringen samt att tydliggöra FN:s ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Som nämnts ovan har också rektor våren 2026 beslutat att inrätta ett fakultetsforum som leds av FN och ska fungera som en plattform för diskussion kring aktuella akademiska frågor och universitetets långsiktiga utveckling.

4.1.5 Värdering av styrkor och utvecklingsområden i arbetet med fastställd ordning och kvalitetskultur

Det är en styrka att ha tydligt definierade begrepp i det systematiska kvalitetsarbetet. Det främjar förutsättningarna för förståelse och engagemang för kvalitetsarbetet. Medarbetare och ledning får genom detta en ökad förståelse för sitt eget ansvar och sin egen roll i kvalitetsarbetet och det främjar en positiv kvalitetskultur. Det är en ständig utmaning och ett återkommande utvecklingsarbete att engagera och introducera nya medarbetare och kollegial ledning som byts ut med jämna tidsintervaller. En ny kollegial ledning kommer in med expertis inom utbildning och forskning, men är ibland inte helt införstådda med vad ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet innebär. Det är därför ett kontinuerligt arbete att tydliggöra ansvaret i de uppdragsbeskrivningar som används vid nominering av kollegial ledning till olika organ samt vid introduktioner och utbildningar som ges till nyutträd kollegial ledning.

Ett annat utvecklingsområde är att i styrdokumenten tydliggöra ansvaret för dels uppföljning, dels utveckling av stödprocesserna till kärnverksamheten. Ansvaret för uppföljningen av att kärnverksamheten har ändamålsenliga och effektiva stödprocesser ligger inom FN:s uppföljningsansvar – medan det faktiska ansvaret för utvecklingen av stödprocesserna ligger inom ledningen av verksamhetsstödet på lärosätesnivå eller institutionsnivå.

4.2 Kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning (U2-3/F2-3)

Kontinuerlig uppföljning: Lärosätet säkerställer att det löpande följer upp och kontinuerligt samlar in, analyserar och använder ändamålsenlig information med bäring på utbildningens och forskningens kvalitet och relevans. Informationen tillgängliggörs för relevanta intressenter och används som underlag för utbildningens och forskningens utveckling, strategiska beslut och prioriteringar.

Återkommande granskningar: Lärosätets utbildningar genomgår regelbundet kollegiala granskningar för att säkerställa att de håller hög kvalitet, är utformade för att ge studenterna förutsättningar att uppnå uppsatta mål och motsvarar studenternas och samhällets behov. Granskningarna leder till kontinuerlig förbättring av utbildningarna. Resultat och åtgärder kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt.

Lärosätet säkerställer att dess forskning eller forskningsmiljöer genomgår kollegiala granskningar ur nationellt och internationellt perspektiv. Granskningarna sker på ett ändamålsenligt sätt för lärosätet. Lärosätet fångar systematiskt upp och tar om hand de rekommendationer som sådana granskningar ger upphov till.

Figur 3. Intern kontinuerlig uppföljning och extern regelbunden granskning

FN:s tre kommittéer, kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (KU), kommittén för forskarutbildning (KFU) och kommittén för forskning (KF) är ansvariga för genomförandet av den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen inom sina respektive områden.

Årligen redovisar kommittéerna resultaten av sina uppföljningar och granskningar i kvalitetsrapporter till FN. Baserat på kommittéernas rapporter analyserar sedan FN:s råd för ett systematiskt kvalitetsarbete (RSK) vilket utvecklingsbehov det systematiska kvalitetssäkringsarbetet har och redovisar det i en statusrapport till FN. Utvecklingsområden tas om hand i verksamhetsplaneringen av respektive kommitté och följs upp i efterföljande års kvalitetsrapporter.

Processerna för kontinuerlig intern uppföljning och regelbunden extern granskning beskrivs och värderas nedan för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskarutbildning respektive forskning.

4.2.1 Kontinuerlig intern uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den kontinuerliga interna uppföljningen av utbildningen på grundnivå och avancerad nivå omfattar ett antal processer. Anvisningar för dessa regleras antingen i det övergripande styrdokumentet *Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid KI* eller i särskilda fastställda anvisningar vilka framgår nedan. Utfallet från dessa processer rapporteras årligen till KU och utgör underlag för verksamhetsplanering.

Process	Styrdokument	Periodicitet
Kursvärdering	Anvisningar för kursvärdering på grundnivå och avancerad nivå	Efter varje kurs
Kursanalys med förslag till förbättringsarbete	Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Efter varje kurs
Nybörjarenkät	Anvisningar för nybörjarenkät för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Vartannat år
Lika villkorsundersökning	Anvisningar för lika villkorsundersökning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Vart 4:e år
Studentbarometer	Anvisningar för studentbarometern	Vart 4:e år
Examensenkät	Anvisningar för examensenkät på grundnivå och avancerad nivå	Årligen
Alumnundersökning	Anvisningar för alumnundersökning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Vart 4:e år
Avnämamarundersökning	Anvisningar för avnämamarundersökning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Vart 4:e år
VFU-enkät	Genomförs av Region Stockholm	Årligen
Kursuppdrag inom utbildningsprogram, återkoppling och dialog	Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Årligen
Återrapportering av utbildningsuppdraget med underlag för utveckling	Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Årligen
Kvalitetsplan med kollegial återkoppling	Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Årligen

Kursvärdering och kursanalys med förslag till förbättringsarbete

Kursvärdering sker efter varje kurs och baserat på kursvärderingens resultat ska kursansvarig lärare efter varje kurstillfälle genomföra en kursanalys. Kursanalysen ska bestå av en beskrivning av genomförda förändringar sedan föregående kurstillfälle, sammanfattning av studenternas värdering av kursen baserat på kursvärderingen, kursansvarig lärares reflektioner kring kursens genomförande och resultat och kursansvarig lärares slutsatser och förslag till förbättringsarbete. Resultat från kursvärderingen tillsammans med kursanalys ska anmälas till utbildningsnämnd (UN) på kursansvarig institution och för programkurser även

programansvarig nämnd samt återkopplas till berörda studenter genom att publiceras på kurswebben samt presenteras i samband med kursstart.

Uppföljning genom olika enkäter och undersökningar

Studenters, alumners och avnämnares värderingar följs upp med olika periodicitet genom åtta olika processer på lärosätetsnivå. Resultaten analyseras av ansvariga för utbildningarna som omfattas av uppföljningen. För varje undersökning görs en sammanställning av resultat och analys i en KI-övergripande rapport. För undersökningar som genomförs årligen (kursvärdering och examensenkät) sammanställs årliga läsårsrapporter. Rapporterna förmedlas till institutioner och program och utgör underlag för de kvalitetsplaner som ska upprättas för institutionens utbildningsuppdrag samt för program. KU tar hand om resultaten för verksamheten inom sitt ansvarsområde och omsätter de i sin egen verksamhetsplanering.

Kursuppdrag inom utbildningsprogram, återkoppling och dialog

För att tydliggöra vad programansvarig nämnd förväntar sig från kursansvarig institution när det gäller genomförande av kurs ska kursuppdrag upprättas inom utbildningsprogram. I den samverkan som programansvarig har med kursansvarig institution ska återkoppling på kursuppgifterna ges samt en dialog föras om hur programmet utvecklas och förväntningar eller krav inför kommande år.

Åtterrapporering av utbildningsuppdraget med underlag för utveckling

För att följa upp utbildningsuppdraget samt ta fram underlag för att utveckla och säkerställa att KI:s utbildningsverksamhet håller hög kvalitet ska institutioner och programnämnder årligen lämna en åtterrapporering av utbildningsuppdraget till KU.

Åtterrapporeringen av utbildningsuppdraget är även ett verktyg för verksamhetsstyrning i det att den begäran om åtterrapporering som KU lämnar till institutioner och program inför ett verksamhetsår beskriver de mål som ska eftersträvas och de värden som ska beaktas samt uttrycker ledningens syn och värderingar i olika frågor. I det hänseendet utgör åtterrapporeringen av utbildningsuppdraget ett underlag i planeringen av kvalitetsarbetet inom institution och programnämnd vilket dokumenteras i kvalitetsplan för institution och program.

Kvalitetsplan med kollegial återkoppling

En kvalitetsplan upprättas årligen för utbildningsuppdraget på institutionsnivå respektive programnivå. Kvalitetsplanen är ett verktyg för kvalitetsutvecklingen och består av följande delar:

1. Kvalitetsberättelse för föregående verksamhetsår
2. Analys av utbildningskvalitet
3. Aktivitetsplan för kommande verksamhetsår

Samt för program även:

4. Mappning av examensmål mot lärandemål i kursplaner, lärandeaktiviteter och examinationer.

Återkoppling på kvalitetsplanerna sker genom kollegial granskning och lärande mellan institutioner och program.

4.2.2 Regelbunden extern granskning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den egeninitierade externa granskningen består av programutvärderingar där alla utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå regelbundet genomgår en extern granskning. Programutvärderingarna genomförs enligt *"Anvisningar för*

programutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå". Anvisningarna beskriver programutvärderingarnas innehåll och rutiner för genomförande.

Utvärderingarna görs i en 8-årscykel, så att varje program utvärderas vart åttonde år, vilket innebär att en programgrupp utvärderas årligen. Syftet med programutvärderingarna är att säkerställa att studenterna ges goda förutsättningar att nå examensmålen och att de har uppnått dem när examen utfärdas. Programutvärderingarna ska även bidra till programmens kvalitetsutveckling och ett kollegialt lärande.

Programutvärderingarna följer följande process: Programmen är grupperade i åtta programgrupper och varje programgrupp utvärderas av en bedömargrupp bestående av KI-externa samt en KI-intern (men programextern) bedömare. För varje utvärderingsomgång tillsätts en bedömargrupp per programgrupp. Under ett upptaktsmöte för programmen får ledningen för programmen information om den kommande utvärderingen. Varje program genomför sedan en självvärdering enligt en mall och tar fram andra underlag. Bedömargruppen granskar programmen med självvärderingen som underlag och genomför intervjuer med studenter, lärare och programledning. Granskningen baseras på 13 specifika bedömningsgrunder. Bedömargruppen sammanfattar sin bedömning i en rapport som identifierar programmets styrkor och förbättringsområden. Bedömargruppens rapport återkopplas till programmet och KU. Programmet tar fram en åtgärdsplan enligt mall och åtgärdsplanen följs upp av KU. De identifierade åtgärderna och KU:s uppföljning utgör sedan underlag för programmets ordinarie årliga kvalitetsplan. Kollegial granskning och lärande mellan ansvariga för programmen utgör ett stöd under processen.

4.2.3 Kontinuerlig intern uppföljning av forskarutbildning

Den kontinuerliga interna uppföljningen av forskarutbildningen omfattar följande fyra processer vars resultat även utgör underlag i den regelbundna externa granskningen. Utfallet från dessa processer rapporteras årligen till kommittén för forskarutbildning (KFU) och utgör underlag för verksamhetsplanering.

Process	Styrdokument	Periodicitet
Kursvärdering och kursanalys och uppföljning av tematiska forskarutbildningsprogram	Anvisningar för kvalitetssäkring av forskarutbildningskurser	Löpande, kursvärderingar sammanställs årligen. Årligen för de tematiska forskarutbildningsprogrammen.
Examensenkät/Exit poll	Anvisningar för examensenkät (Exit poll) inom utbildning på forskarnivå	Löpande, sammanställs årligen. Fördjupat vart fjärde år
Muntlig verksamhetsdialog	Anvisningar för verksamhetsdialog inom utbildning på forskarnivå	En gång per år med varje institution. En gång per termin med alla studierektorer.
Institutionernas självvärdering utifrån ansvar som definieras av studierektorsuppdraget	Anvisningar för uppföljning av institutionernas ansvar för forskarutbildning	Vart fjärde år

Kursvärdering och kursanalys med förslag till förbättringsarbete

Alla kurser följs upp genom kursvärderingar och kursansvariga gör en kursanalys. Ansvarig samordningsenhet (kurs- och programkommittén, tematiskt forskarutbildningsprogram eller forskarskola) avgör om kursen ska ges igen baserat på kursvärderingar och om det ska villkoras med krav på förbättringar. De tematiska forskarutbildningsprogrammen följs upp i sin tur i en process som inkluderar kollegialt lärande.

Examensenkät, även kallad Exit poll

Inbjudan att delta i enkäten skickas ut till samtliga doktorander efter disputation. Frågorna täcker bland annat generell nöjdhet, kvalitet i handledningen, upplevd måluppfyllnad, arbetsmiljön, inklusive förekomst av trakasserier och diskriminering, samt kvalitet i kurserna.

Muntlig verksamhetsdialog mellan dekan och institution

Utöver den löpande dialogen mellan institutionerna (framförallt studierektorer, kursansvariga och administratörer) och dekan för forskarutbildning och fakultetskansliet finns två systematiskt återkommande verksamhetsdialoger: Årliga samtal mellan dekan och ansvariga på institutionen (prefekt, administrativ chef och studierektor), och terminsvisa gruppmöten med institutionernas studierektorer för forskarutbildning.

Uppföljning av institutionernas ansvar för forskarutbildning

Denna process genomfördes för första gången 2025 och ska genomföras vart fjärde år i syfte att komplettera den muntliga verksamhetsdialogen. Syftet är att institutionerna ska reflektera över sitt ansvar för doktorander och forskarutbildning, och att detta ska generera ett förbättringsarbete på institutionen. Vid den årliga verksamhetsdialogen följs resultat och förbättringsarbetet upp.

Institutionerna genomför en självvärdering utifrån det ansvar som KFU gett till studierektorerna. Ett av underlagen i självvärderingen är en sammanställning av doktorandernas Exit poll-svar. Diskussionerna i den grupp som leds av institutionens studierektor sammanfattas i en skriftlig rapport, vilken sedan utgör underlag för diskussion och återkoppling både genom kollegialt lärande bland studierektorerna och vid verksamhetsdialogerna mellan dekan och institution.

4.2.4 Regelbunden extern granskning av forskarutbildningen

Principerna för den egeninitierade externa granskningen av KI:s forskarutbildning följer *Anvisningar för extern granskning av KI:s forskarutbildning*, och innebär att hela forskarutbildningen vid KI, som helt sker inom forskarutbildningsområdet medicinsk vetenskap, granskas vart åttonde år. Granskningen är utformad efter UKÄ:s granskningsmetod för forskarutbildning och omfattar samma bedömningsgrunder.

Granskningen genomförs av en KI-extern bedömargrupp bestående av fyra seniora experter på forskarutbildning samt en doktorand, och baseras på en skriftlig universitetsövergripande självvärdering och på intervjuer med olika målgrupper vid ett platsbesök.

Som underlag till självvärdering ingår all information som samlats in från alla delar av den kontinuerliga interna uppföljningen.

Bedömarnas rapport tas om hand av KFU som tar fram en åtgärdsplan som en del av sin verksamhetsplanering.

4.2.5 Kontinuerlig intern uppföljning av forskning

Process	Styrdokument	Periodicitet
Verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning (VP/VU) på institutions-, grupp- och lärosätetsnivå	Verksamhetsplanering och uppföljning – Beslut och anvisningar för verksamhetsplanering 2026	Var fjärde månad
Uppföljning av handlingsplaner utifrån regelbunden extern granskning (KIRA): KIRA-kvalitetsseminarium	Anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet inom forskning vid Karolinska Institutet	Årligen

Verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning

Verksamhetsplanering (VP) och verksamhetsuppföljning (VU) är i ett utvecklingsskede men planeras bli den centrala processen som ska ta hand om de förbättringsområden som identifierats i den kontinuerliga interna uppföljningen av forskning vid KI. På så sätt kan identifierade utvecklingsbehov omsättas i prioriteringar, beslut och åtgärder inom ramen för verksamhetens ordinarie planering och uppföljning.

I VP/VU-processen analyseras verksamhetens förutsättningar, resultat och utvecklingsbehov på institutions-, institutionsgrupps- och lärosätetsnivå. Underlag utgörs bland annat av verksamhetsanalyser, riskbedömningar, strategiska prioriteringar, uppdrag från universitetsledningen samt resultat från kvalitetssäkringsarbetet, inklusive regelbundna externa granskningar.

Modellen för VP och VU är under införande och utvecklas successivt för att vara ändamålsenlig, enkel att tillämpa och väl integrerad i verksamheten.

Processen följer en återkommande förbättringscykel där styrkor och utvecklingsområden identifieras, prioriteras och omsätts i aktiviteter som därefter följs upp och utvärderas. Genom denna integrering säkerställs att kvalitetsarbetet leder till konkret verksamhetsutveckling och att genomförda insatser kan följas upp över tid.

Den regelbundna externa granskningen av forskning inom ramen för KIRA genererar handlingsplaner på relevanta organisatoriska nivåer, exempelvis institution, institutionsgrupp eller fakultetsnämnd. Dessa handlingsplaner integreras därefter i verksamhetsplaneringen och följs upp inom den ordinarie VP/VU-processen.

Som komplement genomförs ett årligt KIRA-kvalitetsseminarium där genomförda och planerade åtgärder diskuteras i kollegiala former. Det första genomfördes 2026. Seminariet utgör ett forum för erfarenhetsutbyte, gemensam reflektion och lärande kring utvecklingsarbetet samt bidrar till att identifiera områden som behöver fortsatt uppmärksamhet i den kommande verksamhetsplaneringen. Resultaten dokumenteras och används som underlag för fortsatt prioritering och utveckling.

4.2.6 Regelbunden extern granskning av forskning

Forskningens kvalitet prövas och utvecklas kontinuerligt genom vetenskapssamhällets ordinarie kollegiala bedömningsprocesser, såsom sakkunniggranskning av forskningsansökningar, vetenskapliga publikationer och rekryteringar. Därutöver omfattas KI:s forskning av återkommande externa utvärderingar på nationell och regional nivå, exempelvis de nationella ALF-utvärderingarna och Vetenskapsrådets utvärderingar av svensk medicinsk forskning.

Inom forskningsverksamheten vid KI har ett ramverk för egeninitierad regelbunden extern granskning utvecklats. Ramverket KIRA, kompletterar dessa ordinarie och externa processer genom att ge KI ett sammanhållet lärosätesövergripande underlag för kvalitetsutveckling och strategisk verksamhetsutveckling. KIRA genomförs med ett intervall om cirka sex till åtta år, och utgör ett lärosätesövergripande ramverk för kollegial granskning av forskningen med stöd av internationella sakkunniga. Inriktningen inför en ny granskningsomgång kan anpassas utifrån identifierade aktuella behov och prioriteringar.

Ramverket för KIRA har utvecklats av kommittén för forskning och regleras i *Anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet inom forskning vid Karolinska Institutet*. I anvisningarna anges principer för genomförande, ansvarsfördelning och omhändertagande av resultaten från genomförda granskningar.

Den första omgången av KIRA 2025–2026 har nyligen genomförts med fokus på forskningens förutsättningar. Inom ramen för denna har 13 av KI:s 21 institutioner genomfört självvärderingar av bland annat rekrytering och karriärutveckling, forskningsmiljö, strategier för publicering, forskningsstöd och forskningsinfrastruktur (Core Facilities). Med utgångspunkt i självvärderingarna har institutionerna även tagit fram preliminära handlingsplaner för fortsatt utvecklingsarbete.

Underlagen har granskats av en extern panel bestående av internationella sakkunniga, som genom dokumentanalys och platsbesök vid KI har träffat representanter från institutioner och ledning. Panelen har därefter lämnat en rapport med rekommendationer riktade både till KI på övergripande nivå och till respektive institution.

Arbetet med att omhänderta resultat och rekommendationer från KIRA 2025–2026 har inletts. Institutionerna vidareutvecklar sina handlingsplaner och centralt vid lärosätet pågår beredning av de övergripande rekommendationerna utifrån behov av fortsatt analys, prioritering och eventuella åtgärder.

Som ett led i omhändertagandet av resultaten genomfördes i juni 2026 det första KIRA-kvalitetsseminariet, ett lärosätesgemensamt forum för dialog kring erfarenheter från granskningen och den fortsatta utvecklingen av forskningsverksamheten. Seminariet samlade representanter för granskade institutioner, universitetsledning och den externa expertpanelen. Diskussionerna utgick från institutionernas utvecklingsarbete och panelens rekommendationer och bidrog till att identifiera områden av gemensamt intresse för fortsatt analys och uppföljning på både institutions- och lärosätesnivå. Seminariet är avsett att vara en årligen återkommande del av KIRA-ramverket och utgör ett forum för erfarenhetsutbyte, kollegial dialog och gemensamt lärande inom kvalitetsarbetet.

Återstående åtta institutioner ska genomföra motsvarande KIRA-process under 2026–2027.

4.2.7 Kvalitetssäkring av arbetet med kontinuerlig intern uppföljning och regelbunden extern granskning

Varje år i maj/juni rapporterar kommittéer till FN de uppföljningar som gjorts under året och resultaten av dem i en kvalitetsrapport. Redovisningen omfattar utöver analyser av själva kvaliteten inom utbildning och forskning också analyser av hur den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen utvecklats under året och vilka behov av utveckling som kvalitetssäkringsprocesserna har.

Efter kommittéernas redovisning följer FN:s råd för det systematiska kvalitetsarbetet (RSK) upp genomförande av den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa

granskningen för att analysera om processerna uppfyller de behov som finns i verksamheten och de krav som ställs på kvalitetssäkringsarbetet nationellt och internationellt.

RSK redovisar sin analys av kommittéernas uppföljning och granskningsprocess i en statusrapport och utvecklingsplan som FN beslutar om. I statusrapporten lyfts de utvecklingsbehov som identifierats i kvalitetssäkringsprocesserna och FN:s beslut innehåller uppdrag till kommittéerna att förbättra eller utveckla processer som inte uppfyller kraven eller helt saknas. Kommittéerna redovisar sedan åtgärder i nästkommande års kvalitetsrapport. Statusrapporten lyfter också fram utvecklingsområden inom verksamhetsstödet och som ligger inom universitetsdirektörens och de administrativa chefernas ansvarsområden.

Kvalitetssäkringen av kvalitetssäkringsprocesserna har utvecklats stegvis och blivit alltmer systematiskt sedan 2020 fram till den senaste omgången med kommittéernas kvalitetsrapporter och RSK:s statusrapport 2025. OBS! Under 2026 utgår kommittéernas kvalitetsrapporter och RSK:s statusrapport tillfälligt och ersätts av denna självvärdering som underlag för UKÄ:s granskning av KI:s kvalitetssäkringsprocesser.

FN som har det övergripande strategiska ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetets utformning, genomförande och uppföljning har också, enligt anvisningarna för verksamhetsplaneringen, ansvar för att identifierade utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet tas upp i FN:s verksamhetsplan.

Utvecklingsarbetet av kvalitetssäkringsprocesserna sedan 2020 presenteras i inledningen av denna självvärdering under rubriken *Utveckling av kvalitetssäkringsarbetet 2020-2026* och upprepas inte här, men nedan ges exempel på förbättring och utveckling inom utbildning och forskning som kvalitetssäkringsprocesserna lett till.

4.2.8 Exempel på förbättringsarbete inom utbildningen på grundnivå och avancerad nivå

Baserat på underlag från både den interna kontinuerliga uppföljningen och den externa granskningen har följande förbättringsarbete identifierats och genomförts:

- Programinnehåll och upplägg har reviderats för flertalet program och nya eller uppdaterade utbildningsplaner fastställts. Kursplaner har reviderats avseende lärandemål, arbetsformer och examinationer.
- Examinationsformer samt bedömningskriterier har tydliggjorts och digitala format utvecklats.
- För att stärka utbildningens måloppfyllelse avseende hållbar utveckling och interprofessionellt lärande samt för att säkerställa forskningsanknytning och klinisk relevans har kurs- och programinnehåll uppdaterats där behov av detta uppmärksammas.
- För att stärka den kliniska utbildningen i ett föränderligt vårdlandskap har ett flertal målgruppsanpassade utvecklingsinsatser genomförts i samverkan med vårdgivare i regionens och kommunernas verksamheter. Det gäller. t.ex. nyttjande av nya vårdmiljöer, införande av nya bedömnings- och återkopplingsmetoder, dokumentation samt handledarutbildningar.
- Lärandemiljöer och digitala resurser har utvecklats, tex användningen av lärplattformen Canvas strukturer, digitala verktyg samt digitala prov.

- Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka kompetensförsörjningen genom inventeringar, nya funktioner, incitament och riktade satsningar på pedagogisk kompetens.

4.2.9 Exempel på förbättringsarbete inom forskarutbildningen

- I Exit poll har det framgått att några doktorander anser att de inte uppnått samtliga examensmål till hög grad. Utifrån det genomfördes åtgärder för att göra doktoranderna medvetna om målen och processer utvecklades för att säkerställa måluppfyllnad, bland annat infördes ett nytt steg i disputationprocessen där doktorander sammanfattar sitt lärande utifrån examensmålen. Efter åtgärder har andelen doktorander som anger att mål är uppnådda ”till liten del” minskat från 12 procent 2020 till 5 procent 2025.
- I verksamhetsdialogen har institutioner lyft att den allt längre publiceringstiden för forskningsartiklar innebär att doktorander ibland har svårt att bli klara inom fyra år. Åtgärder har satts in, t.ex. lyftes goda exempel vid dialogmöten kring hur man kan underlätta för doktoranderna att bli färdiga i tid, t.ex. att vid den årliga uppföljningen mellan doktorand och handledare det tredje året fokusera på planering av återstående tid och hur man kan tänka kring val av tidskrifter vid publicering. Uppföljning av statistik visar en marginellt förbättrad genomströmning av genomsnittlig nettostudietid från 4,8 år 2023 till 4,5 år 2025.
- Flera institutioner rapporterar att självvärderingsarbetet inom den interna uppföljningen har identifierat utvecklingsområden, till exempel fortsatt behov att höja kvaliteten i de individuella studieplanerna och i handledarskapet.
- Det pågår ett ständigt förbättringsarbete rörande forskarutbildningskurser. Kursvärderingar leder till att kursdesign ses över och kursplaner förbättras. På lång sikt syns en tydlig förbättring av resultatet i Exit poll gällande doktorandernas åsikter om kurserna de har gått under utbildningen.
- Den externa granskningen av KI:s forskarutbildning 2025 har inneburit nya externa perspektiv och rekommendationer som ingår i det underlag som ligger till grund för KI:s prioriteringar och beslut om fortsatt utveckling av forskarutbildningen. Till exempel rekommenderas att det nuvarande obligatoriet för huvudhandledare att gå en webbkurs om KI:s regelverk utökas att även gälla bihandledare, något som KFU nu ska utreda. Bedömare rekommenderar också att det nuvarande kravet på att en doktorsavhandling ska innehålla minst två publicerade delarbeten ses över. Granskningen ger också förslag på verktyg med syfte att sätta upp ett bättre ramverk kring att arbeta med examensmålen, vilket KFU nu kommer att fördjupa sig i.

4.2.10 Exempel på förbättringsarbete inom forskning

De nuvarande processerna för systematiskt kvalitetsarbete inom forskningsverksamheten har utvecklats och implementerats under senare år. Det är därför ännu för tidigt att i någon större omfattning bedöma och ge exempel på långsiktiga effekter som de kommer att få för forskningens kvalitet och verksamhetens utveckling.

KIRA 2025–2026 är den process med vilken KI bedriver regelbunden extern granskning för att identifiera utvecklingsbehov och omsätta dessa i planerade utvecklingsinsatser på såväl institutionsnivå som på lärosätesnivå. Genom institutionernas självvärderingar, den externa expertpanelens granskning och de efterföljande handlingsplanerna kan ett antal återkommande behov och prioriteringar synliggöras.

På lärosätetsnivå omfattar dessa bland annat forskningsfinansiering och resursfördelning, akademiska karriärvägar, forskningsinfrastruktur, administrativa stödfunktioner samt lokalförsörjning.

På institutionsnivå har handlingsplanerna särskilt fokus på att stärka forskningsmiljöer och samverkan, utveckla karriär- och mentorsstöd för forskare, förstärka stöd till extern forskningsfinansiering, arbeta mer strategiskt med rekrytering och kompetensförsörjning samt vidareutveckla forskningens organisation och gemensamma resurser. Arbetet med att omsätta dessa identifierade utvecklingsområden i konkret verksamhetsutveckling pågår kontinuerligt inom ramen för ordinarie processer för verksamhetsuppföljning på institutionsnivå och KI-övergripande nivå.

Utvecklingsinsatser har genomförts innan den nuvarande modellen för systematiskt kvalitetsarbete implementerats. Dessa insatser visar hur identifierade behov inom forskningsverksamheten successivt har omsatts i bland annat nedanstående förbättringsåtgärder på lärosätetsnivå:

- Stärkt stöd till extern forskningsfinansiering genom särskilda stimulansprogram. Ett sådant riktar sig till sökande av EU- och ERC-bidrag och garanterar central finansiering av vissa kostnader som inte accepteras av EU. Ett annat är ett extra bidragsår till alla som beviljas, och innehar, ett ERC-bidrag eller som är koordinatörer av ett EU-bidrag. Ett tredje exempel är en centralt sammansatt strategisk grupp med uppgift att stimulera samverkan med forskare inom olika delar av KI för att skapa konkurrenskraftiga ansökningar till forskningspropositionens nya breda utlysningar.
- Utveckling av stöd för hantering av forskningsdata, juridiska frågor och tillgång till vetenskaplig information. Under de senaste åren har KI stärkt sin centrala stödfunktion Compliance and Data Office (CDO), som erbjuder forskarnära hjälp och stöd i ovanstående processer. Parallellt har initiativet Clinicum, som drivs i nära samverkan med Region Stockholm, utvecklat ett uppskattat metodstöd avseende kliniska studier. Inom Clinicum erbjuds forskare hjälp med studiedesign och praktiskt stöd med biostatistik och bioinformatik. Clinicum erbjuder också en omfattande utbildningsinsats med seminarier och mentorsprogram.
- Förstärkt arbete kopplat till etik, regelefterlevnad och god forskningspraxis. KI:s nämnd för etik och god forskningssed har ett förstärkt och utvidgat uppdrag jämfört med tidigare strukturer och har möjligheten att ta ett brett grepp på dessa viktiga frågor för KI.
- Med syfte att stärka samordning och långsiktig prioritering av forskningsinfrastruktur har KI nyligen etablerat Research Infrastructure KI (RIKI), en samlad hemvist för huvuddelen av KI:s alla corefaciliteter och större infrastrukturer. Detta utgör ett kraftfullt uttryck för hur identifierade behov i verksamheten har omsatts i organisatorisk utveckling.
- KI har nyligen sjösatt KI Journal List (KI-JL); ett lokalt verktyg för att främja publicering i tidskrifter av hög kvalitet. KI-JL ger således stöd i publiceringsstrategiska överväganden men integreras även i KI:s prestationsbaserade resursfördelningsmodell.
- Utveckling av en mer samordnad uppföljning inom ramen för arbetet med de nio prioriterade fokusområdena, där en inledande kartläggning av verksamhetens behov har följts av mer strukturerat framtagna planer och åtgärder. Flera av dessa områden

har direkt bäring på forskningens förutsättningar, inklusive stödverksamhet, forskningsinfrastruktur och forskningsmiljöernas utveckling.

4.2.11 Värdering av kvalitetssäkringsprocesserna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Styrkan med den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen är att processerna sammantaget fångar upp kvaliteten och upplevelsen av kvaliteten på flera sätt och från flera målgrupper. Processerna är implementerade sedan länge och väl kända. Kvalitetsarbetet involverar och engagerar såväl institutionsledning som programledning och kursledning. Programutvärderingarna är väl etablerade. Processen är resurskrävande, men den har stor nytta för utvecklingen av programmen och KI som helhet.

Sammantaget är processerna utformade enligt beprövad utvärderingsmetod och omfattar bedömningsgrunderna i det nationella kvalitetssäkringssystemet samt även de KI-specifika områdena interprofessionellt lärande, lika villkor, hållbar utveckling och internationalisering. KU ser över processerna kontinuerligt och justerar efter behov för att göra dem ändamålsenliga och resurseffektiva.

4.2.12 Värdering av kvalitetssäkringsprocesserna inom forskarutbildning

Den interna uppföljningen uppfattas fungera väl av dem som är involverade. Processerna är väl etablerade och kända av ledning, medarbetare och doktorander. Det kollegiala lärandet inom gruppen studierektorer är värdefullt för utvecklingsarbetet. Den nyligen införda skriftliga institutionsuppföljningen har identifierat utvecklingsområden för verksamheten och givit underlag till fortsatt utvecklingsarbete, vilket kommer att följas upp i den muntliga verksamhetsdialogen framöver. Överlag var återkopplingen från institutionerna positiv. Ett utvecklingsområde inom den interna uppföljningen är att utveckla dokumentationen från de muntliga verksamhetsdialogerna och detta arbete har påbörjats.

Den första externa granskningen av KI:s forskarutbildning 2025, där metod och bedömningsgrunder är utformade utifrån det nationella kvalitetssäkringssystemet, genomfördes enligt plan. Den externa bedömargruppen, de som intervjuades vid platsbesöket, ansvariga handläggare och KFU anser generellt att upplägget var ändamålsenligt och att processen upplevdes som värdefull. Inkomna kommentarer och utvecklingsbehov t.ex. rörande tidplan och sammansättning av intervjugrupper, har dokumenterats och kommer att beaktas inför nästa externa granskning 2033.

En utmaning i kvalitetssäkringsarbetet är den minskade svarsbenägenhet på enkäter som drabbar Exit poll och kursvärderingar, visserligen från hög nivå på 80 procent men som de senaste åren legat på ca 60 procent. KFU och fakultetskansliet arbetar med att öka incitamentet att svara på enkäter genom att tydliggöra hur resultaten tas om hand och leder till förbättringar.

4.2.13 Värdering av kvalitetssäkringsprocesserna inom forskning

En utgångspunkt för de utvecklade processerna för kontinuerlig intern uppföljning är att i hög grad bygga vidare på befintliga och planerade strukturer och arbetssätt, där särskilt verksamhetsplaneringen utgör en central beståndsdel. Detta uppfattas skapa goda förutsättningar för att integrera kvalitetssäkringsarbetet i verksamhetens ordinarie styrning och utveckling. En utgångspunkt är att hålla processerna enkla, överblickbara och ändamålsenliga, med fokus på dialog, prioritering och genomförande, vilket bedöms bidra till ökad förståelse, förankring och användbarhet i verksamheten.

KIRA-modellen utgör ett ramverk för regelbunden extern granskning som inför varje granskningscykel utvecklas och anpassas utifrån en aktuell behovs- och nulägesanalys. Ansatsen är således flexibel där inriktning, bedömningsområden och metodval kan justeras utifrån vad som bedöms som relevant och angeläget vid ett givet tillfälle.

KIRA, i den modell som genomförs för närvarande (KIRA 2025-2026), har utgått från principen att forskningsverksamheten, genom sina institutioner, äger såväl självvärderingsprocessen som de handlingsplaner som tas fram. En ambition har varit att skapa goda förutsättningar för lokal förankring, relevans och ansvarstagande i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Modellen uppfattas vara ändamålsenlig och resurseffektiv genom att i möjligaste mån utgå från befintliga arbetssätt och undvika onödig administrativ belastning. Institutionerna ansvarar för att ta fram underlag som är relevanta för analys av den egna verksamheten, och fokus har i detta sammanhang legat på att stödja reflektion och utveckling snarare än att möjliggöra jämförelser mellan institutioner med olika förutsättningar.

Ett tidigt tecken på modellens användbarhet var det första KIRA-kvalitetsseminariet som genomfördes i juni 2026. Seminariet samlade representanter från institutionerna, universitetsledningen och den externa expertpanelen för gemensam reflektion kring granskningens resultat och det fortsatta utvecklingsarbetet. Diskussionerna bekräftade flera av de utvecklingsområden som identifierats i handlingsplanerna och visade på värdet av att kombinera lokalt ansvar med lärosätesövergripande dialog kring gemensamma utmaningar. Seminariet illustrerade därmed hur KIRA kan bidra inte bara genom granskning utan även genom erfarenhetsutbyte, lärande och samordning av utvecklingsinsatser.

Samtidigt innebär processernas relativt nyliga införande att de fortfarande befinner sig i en konsolideringsfas. Ett centralt utvecklingsområde är att ytterligare stärka och synliggöra kopplingen mellan uppföljning, extern granskning och verksamhetsplanering, så att identifierade utvecklingsområden på ett ännu tydligare sätt omsätts i prioriteringar, beslut och åtgärder på institutions- och lärosätesnivå. Det fortsatta utvecklingsarbetet inriktas därför på att konsolidera processerna, stärka återkopplingsmekanismerna och vidareutveckla sambanden mellan kvalitetssystemets olika delar.

4.2.14 Samlad värdering kvalitetssäkringsprocesserna inom utbildning och forskning

Kvalitetssäkringsprocesserna inom de olika verksamhetsområdena har olika lång historia och har utvecklats i olika takt. Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är processerna för kontinuerlig uppföljning respektive regelbunden granskning båda väl utvecklade. Inom utbildning på forskarnivå är den kontinuerliga uppföljningen väl utvecklad, medan den regelbundna granskningen genomfördes för första gången 2025. Inom forskningen är den kontinuerliga uppföljningen inte lika sammanhållen. Den regelbundna granskningen är utvecklad och har genomförts för första gången 2025-2026.

Ett gemensamt utvecklingsområde för dessa processer är att de förbättringsområden som identifieras i kvalitetssäkringsarbetet mer systematiskt integreras i verksamhetsplaneringen. För att underlätta denna utveckling har FN nyligen beslutat om att inrätta utskottet för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsplanering.

4.3 Inrättande och nedläggning av utbildning (U4)

Inrättande och nedläggning: Lärosätet säkerställer att det finns en tydlig ansvarsfördelning, ändamålsenliga processer och rutiner för inrättande och nedläggning av utbildningar.

4.3.1 Arbetet med utbud och dimensionering inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Enligt rektors besluts- och delegationsordning beslutar fakultetsnämnden (FN) om inrättande och avveckling av utbildningsprogram, yrkesexamen, huvudområde eller generell examen. Detta sker efter beredning i kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (KU).

FN fattar årligen beslut om långsiktig planering och dimensionering av utbildningsutbudet väglett av KI:s Strategi 2030, där utbildningsutbudet ska reflektera breda samhällsbehov och -utmaningar. Inrättandeprocessen syftar enligt *Anvisningar för inrättande av huvudområde, examen och utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå* till att ge goda förutsättningar att programmet ska ges med hög kvalitet. KU ansvarar för beredning av programförslag inför eventuellt beslut om inrättande.

KU beslutar om utbildningsutbud och dimensionering inom ramen för det övergripande beslutet i FN, vilket inbegriper de årliga besluten om programtillfällen. KU inhämtar årligen information om dimensioneringen av utbildningen samt eventuella förslag från utbildningsnämnder (UN) och programnämnder (PN) avseende nyutveckling eller förändring av det befintliga utbudet.

Enligt FN:s arbets-, besluts- och delegationsordning har FN delegerat till KU att fatta beslut om utbildningsplaner samt styrdokument för kurs- och programansvar.

4.3.2 Inrättande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Förslag om ett nytt program kan komma internt från KI samt från avnämare/arbetsliv eller från strategiska samarbeten som exempelvis Stockholm trio, dvs. samarbetet mellan KI, Kungl. Tekniska högskolan (KTH) och Stockholms universitet (SU).

KU ansvarar för beredning av nya programförslag och gör en samlad bedömning av genomförbarhet och förutsättningar att ge utbildningen med hög kvalitet. I detta ingår även en omvärldsanalys för bedömning av om programförslaget svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov samt om det finns överlapp med annan befintlig utbildning inom KI:s utbildningsutbud. För detta tillsätter KU en bedömningsgrupp för analys av förutsättningarna att inrätta programmet. Analysen följer en fastställd mall baserad på programmets innehåll och upplägg; forskningsanknytning, kompetensförsörjning, omvärldsanalys och motivering, samt sammanfattande bedömning av genomförbarhet och kvalitet. Beredningen är omfattande och det tar ofta cirka ett år från FN:s beslut om utbildningsutbud till beslut om inrättande, och ytterligare cirka 1,5 år till programstart.

När bedömningen i KU är tillfredställande bereder KU förslag till beslut om inrättande av programmet, vilket fattas i FN. Vid behov omfattas även förslag till inrättande av huvudområde och examen.

När det gäller fristående kurser är det ekonomiska utrymmet begränsat och väntas fortsätta minska. Kursutbud fastställs årligen och en arbetsgrupp under KU granskar ansökningar om att ge fristående kurser som kommer in från KI:s institutioner. Granskningen utgår från söktryck, tidigare utfall för befintliga kurser och hur väl kursen passar fastställda prioriteringsprinciper samt risk för överlapp med andra kurser inom KI:s utbud. Principerna är

avsedda som ett stöd för arbetsgruppen och KU med hänsyn tagen till det begränsade ekonomiska utrymmet.

4.3.3 Nedläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Enligt gällande arbets-, besluts- och delegationsordning beslutar FN om avveckling av utbildningsprogram, medan KU beslutar om inställda programtillfällen samt om revidering av utbildningsplaner med övergångsbestämmelser.

Nedläggningsprocessen är utformad för att säkerställa studenternas rättssäkerhet och ett strukturerat genomförande av avvecklingen. Ett beslut om avveckling av ett utbildningsprogram ska enligt *Anvisningar för nedläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå* föregås av en utredning som inkluderar en analys av förutsättningar och konsekvenser, såsom söktryck, genomströmning, lärartillgång, arbetsmarknadens behov, och ekonomiska aspekter. Utöver detta ska konsekvenser bedömas för registrerade studenter, studenter med anstånd eller studieuppehåll samt presumtiva sökande, inklusive hur möjligheten att slutföra utbildningen säkerställs.

UN/PN ansvarar för att genomföra utredningen samt för att ta fram en plan för övergångsbestämmelser i programmets kursplaner och utbildningsplan, en plan för hur studenter som inte har uppfyllt kursfordringar ska kunna slutföra utbildningen, samt en kommunikationsplan med information till samtliga studenter som berörs av avvecklingen samt till presumtiva sökande.

KU bereder därefter ärendet och lämnar förslag till FN. Nedläggningsprocessen är integrerad med utbildningens ordinarie årscykel och tidsplanen ska fastställas så att studenträttsliga aspekter beaktas.

4.3.4 Kvalitetssäkring av arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Kvalitetssäkringen av arbetet med utbud och dimensionering av utbildning sker systematiskt genom den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen som beskrivs i avsnitt 1-3 ovan, men också genom att arbetsprocesser ses över på förekommen anledning när förutsättningar som t.ex. lagar, regler eller riktlinjer för verksamheten förändras eller t.ex. när samarbeten om gemensamma examina med andra lärosäten visar behov av förändrade processer och rutiner.

Den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen av program följer upp och granskar att processen att inrätta utbildningar leder fram till att inrättade utbildningar håller hög kvalitet. Vidare ska en uppföljning av beredningsprocessen göras vid inrättande av nya utbildningsprogram, med syfte att tillvarata erfarenheter från denna.

4.3.5 Exempel på förbättringsarbete i arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Arbetet med att ta fram uppdaterade anvisningar för inrättande har pågått under de senaste åren och uppdaterade anvisningar fastställdes 2026. De uppdaterade anvisningarna har skapat en mer enhetlig struktur för hur beredningen ska genomföras. Bedömningskriterier och ansökningsfrågor har setts över och kopplats tydligare till varandra, och tidigare frågor som inte bedöms vara relevanta för kvalitetssäkring har tagits bort för att göra processen mer fokuserad och ändamålsenlig. Anvisningarna har också utvecklats för att bättre stödja utbildningssamarbeten med andra lärosäten.

Processen inför inrättandet av kandidatprogrammet i nutritionsvetenskap, som är gemensamt med SU, illustrerar hur denna struktur tillämpas i praktiken. Utbildning i nutrition hade sedan många år bedrivits vid KI i form av beställd utbildning åt SU. I beslut om dimensionering av utbildningsutbudet för läsåret 26/27 fattade FN beslut att den tidigare utbildningen skulle omorganiseras till ett gemensamt kandidatprogram med syfte att stärka utbildningens förutsättningar. KU utsåg KI-representanter till en lärosätsgemensam programkommitté med uppdrag att ta fram ett gemensamt programförslag. Under våren 2025 arbetades förslaget fram och lämnades därefter till KU:s bedömningsgrupp för analys av förutsättningarna att inrätta programmet. Bedömargruppens rapport behandlades i KU i början av hösten 2025. Efter begärda kompletteringar från institution respektive programkommitté reviderades förslaget och diskuterades ånyo i KU. KU lämnade därefter förslag om inrättande av examen och program till FN, som fattade beslut om inrättande i slutet av 2025. Parallellt genomförde SU sin motsvarande beredning och fattade beslut om inrättande. Programmet har sitt första planerade programtillfälle höstterminen 2027. Efter inrättande omfattas programmet av det systematiska kvalitetsarbetet som inkluderar kontinuerliga interna uppföljningen och regelbundna externa granskningen.

Uppdaterade anvisningar för nedläggning togs fram 2022. Erfarenheterna från tidigare nedläggningar visade att processen i huvudsak fungerade väl, men att det fanns behov av en tydligare och mer enhetlig tillämpning. Därför breddades och tydliggjordes anvisningarna, särskilt avseende krav på utredning, konsekvensbedömning, och studentkommunikation. Arbetet genomfördes i linje med UKÄ:s vägledning, *”Studenternas rättssäkerhet vid nedläggning av utbildningsprogram”*.

Parallellt med utvecklingen av de nya anvisningarna förbereddes nedläggningen av påbyggnadsutbildningen i oral hälsa samt nedläggningen av magisterprogrammet i diagnostisk cytologi, vilka gavs för sista gången HT22. Det parallella arbetet gjorde det möjligt att pröva och vidareutveckla anvisningarna i praktiken, vilket ledde till en mer systematisk genomgång av studentgrupper, tydligare planering av övergångsbestämmelser och en förbättrad och samordnad kommunikationsprocess med berörda studenter.

4.3.6 Värdering av arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den samlade värderingen är att processerna är stabila, rättssäkra och ändamålsenliga, och att de uppdaterade anvisningarna tillsammans med förstärkt systematik i beredningen ger goda förutsättningar att säkerställa hög kvalitet i arbetet med inrättande och nedläggning av utbildningar. Utvecklingsområdena bedöms vara begränsade och hanteras inom ramen för ordinarie förbättringsarbete.

Det är en styrka att samtliga nivåer i utbildningsorganisationen är involverade i dimensioneringsbeslut, inkl. inrättande och nedläggning av utbildning samt att det finns en koppling till den kontinuerliga interna uppföljningen. Det är vidare en styrka att processen för inrättande av utbildning är nära knutet till KI:s strategiska planering och beslut om utbildningsutbud och dimensionering samt har en systematisk och standardiserad bedömning/kvalitetsprövning i KU vilket skapar goda förutsättningar att nå hög kvalitet från start. Beredningen är differentierad och utformas baserat på KI:s strategiska planering och förutsättningar i relation till externa behov och krav. Processen är även ändamålsenlig och effektiv vid utbildningssamarbeten där KI:s interna beredning kan löpa parallellt och koordineras med det/de andra lärosätena.

När det gäller process för nedläggning av utbildning är det en styrka att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan KU, UN/PN och FN vilket ger en konsekvent och förutsägbär

hantering av ärenden, och de uppdaterade anvisningarna har ytterligare stärkt processens tydlighet. Processen för nedläggning har visat sig fungera väl i praktiken och de uppdaterade anvisningarna har stärkt enhetlighet och rättssäkerhet i genomförandet. Vidare är det en styrka att processen säkerställer att antagna studenter kan fullfölja sin påbörjad utbildning såsom UKÄ:s vägledning föreskriver.

Ett viktigt område i processernas genomförande är att den lokala nivån får tillräckligt stöd, eftersom processerna är omfattande och komplexa. Ett fortsatt centralt stöd i form av vägledning, mallar och rådgivning bedöms därför som värdefullt. Program läggs sällan ner eller startar (och inte på samma institution), och den samlade erfarenheten finns därför i det centrala verksamhetsstödet.

4.3.7 Arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på forskarnivå

KI har inga särskilda processer för inrättande och nedläggning av utbildning på forskarnivå i och med att det endast finns ett forskarutbildningsämne. Men frågan kan överföras till två motsvarande processer: 1) Inrättande av individuella utbildningsplatser respektive 2) inrättande, nedläggning och sammanslagning av tematiska forskarutbildningsprogram.

Inrättande av utbildningsplatser på forskarnivå

Det finns en process för kvalitetssäkring vid inrättande av de enskilda utbildningsplatserna. Processen syftar till att säkerställa att doktoranden ges de möjligheter och resurser som krävs för att kunna genomföra en forskarutbildning av hög kvalitet. Följande ska säkerställas:

- Att den föreslagna huvudhandledaren är lämplig. Detta görs i en process kallad ”grönt ljus” som innebär att den blivande handledaren bedöms utifrån track-record, tid för handledning, samt att vederbörande har genomgått handledarutbildning.
- Att den föreslagna handledarkonstellationen är relevant.
- Att den blivande doktoranden kan erbjudas en god forskarutbildningsmiljö, t.ex. en fungerande forskargrupp och nätverksmöjligheter.
- Att det vetenskapliga projektet är genomförbart och lämpligt som doktorandprojekt.
- Att det finns etikillstånd om sådana krävs.
- Att det finns en realistisk finansieringsplan.

Om det bedöms att det finns goda förutsättningar för den planerade forskarutbildningen beslutar prefekten att inrätta doktorandplatsen. Antagningsprocessen är beslutad av kommittén för forskarutbildning (KFU) i syfte att säkerställa förutsättningar för en utbildning av hög kvalitet. Hela processen regleras av *Regler för utbildning på forskarnivå vid KI*, kapitel 2.

Inrättande, nedläggning och sammanslagning av tematiska forskarutbildningsprogram

Notera att detta inte avser utbildningsprogram utan en organisation för samordning av utbudet av valbara kurser och andra lärandemoment inom ett specifikt forskningsområde. KFU beslutar inom vilka forskningsområden det ska finnas ett forskarutbildningsprogram. Ställningstaganden bygger på en sammanvägd bedömning av ett antal parametrar enligt *Riktlinjer för KI:s tematiska forskarutbildningsprogram*.

Följande ska beaktas vid beslut att inrätta ett nytt program: 1) behovet inom forskningsområdet, t.ex. antal doktorander, 2) avgränsning mot befintliga program och andra nätverk/verksamheter inom forskningsområdet, 3) planerad organisation, omfattning, kursutbud och budget.

Följande ska beaktas vid beslut att avveckla eller slå ihop program: 1) kvaliteten i genomförda kurser och aktiviteter samt i programmets styrning och administration, 2) antal genomförda kurser över tid och antal deltagare, 3) antal doktorander inom forskningsområdet, 4) lärarkapacitet och 5) ekonomin.

4.3.8 Kvalitetssäkring av arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på forskarnivå

Dekans kontinuerliga dialoger med forskarutbildningsansvariga vid institutionerna följer på olika sätt upp hur väl inrättandet av doktorandplatser fungerar och vilket utvecklingsbehov som identifierats. Den skriftliga uppföljningen av institutionernas ansvar för forskarutbildningen vart fjärde år kan ge ytterligare underlag för detta tillsammans med resultat av den externa granskningen av hela forskarutbildningen. Att intern uppföljning och egeninitierad extern granskning visar att utbildningen håller hög kvalitet ses som en indikator på att processen med inrättande fungerar väl.

Att forskarutbildningsprogrammen är ändamålsenliga följs även upp inom det systematiska kvalitetssäkringsarbetet av kurser och kursutbud.

4.3.9 Förbättring av arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på forskarnivå

Steget ”inrättande av doktorandplats” infördes i antagningsprocessen 2019 efter att det framgick i den löpande verksamhetsdialogen att rekryteringen av en doktorand i många fall hann gå så långt innan institutionen underrättades att det var svårt att avstyra ett mindre lämpligt upplägg och med handledare som redan var djupt engagerade i projektet.

I Exit poll hade det också framgick att ca 10–15 procent av doktoranderna inte alls ville rekommendera sin huvudhandledare efter disputationen, varvid behovet av att stärka handledarskapet identifierades som ett viktigt förbättringsområde. Detta ledde till ett antal åtgärder, bland annat till att bedömning av huvudhandledarens lämplighet, som kallas ”grönt ljus”, numera ingår som en del i inrättandet av doktorandplats.

Vid den skriftliga uppföljning av institutionerna 2025 ställdes en specifik fråga *”Hur har införandet av grönt ljus påverkat vilka som utses till handledare?”*. Flera institutioner svarade att även om de sällan har avslagit en ansökan om grönt ljus så har det hänt att det uppstår en diskussion som landar i att någon avstår från att ansöka och att inrätta en utbildningsplats. Uppföljningen visade att de flesta var överens om att denna process har bidragit till en högre kvalitet på handledningen, och att det har lett till en medvetenhet hos KI:s forskare att det inte är självklart att alla som vill får bli handledare och rekrytera doktorander.

I resultaten från Exit Poll går det att se en uppåtgående trend vad gäller doktoranders nöjdhet med sin utbildning och med sina handledare. År 2010 var det 48 procent som höll helt med om att de skulle rekommendera sin huvudhandledare, 2020 hade det ökat till 65 procent, och 2025 var det 69 procent. Det är dock svårt att säkerställa i vilken mån steget ”inrättande av doktorandplats” och ”grönt ljus” har påverkat siffrorna eller om det har andra förklaringar.

4.3.10 Värdering av arbetet med inrättande och nedläggning av utbildning på forskarnivå

Inrättande av de individuella doktorandplatserna bedöms som en ändamålsenlig process som har bidragit såväl till en medvetenhet kring kvalitet i forskarutbildning som att doktorandplatser med dåliga förutsättningar har kunnat undvikas.

Flera tematiska forskarutbildningsprogram har slagits samman respektive lagts ned de senaste åren, vilket visar på att riktlinjerna är användbara och parametrarna är relevanta.

4.4 Utveckling och förnyelse av forskning (F4)

Forskningens utveckling och förnyelse: Lärosätet arbetar systematiskt för att skapa goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse.

4.4.1 Arbetet med utveckling och förnyelse av forskning

KI:s utgångspunkt är att forskningens utveckling och förnyelse i hög grad sker i forskningsmiljöerna genom forskarnas egna kvalitetsprocesser och initiativ, vetenskapliga samarbeten, rekryteringar och strategiska prioriteringar. En av lärosätets roller är att skapa goda organisatoriska, ekonomiska och infrastrukturella förutsättningar för sådan utveckling. Arbetet med verksamhetsplanering, strategiska fokusområden, forskningsstöd, forskningsinfrastruktur och regelbunden extern granskning syftar sammantaget till att stödja och stärka dessa processer.

KI:s modell för regelbunden extern granskning av forskningen, (KIRA), utgör tillsammans med den kontinuerliga uppföljningen inom verksamhetsplanering och ordinarie ledningsdialoger stommen i lärosätets arbete med forskningens utveckling och förnyelse. Inom ramen för KIRA ges institutionerna genom självvärderingar, extern sakkunniggranskning, handlingsplaner och löpande uppföljning möjlighet att analysera styrkor, utvecklingsområden och framtida prioriteringar. Samtidigt kan lärosätet genom processen identifiera gemensamma utvecklingsbehov och initiera lärosätesövergripande insatser.

En viktig del av arbetet med att förstärka och utveckla forskningen har under senare år varit arbetet med att följa upp KI:s Strategi 2030. Under perioden 2022–2025 har ett brett och lärosätesövergripande uppföljningsarbete genomförts med syfte att konkretisera och prioritera områden för fortsatt utveckling av verksamheten.

Under 2022–2023 inhämtade kommittén för forskning (KF) underlag från samtliga institutioner avseende centrala utmaningar inom forskningsverksamheten. Underlagen sammanställdes och en återkoppling gjordes till institutionerna om vilka områden som bedömdes som särskilt angelägna.

Med början under 2023 genomförde universitetsledningen dialogmöten med studenter, medarbetare och chefer samt besökte samtliga institutioner, genom vilken specifika utvecklingsbehov urskildes.

Arbetet resulterade i de nio prioriterade fokusområdena som har stor betydelse för forskningens långsiktiga utveckling och förnyelse. Flera av områdena avser förutsättningar som är centrala för att forskningsmiljöer ska kunna utvecklas över tid, bland annat strategisk kompetensförsörjning, hållbar finansiering av forskning, utveckling av forskningsinfrastruktur, tydligare ledning och ansvarsfördelning samt mer ändamålsenliga processer för styrning, planering och uppföljning. Fokusområdena har därefter integrerats i lärosätets fortsatta verksamhetsutveckling och utgör ett viktigt underlag för prioriteringar inom forskning och forskningsstöd.

En annan viktig del av arbetet med forskningens utveckling och förnyelse sker genom KF som initierar och stödjer strategiska utvecklingsinsatser inom forskningsverksamheten. Exempel på sådana insatser är satsningar för interdisciplinära forskningsnätverk, stöd till

vetenskapliga konferenser och strategiska forskningsrekryteringar samt särskilda initiativ för datadriven forskning och forskningsinnovation. KF stödjer även forskningens långsiktiga kompetensförsörjning genom karriärutvecklings- och nätverksprogram riktade till forskare i olika karriärskeden, inklusive satsningar för jämställda karriärmöjligheter (FIELD och WISE).

KI Research Incubator (KIRI) skapades av KF för att möta ambitionen i Strategi 2030 att KI ska vara ett banbrytande universitet. En arbetsgrupp inom KF kom fram till att en ny forskningsmiljö behöver etableras för att kunna ge yngre forskare bättre förutsättningar att tänka nytt och bryta ny mark. Grunden för den ska vara att sammanföra forskare från olika institutioner, vetenskapliga områden och discipliner som har en unik spetskompetens med ambitionen att driva fram nya genombrott. Genom en sådan miljö skapas förutsättningar för banbrytande upptäckter som kan möta de stora behov som finns inom medicin och hälsa för framtidens sjukvård. Resultatet från arbetet i KF realiserades under 2022 genom lanseringen av KIRI – en ny miljö för samarbeten, tvärvetenskap och interaktion.

KF är dessutom en viktig part i utvecklingen av *Karolinska Institutet Journal List* (KI-JL) och beslutar om kriterier för inklusion och nivåindelning av KI-JL och lämnar förslag på lista till fakultetsnämnden, som fastställer listan. Syftet med KI-JL är att stärka kvaliteten i bedömningen av vetenskapliga tidskrifter genom att erbjuda ett kvalitativt och oberoende komplement till traditionella bibliometriska mått som *Journal Impact Factor*. Listan ska stödja KI:s arbete i linje med CoARA-principerna (*Coalition for Advancing Research Assessment*), ge vägledning vid publicering och sakkunniguppdrag, bidra till mer välgrundade beslut om publiceringsavtal och resurser samt fungera som ett gemensamt verktyg för dialog och kontinuerlig utveckling av god vetenskaplig publiceringspraxis vid KI.

4.4.2 Kvalitetssäkring av arbetet med utveckling och förnyelse av forskning

Stommen i kvalitetssäkringen av arbetet med forskningens utveckling och förnyelse utgörs av KI:s modell för systematiskt kvalitetsarbete inom forskning, som kombinerar regelbunden extern granskning med kontinuerlig uppföljning. Inom forskningsverksamheten utgör KIRA ett centralt verktyg för att identifiera styrkor, utvecklingsområden och framtida prioriteringar i forskningsmiljöerna. Resultaten från granskningen omsätts i handlingsplaner på institutionsnivå och analyser på lärosätetsnivå, vilka utgör viktiga underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utvecklingsområden som identifieras genom det systematiska kvalitetsarbetet, inklusive KIRA, strategiska analyser, verksamhetsdialoger eller andra former av uppföljning, tas vidare inom ramen för KI:s verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning. Genom denna process omsätts identifierade utvecklingsbehov i prioriteringar, aktiviteter och uppdrag på alla nivåer i organisationen. Verksamhetsplaneringen utgör därmed den centrala mekanismen för att integrera resultat från kvalitetsarbetet i lärosätets ordinarie styrning och verksamhetsutveckling. Uppföljningen sker genom återkommande dialoger och verksamhetsuppföljningar där genomförda insatser, resultat och kvarstående utvecklingsbehov följs över tid.

Vid KI används därutöver samlad verksamhetsinformation kopplad till bland annat resursfördelning och strategisk styrning för att följa utvecklingen av forskningens förutsättningar. Från och med 2026 förstärks kopplingen mellan kvalitetsarbetet, verksamhetsplaneringen och de strategiska prioriteringarna ytterligare genom KI:s nya modell för intern resursfördelning av forskningsanslaget. Sammantaget innebär detta att analys av utvecklingsbehov, prioritering av insatser och uppföljning av genomförda åtgärder integreras i lärosätets ordinarie styrning och verksamhetsutveckling.

De nio prioriterade fokusområdena utgör ett viktigt led i genomförandet av KI:s Strategi 2030 och syftar till att stärka de organisatoriska och strategiska förutsättningarna för verksamhetens fortsatta utveckling. Flera av områdena har direkt betydelse för forskningens långsiktiga utveckling och förnyelse, exempelvis strategisk kompetensförsörjning, hållbar finansiering, utveckling av forskningsinfrastruktur, tydliga lednings- och styrningsstrukturer samt samordnade processer för planering och uppföljning.

För respektive fokusområde har uppdrag, aktiviteter och ansvar konkretiserats. Genom detta skapas förutsättningar för ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete där identifierade behov omsätts i konkreta insatser och följs upp över tid.

Arbetet med fokusområdena är långsiktigt och integrerat i KI:s ordinarie styrning. Uppföljning sker genom ansvariga funktioners löpande arbete samt inom ramen för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning. Därutöver kommer erfarenheter och resultat från arbetet att utgöra ett viktigt underlag i den fortsatta utvecklingen av KI:s strategiska inriktning.

KF följer återkommande upp såväl övergripande utvecklingsfrågor inom forskningsverksamheten som de strategiska satsningar och verksamheter som KF initierar eller finansierar. Uppföljningarna syftar till att bedöma om insatserna bidrar till forskningens kvalitet, utveckling och förnyelse samt att identifiera behov av förändringar, prioriteringar eller nya åtgärder.

Exempel på sådana uppföljningar är den årliga uppföljningen av KI:s strategiska forskningsområden (SFO) samt återkommande uppföljningar av verksamheter och initiativ som erhåller stöd från KF, däribland karriär- och nätverkssatsningar såsom *Junior Faculty*, FIELD och WISE. På motsvarande sätt följs större utvecklingsinitiativ upp (till exempel KIRI och KI-JL) för att bedöma måluppfyllelse, genomförande och fortsatt utvecklingspotential. Erfarenheterna från uppföljningarna används som underlag för beslut om verksamheternas fortsatta inriktning och utveckling.

KF ansvarar även för att följa upp och vidareutveckla utformningen av KIRA. Inför nya granskningscykler analyseras erfarenheter från tidigare genomföranden samt behov och utvecklingsområden som identifierats i kvalitetsarbetet. Syftet är att säkerställa att modellen för regelbunden granskning förblir relevant, ändamålsenlig och bidrar till forskningens fortsatta utveckling och förnyelse.

4.4.3 Exempel på förbättringsarbete av arbetet med utveckling och förnyelse

Arbetet med att stärka forskningens utveckling och förnyelse har under lång tid varit en integrerad del av KI:s verksamhet. Behov av utveckling identifieras genom återkommande uppföljning, verksamhetsdialoger, strategiska analyser samt genom nationella och internationella omvärldsperspektiv. Detta har legat till grund för ett flertal insatser som syftar till att stärka forskningens kvalitet, konkurrenskraft och långsiktiga förutsättningar.

Under senare år har exempelvis de prioriterade fokusområdena utvecklats som ett verktyg för att identifiera och hantera strategiskt viktiga utvecklingsområden för forskning och forskningsmiljöer. Verksamhetsplaneringsprocessen har samtidigt vidareutvecklats för att stärka kopplingen mellan identifierade behov, prioritering av utvecklingsinsatser och uppföljning på lärosätetsnivå.

Ett flertal konkreta förbättringsinsatser har dessutom genomförts inom områden som bedömts vara viktiga för forskningens förutsättningar och förnyelse. Exempel återfinns i utvecklingen av forskningsstöd, dokumentation, lagring och delning av forskningsdata och öppen vetenskap, forskningsinfrastruktur, forskningsavtal samt stöd för god forskningssed och

regelefterlevnad. Dessa insatser beskrivs närmare under bedömningsgrund Stödverksamhet och forskningsinfrastruktur respektive God forskningssed.

Genom införandet av KIRA har lärosätet nu även etablerat en återkommande extern granskning av forskningens kvalitet, utveckling och förnyelse. De rekommendationer som identifierats inom ramen för KIRA 2025–2026 omsätts för närvarande i handlingsplaner på både institutionsnivå och lärosätetsnivå och utgör ett viktigt underlag för det fortsatta förbättringsarbetet.

4.4.4 Värdering av arbetet med utveckling och förnyelse

En viktig ambition i arbetet med forskningens utveckling och förnyelse vid KI är att det i hög grad ska vara integrerat i lärosätets ordinarie styrning, och inte uppfattas som organiserat som separata kvalitetssäkringsprocesser. Genom att verksamhetsplanering, strategisk uppföljning och extern granskning kopplas samman skapas goda förutsättningar för att identifierade utvecklingsbehov omsätts i prioriteringar och konkreta åtgärder.

Ett annat viktigt inslag är att arbetet kombinerar olika typer av underlag, där såväl interna analyser som kollegial extern granskning bidrar till en samlad bild av forskningens förutsättningar och utvecklingsmöjligheter. Detta bedöms bidra till relevans och legitimitet i de insatser som genomförs.

Samtidigt befinner sig delar av strukturen, särskilt kopplingen mellan KIRA och verksamhetsplanering, i ett utvecklingsskede. Ett centralt utvecklingsområde är att ytterligare tydliggöra hur identifierade utvecklingsområden systematiskt omsätts i prioriteringar och följs upp över tid, samt att säkerställa att erfarenheter från olika delar av organisationen tas tillvara i ett lärosätesövergripande perspektiv.

Det närmast fortsatta arbetet inriktas därför på att konsolidera de etablerade processerna och vidareutveckla formerna för analys, prioritering och uppföljning av forskningens utveckling och förnyelse.

4.5 Studentstöd, läranderesurser och infrastruktur (U5)

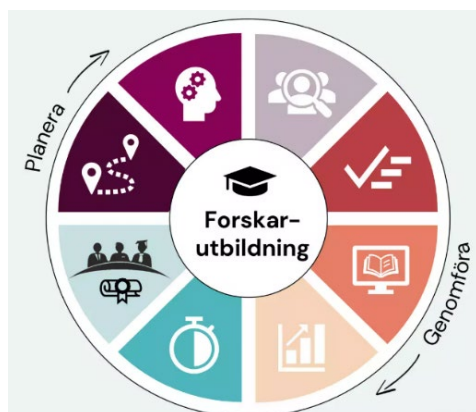
Studentstöd, läranderesurser och infrastruktur: Lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande.

För att säkerställa hög kvalitet inom dessa arbetsområden har KI valt att organisera kvalitetssäkringen, dvs. uppföljning och utveckling, dels verksamhetsnära inom de enheter där ansvaret för genomförandet av arbetsprocesserna inom studentstöd, läranderesurser och infrastruktur ligger, dels sammanhållet på övergripande nivå inom kommittéernas uppföljningsuppdrag.

4.5.1 Arbetet med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

Arbetet med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur utgår ifrån högskolelagen, högskoleförordning, diskrimineringslagstiftning, hälso- och sjukvårdslagstiftning. Arbetet riktar sig till både studenter och doktorander, men doktorander omfattas också av stöd och infrastruktur inom forskningsverksamheten. Arbetet utgår från KI:s strategi 2030 och regleras genom en rad styrdokument som beskriver ansvar, roller, processer och rutiner, t ex *Rektors besluts- och delegationsordning*, *Arbetsordning för gemensamt verksamhetsstöd*, *Anvisningar för kurs- och programansvar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt *Regler för utbildning på forskarnivå*.

På KI:s medarbetarportal ([Medarbetare / Utbildningsstöd](#)) kan lärare hitta stöd, resurser och information om tillgängligt utbildningsstöd för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppdelat på åtta områden.

Motsvarande stöd och information för forskarutbildning finns också på medarbetarportalen ([Medarbetare / Forskarutbildning](#))

4.5.1.1 Organisation för arbete med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

Arbetet med studentstöd och studievägledning, läranderesurser och infrastruktur sker i flera olika delar av organisationen fördelat huvudsakligen på institutionsnivå och inom verksamhetsstödet avdelning för utbildningsstöd, universitetsbiblioteket (KIB), enheten för undervisning och lärande (UoL), fastighetsavdelningen och IT-avdelningen. Arbetet sker i samverkan och i dialog med studentkårerna Medicinska föreningen (MF) och Odontologiska föreningen (OF).

Avdelningen för utbildningsstöd

Avdelningen ansvarar för stödet till KI:s studenter, doktorander, lärare, ledning och ledningsorgan i frågor som rör utbildning på samtliga utbildningsnivåer. Avdelningen ansvarar också för antagning, utfärdande av examensbevis, studenthälsovård, studentrekrytering, tentamensservice och ger stöd till institutionerna i utbildningsrättsliga frågor och frågor om studiemiljö.

Avdelningen omfattar åtta enheter: **Enheten för utbildningsadministrativa system** som ansvarar för utbildningsadministrativa stödsystem såsom Ladok, TimeEdit, Fubas och ISP. **Enheten för utbildningsrätt och tentamensservice** som ger verksamhetsstöd i utbildningsrättsliga och studieadministrativa frågor, i systematiskt arbetsmiljöarbete för studenter och i riktat pedagogiskt stöd. Enheten samordnar också de studieadministrativa nätverken samt alla prov i KI:s skrivsalar. **Enheten för antagning och examen** som ansvarar för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighet för antagning till utbildning på forskarnivå, samt utfärdande av examen på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. **Enheten för studentrekrytering och alumnrelationer** har övergripande ansvar för rekryteringen till KI:s utbildningar på grundnivå och avancerad nivå nationellt och internationellt, samt arbetet med breddad rekrytering. I det ingår även ansvar för allmän studievägledning riktad till presumtiva studenter och för samordning av karriär- och studentstöd för befintliga studenter. Enheten ansvarar också för övergripande mottagning och introduktion för nya studenter samt alumnverksamhet. **Studenthälsans** uppdrag är att erbjuda hälsofrämjande och förebyggande studenthälsovård vid studierelaterade besvär. Studenthälsan utgör ett komplement till ordinarie hälso- och sjukvård och erbjuder insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå till studenter och personal vid KI. Studenthälsan kan även arrangera aktiviteter för särskilda behov, t.ex. stöd för att hantera talängslan. **Fakultetskansli utbildning** bereder och konkretiserar fakultetens strategiska och universitetsövergripande frågor inom utbildningsområdet. Fakultetskansliet samordnar kvalitetsarbete inom alla utbildningsnivåer och ansvarar för lärosätesövergripande utbildningsplanering och uppföljning. **Utbildningskansliet för läkar- och biomedicinprogrammen** utgör ett stöd till programmens ledningar i frågor som rör programmen samt till studenterna i frågor om deras studier (för övriga program där programansvar delegerats till institution ges motsvarande stöd inom institution). **Enheten för uppdragsutbildning** samordnar och utvecklar KI:s uppdragsutbildningar. Enheten säkerställer att uppdragsutbildningar följer gällande regelverk och riktlinjer och stöttar institutionerna i arbetet med att genomföra utbildningarna.

Karolinska Institutets universitetsbibliotek (KIB)

KIB ska ge KI:s forskare, lärare och studenter bästa möjliga förutsättningar att bedriva forskning och utbildning samt värna de värderingar som finns uttryckta i biblioteks- och högskolelag såsom demokrati, vetenskaplighet och akademisk frihet. Detta görs genom tillgång till vetenskaplig litteratur och informationsresurser, öppen och beständig publicering av lärosätets forskning och forskningsdata, infrastruktur och analysmetoder för vetenskaplig kommunikation samt stöd till utveckling av studenters och forskares förmåga att söka, värdera och använda information. KIB har även ett KI gemensamt uppdrag att leverera IT-stöd till studenter, samt att ge teknikstöd till lärare vid digitala examinationer.

Vid KIB finns ett biblioteksråd med ledamöter utsedda av rektor. Rådet leds av prorektor och består i övrigt av en representant från vardera av FN:s tre kommittéer, två externa ledamöter, tre studentrepresentanter samt en representant från enheten för undervisning och lärande. Rådets uppgift är att ge vägledning om verksamhetsinriktningen och delta i beredning av bibliotekets interna budgetfördelning och budgetäskanden.

Enheten för undervisning och lärande (UoL)

UoL främjar pedagogisk utveckling inom utbildning på samtliga nivåer. Genom att erbjuda högskolepedagogisk utbildning, pedagogiskt stöd och kompetensutveckling bidrar UoL i arbetet att uppnå hög kvalitet inom utbildningen. I enhetens uppdrag ingår att stödja utveckling av undervisning och kurser, skapa forum för pedagogisk dialog, främja organisatoriskt lärande samt bidra vid produktion av material för lärande. UoL utvecklar även pedagogisk och digital infrastruktur. Arbetet sker i nära samverkan med dem som planerar,

genomför och följer upp utbildningen. UoL är uppdelad i fyra verksamhetsområden:

Pedagogik i verksamhetsintegrerat lärande som arbetar med att skapa förutsättningar för ändamålsenlig och effektiv handledning av studenter i verksamhetsintegrerat lärande (VIL) med ett studentcentrerat, personcentrerat och interprofessionellt förhållningssätt.

Verksamheten erbjuder möjligheter till kompetensutveckling i pedagogik samt bidrar till utveckling av handledningsmodeller och utbildningsprocesser i VIL. Området arbetar även med riktade utvecklingsprojekt för utveckling av förutsättningarna i lärandemiljöer i hälso- och sjukvården. **Högskoleförlagd pedagogik** som arbetar med ett spektrum av pedagogiska teman, från studenternas lärande till kurs- och programdesign, examination och bedömning, handledning och utvärdering av utbildningens kvalitet. Verksamheten ansvarar för formell kompetensutveckling för lärare och handledare, samt erbjuder konsultation och driver projekt för att utveckla undervisningen. **Digitalt lärande** arbetar med att skapa förutsättningar för att bedriva ett flexibelt lärande i digitala lärmiljöer oberoende av tid och plats genom att integrera digitala verktyg i undervisningen. Området arbetar med utveckling av digital infrastruktur och erbjuder stöd för utveckling av undervisning och examination i form av seminarier, workshops samt riktade utvecklingsprojekt. **Kontinuerligt lärande och professionell utveckling** arbetar med fokus på det informella och organisatoriska lärandet. Området ansvarar för hur man skapar strukturer inom en organisation för att främja det kontinuerliga lärandet. Verksamheten erbjuder tillfällen, strukturer, resurser och forum för att kontinuerligt utvecklas och lära samt skapar förutsättningar för en lärandeorganisation.

Till stöd för förankring av verksamhetens inriktning och innehåll inom ramen för beslutad budget finns UoL-rådet som leds av dekan för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Rådet består i övrigt av representant utsedd av kommittén för forskarutbildning, en ledamot från vardera institutionsgrupp samt en ledamot utsedd av universitetsdirektören, en ledamot utsedd av bibliotekschefen och tre studentrepresentanter.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen ansvarar för planering och försörjning av lokaler och inredning, risk- och skadehantering samt lokalbokning. Även KI Housing som hanterar KI:s studentbostäder tillhör fastighetsavdelningen samt lokalförsörjningsenheten som ansvarar för att tillhandahålla, förvalta och utveckla attraktiva och effektiva lokaler för forskning och utbildning inom KI:s två campus i Solna och Flemingsberg. Vidare ansvarar enheten för att kartlägga lokalbehovet och upprätta långsiktiga planer samt sköter in- och uthyrning av lokaler för KI:s verksamhet. Lokalerna består bland annat av kontor, utbildningslokaler, labbverksamhet samt kommersiella lokaler omfattande ca 240 000 m².

IT-avdelningen

IT-avdelningens uppdrag är att lägga grunden för en säker, tillgänglig och kostnadseffektiv informationsförsörjning för KI:s verksamheter. I detta ingår det övergripande och tekniska ansvaret för IT-säkerheten och att leverera moderna standardtjänster till samtliga verksamhetsområden. IT-avdelningen ska även vara drivande i digitaliseringen inom verksamhetsstödet och säkerställa en effektiv förvaltning av gemensamma IT-system samt främja innovation och konkurrenskraft inom forskning och utbildning med hjälp av digitala tjänster. Vidare ansvarar avdelningen för att utveckla KI:s IT-strategi och att samverka med regionen och sjukhusen kring IT-infrastruktur för KI:s personal.

Lärandemiljörådet

Lärandemiljörådet är ett organ under KU med uppdrag att bereda och bevaka frågor med koppling till lärandemiljö inom utbildning på alla nivåer. Rådet utgör en rådgivande instans till fastighetsavdelningen. Centrala frågor är dimensionering av utbildningslokaler, renovering samt nyproduktion.

Utvecklingen av lärandemiljöer sker med utgångspunkt i att utvecklingsområden identifieras tillsammans med utbildningsansvariga, de som undervisar, studenterna och verksamhetsstödet. Åtgärder planeras, genomförs och följs sedan upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Genom lärandemiljörådets sammansättning bestående av lärarrepresentanter för samtliga utbildningsnivåer samt representanter från GVS fastighetsavdelning, KIB, UoL samt studentrepresentation skapas förutsättningar att beakta pedagogiska perspektiv i frågor som rör lokalernas utformning, funktion och användning.

Samverkan med regional och kommunal verksamhet

Lärandemiljöer i verksamhetsförlagd utbildning och verksamhetsintegrerat lärande sker inom hälso- och sjukvårdens lokaler och diskuteras därmed inom samarbetet mellan KI och Region Stockholm om klinisk forskning och utbildning samt KI:s samarbete med kommuner.

Student- och doktorandombud

Studentkåren, Medicinska föreningen (MF) erbjuder på uppdrag av KI stöd via student- och doktorandombud till samtliga KI:s studenter och doktorander. Student- och doktorandombuden är oberoende instanser som studenter kan vända sig till med frågor angående KI:s regelverk eller för stöd i konflikter eller andra uppkomna situationer. Ombuden har regelbundna möten med berörda dekaner och handläggare för att KI ska få insyn i studenternas och doktorandernas situationer och utifrån det utveckla stödet.

4.5.1.2 Exempel på arbete med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

KI har ett etablerat ramverk för organisation och administration av examination reglerat i styrdokument som innehåller bland annat regler kring anonymisering, hantering av jäv, begränsning av examinationstillfällen, rutiner för avbrytande av VFU, olika tidsaspekter, regler för anpassningar, handlägningsordning för misstanke om fusk med mera. KI har även en process för samordnat stöd för examination i skrivsal.

Den alltmer utbredda användningen av AI utmanar traditionella former för bedömning och tvingar fram nya förhållningssätt. KI har som svar på den stora efterfrågan från lärare och studenter skapat digitala resurser, guider och stöd i olika former. AI och dess påverkan på lärande och examination är oerhört komplext och KI arbetar kontinuerligt med att utveckla stöd till medarbetare och studenter.

Förvaltning och utveckling av utbildningsnära digital infrastruktur vid KI sker inom ramen för lärosätets gemensamma styr- och förvaltningsmodell PM3. Det gäller till exempel digital lärplattform, program för digitalt stöd vid olika typer av examinationer och lärandeaktiviteter samt stödssystem för interaktivitet respektive för inspelning av undervisning. Modellen används för verksamhetskritiska IT-system och syftar till att säkerställa en strukturerad hantering av systemens hela livscykel, från behovsidentifiering till förvaltning och vidareutveckling. Arbetet utgår från att behov identifieras i verksamheten via dialoger med användare. Tydliga roller, ansvarsfördelning och forum för dialog mellan verksamhet och IT skapar förutsättningar för transparens och samordning. PM3 är därmed integrerad i lärosätets verksamhetsplanering och utgör en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

4.5.2 Kvalitetssäkringen av arbetet med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

Kvalitetssäkringen av arbetet med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur sker som angivits i inledningen av detta avsnitt både verksamhetsnära, där arbetsprocesserna genomförs, och inom den kontinuerliga interna uppföljningen och den externa granskningen som ligger inom kommittéernas uppföljningsuppdrag samt även på förekommen anledning när förutsättningar såsom t.ex. lagar, regler eller riktlinjer för verksamheten förändras.

Exempel på områden som följs upp är:

- Studenthälsans arbete kvalitetssäkras genom löpande nöjdhetsenkäter, tillgänglighetsmätningar, utvärderingar av kursverksamhet samt sammanställning av årsrapport och patientsäkerhetsberättelse. Arbetet styrs av *Riktlinjer för Studenthälsovård vid KI*. Studenter ges möjlighet att lämna synpunkter via en enkät som skickas ut via SMS i samband med första kontakt och i en skriftlig utvärdering av kurs- och gruppverksamheten.
- För studievägledare erbjuds gemensam grupphandledning som en kompetenshöjande aktivitet som reflekterar över arbetet och skapar grund för en likvärdig vägledning för KI:s studenter.
- För studentstödet finns ett lärosätesövergripande nätverk som omfattar medarbetare från avdelningen för utbildningsstöd, KIB och UoL för att koordinera och följa upp studentstödet samt identifiera utvecklingsbehov för studentstöd, studievägledning, utbildningsadministratörer samt handläggare för verksamhetsförlagd utbildning.
- Riktat pedagogiskt stöd har följts upp inom Lika villkorsundersökningen. Vidare ligger den nationella uppföljningen av riktat pedagogiskt stöd som genomförs av Stockholms universitet, inklusive KI:s underlag till denna, som underlag för fortsatt utveckling.
- KIB följer systematiskt upp användningen av samtliga tjänster genom månadsvis insamlad användarstatistik. Om användningen av en tjänst förändras med mer än ± 20 procent jämfört med samma månad föregående år genomförs en analys för att identifiera orsakerna till avvikelsen. Som komplement till den kvantitativa uppföljningen använder KIB etablerade metoder inom User Experience (UX) för att kartlägga, analysera och följa upp användarnas behov vid utveckling och vidareutveckling av bibliotekets tjänster, system och lokaler. UX-arbetet omfattar dels kvantitativa metoder, som mäter användning och beteenden hos användarna genom statistik och data, dels kvalitativa metoder, som ger förståelse för användarnas behov, upplevelser och motiv.
- UoL:s arbete med studentstöd, läranderesurser och pedagogisk respektive digital infrastruktur följs upp både inom själva verksamheten och av KU i samband med den årliga återrapporteringen av utbildningsuppdraget och KU:s kvalitetsrapport till FN.
- De kursvärderingar som kursansvariga genomför och återkommande enkäter till studenter och doktorander som FN:s kommittéer genomför mäter återkommande den upplevda kvaliteten inom dessa områden. I de externa granskningarna ingår utbildningsmiljön som en egen bedömningsgrund. Uppföljningarna redovisas i kommittéernas kvalitetsrapporter till FN varje år.

4.5.3 Exempel på förbättringsarbetet inom studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

Arbetet med att förbättra studentstöd, läranderesurser och infrastruktur pågår kontinuerligt utifrån de behov som identifieras i kvalitetssäkringsarbetet:

- Med anledning av identifierade oklara rutiner för stöd i samband med examinationer för studenter som omfattas av det riktade pedagogiska stödet (RPS) har det under 2025 genomförts en riskvärdering inför att införa ansökan och beslut om riktat pedagogiskt stöd vid skriftliga prov i Ladok. Beslut om t.ex. förlängd skrivtid fattas som tidigare av respektive examinator, men om ansökan och beslut sker i Ladok i samband med

anmälan till provet medför det en säkrare hantering av uppgifterna och tydligare för studenterna att ansöka om stöd.

- UoL skapades för att samla och utveckla det pedagogiska stödet. Den snabba omställningen av utbildning under pandemin tydliggjorde värdet av en sammanhållen pedagogisk infrastruktur. Omställningen har krävt utveckling av digital infrastruktur, pedagogiska arbetssätt, examinationen, lärarrollen och stödstrukturer. Övergången till digital och hybrid undervisning har lett till utveckling av pedagogisk design, kompetensutveckling och anpassade organisatoriska förutsättningar. Lärare har fått stöd i utveckling av blended learning, flipped classroom och digitala examinationsformer.
- Uppföljning av arbetet med utbildningsnära system visar hur PM3-modellen bidrar till att synliggöra behov, prioriteringar och beroenden när det gäller digital infrastruktur. Diskussioner kring pedagogiska system och verktyg har kunnat föras inom etablerade strukturer, även när utfallet blivit att ett behov inte prioriterats för genomförande. Dessa processer har bidragit till organisatoriskt lärande och ökad förståelse för gränsdragningar mellan olika funktioner. Över lag är det betydelsefullt att modellen kontinuerligt utvecklas och förankras på alla nivåer i organisationen för att hållas levande och stödja verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Det finns mycket kvar att göra för att fortsätta framåt i positiv riktning och göra organisationen mer mogen i modellen. Uppföljningsarbetet har synliggjort vikten av tydligt ägarskap och finansieringsansvar. Erfarenheter av otydlighet kring ansvar för vissa system har visat behovet av att stärka verksamhets- och riskanalyser som underlag för prioritering, särskilt för utbildningskritiska system där konsekvenserna (utgående avtal, begränsad funktionalitet) kan påverka utbildningens genomförande och dess kvalitet.

4.5.4 Värdering av arbetet med studentstöd, läranderesurser och infrastruktur

Kombinationen av verksamheternas uppföljningsarbete och den systematiska kvalitetssäkringen som KU och KFU genomför ger en bra bild av verksamhetens styrkor och utvecklingsområden.

Utvecklingsområden inom lärandemiljörådets verksamhet har identifierats och en översyn av rådets organisatoriska hemvist, sammansättning och uppdrag har påbörjats. Syftet är att säkerställa ändamålsenlig funktionalitet och mandat i relation till KI:s långsiktiga behov av uppföljning samt strategisk utveckling av lärandemiljöer utifrån verksamheternas behov.

En styrka i arbetet med lärandemiljöer i verksamhetsintegrerat lärande (VIL) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är att utvecklingen utgår från verksamheternas faktiska förutsättningar och sker genom dialog och samverkan. Arbetssättet möjliggör anpassade insatser som tar hänsyn till både pedagogiska mål och organisatoriska villkor, vilket bidrar till relevans och hållbarhet över tid. Samtidigt har uppföljning tydliggjort utvecklingsområden. Ett centralt sådant är behovet av fortsatt och mer systematiskt arbete riktat till chefer som nyckelaktörer i utvecklingen av lärandemiljöer. Chefer har ansvar för arbetsmiljö och resursfördelning och spelar därmed en avgörande roll för möjligheten att skapa goda förutsättningar för handledning och lärande i verksamhetsförlagda miljöer. Detta behandlas mer under bedömningsgrunden om studentcentrerat lärande.

4.6 Stödverksamhet och forskningsinfrastruktur (F5)

Stödverksamhet och forskningsinfrastruktur: Lärosätet arbetar systematiskt för att ge forskningen ett ändamålsenligt stöd samt har ändamålsenliga processer för prioritering och långsiktig förnyelse av forskningsinfrastrukturer.

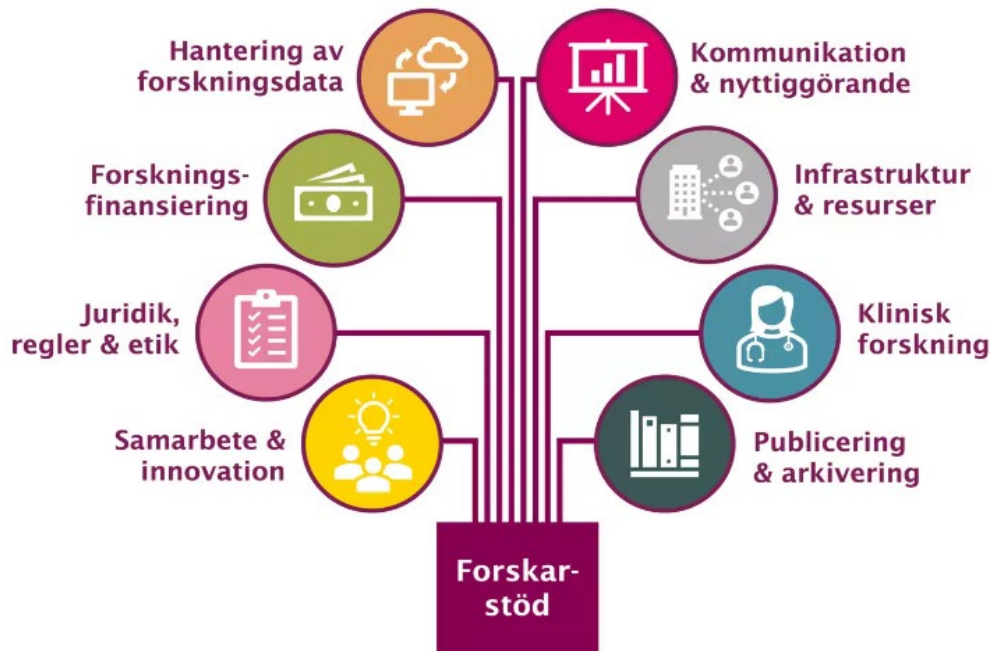
4.6.1 Arbetet med stödverksamhet och forskningsinfrastruktur

Arbetet med stödverksamhet och forskningsinfrastruktur syftar till att skapa goda förutsättningar för forskning av hög kvalitet vid KI. Verksamhetsstödet omfattar administrativa, ekonomiska, juridiska och strategiska stödfunktioner som stödjer forskare genom hela forskningsprocessen. Forskningsinfrastrukturen omfattar de resurser, tekniker, databaser, plattformar och stödtjänster som krävs för att forskning ska kunna genomföras. Ansvar och stöd är fördelade mellan lärosätetsnivå genom det gemensamma verksamhetsstödet (GVS), institutionerna samt särskilda organ för styrning och samordning av forskningsinfrastruktur.

Verksamhetsstödet och forskningsinfrastrukturen är nära sammanlänkade. Medan verksamhetsstödet erbjuder administrativt, juridiskt, ekonomiskt och strategiskt stöd till forskning, tillhandahåller forskningsinfrastrukturen de tekniska resurser, miljöer och tjänster som krävs för att forskningen ska kunna genomföras.

Stödverksamhet på lärosätetsnivå

På KI:s medarbetarportal ([Forskarstöd](#) | [Medarbetare](#)) informeras forskare vilket stöd som finns tillgängligt för ändamålet uppdelat på åtta områden.

På webbsidan om stödverksamhet på central nivå finns en kort film om verksamhetsstödet med forskare som målgrupp: [Research Support at Karolinska Institutet](#). Från samma webbsida hittar forskare information om verksamhetsstöd på institutionsnivå och en film om det: [Research Support at KI departments](#) | [Staff Portal](#).

Det centrala systematiska stödet till forskare ligger på avdelningen för forskningsstöd och externa relationer. Avdelningen erbjuder strategiskt och operativt stöd inom forskning, utbildning, infrastruktur, internationalisering, samarbete och hållbarhet. Den stöttar forskningsfinansiering, företagsallianser, etik, kliniska studier, datastyrning och efterlevnad av EU- och NIH-föreskrifter. Avdelningen ansvarar också för Research Data Office, övervakar Stockholm Trio-kontoret i Bryssel och samordnar nomineringar till utmärkelser.

Inom avdelningen för forskarstöd ligger enheter som på ett systematiskt sätt erbjuder stöd till forskningsverksamheten: Grants Office (GO), External Engagement Office (EEO), Compliance and Data Office (CDO), internationella kansliet (IK) och fakultetskansli forskning.

GO ger stöd och rådgivning kopplat till extern forskningsfinansiering. GO stödjer hela projektcykeln från idé, ansökan, förhandling till projekthantering, finansiell rapportering, revision och avslut av projekt.

EEO ger stöd i frågor kring näringslivssamverkan, forskningssamarbete, och karriär.

CDO fokuserar på forskningsdokumentation, data- och informationshantering, rådgivning kring lagar och regler för externt finansierade projekt, "non-financial compliance", kliniska prövningar, etik och personuppgiftshantering och ELN - Elektronisk loggbok

IK har som främsta uppdrag att fungera som ett strategiskt och administrativt stöd för KI:s internationella verksamhet och ledning.

Fakultetskansli forskning har ett brett uppdrag att ge administrativt och strategiskt stöd till KI:s ledning och arbetsgrupper så som infrastrukturnämnden och SciLifeLab, men också ledningens stöd i det systematiska kvalitetsarbetet inom forskning och samordning av t.ex. *Karolinska Institutet Research Incubator* (KIRI).

Forskningsinfrastruktur

Det övergripande ansvaret, inklusive prioritering och långsiktig förnyelse, för forskningsinfrastruktur ligger på fakultetsnämnden (FN). Under FN finns infrastrukturnämnden som samordnar resurser och infrastrukturesatsningar.

Infrastrukturnämnden leds av en ordförande och i nämnden ingår fem ledamöter som utses av FN samt tre studentrepresentanter som utses av kårerna. Nämnden bereder och beslutar i frågor som rör forskningsinfrastruktur. Nämnden ska samverka och samråda med det nyligen inrättade organet *Research Infrastructure Karolinska Institutet* (RIKI) i frågor som berör RIKI. RIKI är KI:s gemensamma organisation för forskningsinfrastruktur. FN har delegerat till infrastrukturnämnden en rad uppdrag såsom att 1. verka för att KI:s forskare har tillgång till relevant forskningsinfrastruktur för högkvalitativ forskning, 2. bereda förslag till beslut till fakultetsnämnden i frågor av principiell eller större strategisk betydelse för KI:s forskningsinfrastruktur, såsom övergripande inriktning, långsiktiga prioriteringar och större satsningar, 3. bereda förslag avseende KI:s deltagande i nationell och internationell forskningsinfrastruktur, 4. följa upp och återrapportera till fakultetsnämnden hur infrastrukturnämndens satsningar på forskningsinfrastruktur har genomförts, 5. samverka med kollegiala organ, enheter och organisationer, KI:s institutioner, kommittén för forskning och relevanta delar av Region Stockholm, i ärenden som är relevanta för infrastrukturnämndens uppdrag.

Infrastrukturnämnden beslutar om resursanvändning inom den av fakultetsnämnden beslutade budgetramen, och om nominering eller utseende av representanter för KI i nationella och internationella grupperingar avseende forskningsinfrastruktur i de ärenden som inte rektor beslutar.

Samordningen i arbetet med infrastruktur sker också inom RIKI. Här finns resurser, tekniker och tjänster som KI:s forskare behöver för att bedriva avancerad medicinsk forskning. RIKI fokuserar på att stärka KI:s forskningsinfrastruktur, men också på att främja kompetensutveckling och karriärvägar för de befattningar som verkar inom forskningsinfrastruktur.

RIKI leds av en direktör för forskningsinfrastruktur som har det övergripande ansvaret för strategisk utveckling för RIKI, resursfördelning och samordning inom RIKI. Till stöd finns en administrativ chef som ansvarar för verksamhetsstödet.

RIKI ger forskare vid KI en mer sammanhållen och tillgänglig struktur. Gemensamma standarder, samordnad bokning, tekniskt stöd och tydliga processer minskar de administrativa hinder som annars kan ta tid från själva forskningen. Målet är att forskare ska kunna koncentrera sig på sina frågor. RIKI finansieras genom en kombination av statsanslag, externa bidrag och avgifter från de som använder infrastrukturen.

För forskaren innebär detta att stöd finns tillgängligt genom hela forskningsprocessen, från ansökan om finansiering till användning av avancerad forskningsinfrastruktur, datahantering och rapportering. Genom samordningen inom GVS, institutionerna och RIKI eftersträvas en sammanhållen stödmiljö som främjar forskning av hög kvalitet.

4.6.2 Kvalitetssäkring av arbetet med stödverksamhet och forskningsinfrastruktur

Kvalitetssäkringen av stödverksamhet och forskningsinfrastruktur har historiskt skett genom flera kompletterande processer och aktiviteter inom lärosätet.

Inom forskningsstödet sker kvalitetssäkringen genom en kontinuerlig dialog mellan avdelningen för forskningsstöd och forskningsverksamheten. Arbetet omfattar uppföljning av användning och efterfrågan på tjänster samt analyser av förändrade krav från finansiärer, myndigheter och internationella regelverk. Behov och utvecklingsområden inom exempelvis forskningsdata, öppen vetenskap, forskningsfinansiering, forskningsavtal och digitala forskningsmiljöer följs upp inom respektive verksamhet och används som underlag för prioritering och vidareutveckling av stödet.

Inom forskningsinfrastrukturområdet har kvalitetssäkringen under flera år bedrivits genom infrastrukturnämnden. Nämnden arbetar utifrån sin strategi för 2025–2028 och tillhörande handlingsplaner, med definierade mål, insatser och uppföljningsmekanismer. En central del av arbetet är utlysning av konkurrensutsatt driftstöd till core-faciliteter samt stöd till teknik och metoder i forskningsfronten. Ansökningarna bedöms utifrån vetenskaplig kvalitet, forskarnas behov samt planer för tillgängliggörande och prissättning av tjänster.

Utöver detta genomför infrastrukturnämnden en årlig uppföljning av de infrastrukturer som erhåller ekonomiskt stöd. Uppföljningen sker genom skriftlig återsrapportering och institutionsvisa dialogmöten med prefekt, avdelningschef och föreståndare för core-faciliteter. Nämnden genomför även användarundersökningar, arrangerar öppna dialogmöten för hela KI och för en regelbunden dialog med kommittén för forskning och institutionernas representanter för att identifiera aktuella och framtida behov av forskningsinfrastruktur.

Kvalitetssäkringen har således i huvudsak varit distribuerad mellan flera verksamheter med ansvar för olika delar av forskningsstödet och forskningsinfrastrukturen. Modellen har möjliggjort kontinuerlig verksamhetsutveckling och anpassning till forskningens behov, men den samlade uppföljningen, koordineringen och den övergripande styrningen har varit mindre formaliserad. Inom forskningsinfrastrukturen har dessutom ansvaret för kvalitetssäkring på

verksamhetsnivå huvudsakligen legat på de institutioner där verksamheten bedrivs, vilket har inneburit ett mer fragmenterat arbetssätt.

Under senare år har därför ett mer sammanhållet angreppssätt utvecklats. Genom vidareutvecklingen av verksamhetsplaneringsprocessen har kopplingen stärkts mellan identifierade behov, prioritering av insatser och uppföljning på lärosätetsnivå. Samtidigt innebär införandet av den regelbundna externa granskningen av forskningen genom KIRA att underlag för bedömning av stödfunktioner och forskningsinfrastruktur systematiskt integreras i lärosätets kvalitetsarbete och verksamhetsplanering.

Etableringen av RIKI som en sammanhållen organisation för KI:s forskningsinfrastruktur, utgör ett ytterligare steg i utvecklingen mot förbättrad samordning, styrning och uppföljning. Detta beskrivs närmare i avsnitt 4.6.3 om förbättringsarbetet inom forskningens stödverksamhet och infrastruktur.

Sammantaget utvecklas arbetet successivt från ett verksamhetsnära men i stor utsträckning distribuerat arbetssätt till en mer sammanhållen och systematiskt integrerad process, där behov identifieras, prioriteras och följs upp inom ramen för lärosätets övergripande styrning och strategiska inriktning.

4.6.3 Förbättringsarbetet inom stödverksamhet och forskningsinfrastruktur

Utvecklingen av KI:s stödverksamhet och forskningsinfrastruktur har historiskt drivits genom flera kompletterande processer inom respektive verksamhetsområde. Genom dialog med forskningsverksamheten, omvärldsbevakning, analyser och verksamhetsplanering har ett flertal utvecklingsinsatser genomförts för att stärka forskningens förutsättningar.

Arbetsättet har möjliggjort en kontinuerlig anpassning av stödet utifrån verksamhetens behov. Samtidigt har identifiering, prioritering och uppföljning av utvecklingsinsatser i stor utsträckning skett inom respektive funktion, vilket har begränsat den samlade överblicken. Exempel på genomförda insatser är utvecklingen av stödet för forskningsdata och öppen vetenskap, förstärkt stöd för forskningsavtal, vidareutvecklat stöd för forskningsansökningar och extern finansiering samt satsningar på digitala forskningsmiljöer och andra IT-relaterade stödfunktioner.

Inom forskningsinfrastrukturområdet har infrastrukturnämnden under flera år arbetat för att stärka samordning, prioritering och uppföljning av KI:s forskningsinfrastrukturer. Arbetet har bland annat omfattat etableringen av en gemensam kontaktväg för infrastrukturfrågor, återkommande möten för core-faciliteternas föreståndare, dialoger med verksamhetsansvariga samt en successiv utveckling av den strategiska styrningen.

Behovet av en mer sammanhållen operativ funktion för forskningsinfrastruktur identifierades internt inom KI och låg till grund för etableringen av RIKI. Den efterföljande KIRA-utvärderingen bekräftade behovet av denna inriktning. RIKI är ett exempel på hur identifierade behov av ökad koordinering, styrning och uppföljning av forskningsinfrastrukturer har omsatts i organisatorisk utveckling. Avsikten är att RIKI ska ha det operativa ansvaret, medan infrastrukturnämnden bereder förslag om prioriteringar och resursfördelning till fakultetsnämnden, som ansvarar för den övergripande strategiska inriktningen för KI:s forskningsinfrastruktur.

Den pågående utvecklingen mot en mer sammanhållen styrning syftar inte till att ersätta befintliga arbetssätt, utan till att stärka den lärosätetsövergripande överblicken, samordningen och den systematiska uppföljningen av genomförda insatser. Genom den vidareutvecklade verksamhetsplaneringsprocessen och införandet av KIRA förbättras förutsättningarna för att utvecklingsbehov identifieras, prioriteras och följs upp på ett samlat och strategiskt sätt.

4.6.4 Värdering av arbetet med stödverksamhet och forskningsinfrastruktur

KI:s utvecklingsarbete inom stödverksamhet och forskningsinfrastruktur tar i stor utsträckning sin utgångspunkt i behov som identifieras i forskningsverksamheten. Ett nära samspel mellan verksamheten och det gemensamma verksamhetsstöds olika funktioner har över tid skapat goda förutsättningar för ett omfattande och verksamhetsnära utvecklingsarbete.

Det gemensamma verksamhetsstöds bredd innebär att flera kompletterande funktioner bidrar med olika kompetenser och perspektiv. Den samlade kapaciteten inom exempelvis forskningsfinansiering, datahantering, bibliotek, IT och forskningsinfrastruktur skapar goda förutsättningar för att stödja och utveckla forskningens kvalitet.

Samtidigt har utvecklingsinsatserna i hög grad initierats och genomförts inom respektive funktion. Detta har bidragit till ett behov av ökad samordning och tydligare prioriteringar mellan olika stödsatser, särskilt inom forskningsinfrastrukturområdet där investeringar ofta är långsiktiga och resurskrävande.

För att möta detta behov har förutsättningarna för en mer sammanhållen styrning stärkts genom den vidareutvecklade verksamhetsplaneringsprocessen, införandet av KIRA, där verksamhetsbehov identifieras och analyseras och etableringen av RIKI. Tillsammans bidrar dessa strukturer till en mer systematisk identifiering, prioritering och uppföljning av utvecklingsbehov på lärosätetsnivå. Därmed stärks möjligheterna att förena de verksamhetsnära stödfunktionernas styrkor med en mer strategisk och samordnad utveckling av stödverksamhet och forskningsinfrastruktur.

Sammantaget bedömer KI att lärosätet har väl utvecklade stödfunktioner och en god förmåga att identifiera och möta forskningens behov. Samtidigt pågår ett utvecklingsarbete för att ytterligare stärka samordningen och den strategiska styrningen av KI:s forskningsinfrastruktur inom ramen för det sammanhållna kvalitetssystemet. Fokus ligger på att vidareutveckla dialog, prioritering och uppföljning mellan forskarnas behov, forskningsinfrastrukturerna, RIKI, infrastrukturnämnden och fakultetsnämnden samt att tydliggöra roller, ansvar och samverkansformer mellan operativ och strategisk nivå

4.7 Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd (U6/F6)

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling: Lärosätet arbetar systematiskt för att långsiktigt säkerställa kompetensförsörjningen för att tillgodose utbildningens behov och förnyelse. Lärosätet arbetar systematiskt för att skapa goda förutsättningar för den undervisande personalens kompetensutveckling.

Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd: Lärosätet arbetar systematiskt för att långsiktigt säkerställa kompetensförsörjning för forskningens utveckling och förnyelse. Lärosätet arbetar även systematiskt för att skapa goda förutsättningar för kompetensutveckling och erbjuder välfungerande karriärstöd för forskare i alla skeden i karriären oberoende av anställningsform.

4.7.1 Gemensamt för utbildning och forskning

Vid KI definieras lärare utifrån de läraranställningar som regleras i KI:s anställningsordning. Dessa omfattar professor, lektor, adjungerad professor, adjungerad lektor, gästprofessor, assisterande lektor, biträdande lektor, adjunkt och adjungerad adjunkt. Befattningar i karriärprofilen forskning regleras i *"Riktlinjer för andra anställningar än läraranställningar"*

KI självvärdering av arbetet inom respektive bedömningsgrund –Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

vid *Karolinska Institutet*” och omfattar bland annat postdoktor och senior forskare med inriktning på forskning och forskningsmeritering. Arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd är komplext då ansvar innehas av ett flertal funktioner och organ på olika nivåer i KI:s organisation. Arbetet regleras av en mängd styrdokument som framgår av bilaga 4.

KI har sedan 2018 arbetat enligt principerna inom *Human Resources Strategy for Researchers (HRS4R)* och innehar utmärkelsen *HR Excellence in Research*. HRS4R-arbetet utgör ett viktigt stöd för KI:s arbete med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd samt bidrar till att säkerställa öppna, transparenta och meritbaserade processer för rekrytering och karriärutveckling. Inom ramen för HRS4R följs arbetet upp genom återkommande självvärderingar, handlingsplaner med mål och indikatorer, regelbunden uppföljning av ansvariga funktioner samt genom Europeiska kommissionens granskningar vid förnyelse av utmärkelsen. Resultaten används för att identifiera utvecklingsområden och för att kontinuerligt förbättra KI:s arbete med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd. En förnyelseansökan lämnades in i november 2025 med avsikt att fortsatt utveckla verksamheten i enlighet med HRS4R-principerna.³

4.7.2 Arbetet med kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning omfattar allt från behovsanalys, planering, kompetensväxling och inrättande till rekrytering, succession och uppföljning.

Prefekterna ansvarar för kompetensförsörjningsplaneringen vid respektive institution. Beroende på institutionens storlek sker framför allt planeringen av andra läraranställningar än professorer och lektorer samt forskarstödsanställningar på avdelnings- eller forskargruppernivå. Arbetet utgår vanligtvis från årliga behovsanalyser och en 1–5-årig planeringshorisont, med hänsyn till strategiska rekryteringar, pensionsavgångar, förändrade kompetensbehov och utveckling eller avveckling av forskningsområden. De uppföljningar som genomförts inom kvalitetssäkringsarbetet har visat ett ökat behov av en övergripande strategi för KI:s kompetensplanering och långsiktighet för att säkra utbildningsuppdrag och forskningskontinuitet samt möjliggöra utveckling av nya forskningsområden. Därför har ett KI-övergripande organ införts, gruppen för strategisk kompetensförsörjning (GSK). GSK bidrar till en samordnad, systematisk och strategisk prövning av behovet av nya inrättande av anställningar på professorsnivå och lektorsnivå. Genom GSK:s sammansättning av representanter från ledningsnivå i både linje och kollegial organisation har en lärosätesövergripande översikt och strategi för kompetensbehov förstärkts. Dessutom samordnas arbetet genom vicerektorernas uppdrag att leda arbetet inom de tre institutionsgrupperingarna vilket har stärkt förutsättningarna för planering på kort och lång sikt.

Vid KI konkurrensutsätts alla tillsvidareanställningar, förutom befordran från biträdande lektor till lektor i enlighet med högskoleförordningen, vilket innebär att alla tillsvidareanställningar genomgår en öppen och transparent utlysningssprocess i konkurrens. När det gäller professors- och lektorsanställningar har rekryteringsnämnden (med tio valda professorer som lärarrepresentanter)⁴ en central roll i att säkerställa kollegial bedömning av skicklighet avseende vetenskap, pedagogik, ledarskap och samverkan samt i förekommande fall klinik, allt enligt anvisningar till anställningsordningen för läraranställningar.

³ [HR Excellence in Research-utmärkelsen](#)

⁴ [Rektors besluts- och delegationsordning | Medarbetare Rekryteringsnämnden | Medarbetare](#)

Under åren 2014–2024 har KI genomfört en särskild satsning i “rekryterings- och konsolideringsprogram för juniora forskare” för att i öppen internationell konkurrens rekrytera framstående juniora forskare som har särskilt utmärkta vetenskapliga meriter och framtida potential. Programmet utvärderades på uppdrag av FN och samordnades av HR 2024. Utvärderingen visade att satsningen i huvudsak uppfyllt sitt syfte. Med anledning av Vetenskapsrådets utlysning av medel för strategisk rekrytering av biträdande lektorer reviderades KI:s karriärprogram, och rekryteringsprocessen flyttades till institutionsnivå, men med fortsatt central samordning och universitetsgemensam delfinansiering. Genom att särskilt prioritera rekryteringar på denna nivå stärker KI långsiktigt arbete med framtida rekryteringar till anställningar som professorer och lektorer.

4.7.3 Arbetet med kompetensutveckling

Arbetet innefattar såväl ledarskapsutveckling som ämnesmässig, vetenskaplig och pedagogisk kompetens. Medarbetarsamtalsprocessen är ett av KI:s verktyg för att styra och följa upp relevant kompetensutveckling på individnivå. Processen omfattar mål- och utvecklingssamtal samt resultat- och lönesättande samtal med återkommande avstämningar mellan chef och medarbetare. GVS/HR tillhandahåller mallar för en årlig cykel som stöd till dokumentation och uppföljning. Processen för medarbetarsamtal följs kontinuerligt upp av HR och under 2025 lyftes den in som ett prioriterat fokusområde för *Ökad dialog och transparens, inom ledarutveckling för ett dialogbaserat arbetssätt på alla nivåer* i syfte att säkra ändamålsenliga processer.

Enligt lärararbetstidsavtalet ska alla lärare som omfattas av anställningsordningen ha minst tio procent av arbetstiden över tid avsatt för kompetensutveckling, samhällsutveckling och övrigt utvecklingsarbete. Detta är en viktig förutsättning för kompetensutvecklingen, men också en utmaning att genomföra i utbildningsintensiva miljöer.

Utöver medarbetarens eget ansvar för sin kompetensutveckling är ett kompetent och engagerat ledarskap en förutsättning för medarbetarnas långsiktiga och strategiska kompetensutveckling. Därför är satsningar på chefs- och ledarskapsutveckling en del i det arbetet och ingår i fokusområdet *Ökad dialog och transparens, inom ledarutveckling för ett dialogbaserat arbetssätt på alla nivåer*.

Ledarskapsutveckling

Samtliga ledningsgrupper på institutionsnivå, det gemensamma verksamhetsstödet och KI:s ledning genomgår ett program för ledningsgruppsutveckling under 2025–2027. Målet är att stärka KI:s chefer och ledningsgrupper så att de, med tydliga roller och gemensamt ledarskap kan leda organisationen ändamålsenligt och effektivt.

Ämnesmässig och vetenskaplig kompetensutveckling

Den ämnesmässiga och vetenskapliga kompetensutvecklingen sker främst genom egen forskning och undervisning, deltagande i nätverk inom forsknings- eller utbildningsområdet, seminarier, kurser och konferenser, bedömning av forskning och forskare, samt ledarskap enligt den tid som är avsatt för det inom anställningen. För medarbetare som verkar inom klinisk forskning och utbildningen sker den medicinska ämnesmässiga kompetensutvecklingen även relaterat till tidigare och nuvarande egen klinisk verksamhet inom företrädesvis hälso- och sjukvården. Det innebär att för medarbetare med förenade anställningar hanteras planering och uppföljning av den professionsrelaterade kompetensutvecklingen i samråd med dennes chef i den parallella kliniska anställningen.

Inom utbildningsverksamheten främjas förutsättningarna för den ämnesmässiga kompetensutvecklingen genom att personalens kompetens följs upp i programutvärderingar

KI självvärdering av arbetet inom respektive bedömningsgrund –Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

av utbildning på grundnivå och avancerad nivå och utbildningsutvärdering av forskarutbildningen. Inom forskningen främjas det inom de strategiska forskningsområdena (SFO) där den ämnesmässiga kompetensen utvärderas.

Pedagogisk kompetensutveckling

I uppdraget till enheten för undervisning och lärande (UoL) ingår att ha överblick över den pedagogiska kompetensutvecklingens behov och att säkerställa att medarbetarna kontinuerligt erbjuds möjligheter att hålla sig uppdaterade inom det högskolepedagogiska området genom omvärldsanalys och pedagogiskt utvecklingsarbete. Den högskolepedagogiska stödverksamheten vid UoL har ett verksamhetsnära perspektiv med syfte att identifiera behov på flera olika nivåer t.ex. genom institutionernas återrapporteringar och kvalitetsplaner, i utbildnings- och programnämnders dialog med kursansvariga och i medarbetarsamtal på institutioner, enkäter som genomförs efter avslutade kurser och evenemang för kompetensutveckling.

UoL fångar också upp behov av kompetensutveckling i dialog med utbildningsledare och lärare och arrangerar regelbundna möten med programdirektorer och grundutbildningsansvariga, och närvarar även vid tillfällen för gemensamma lärardagar för program och institution. Kurser och andra utbildningsaktiviteter vid UoL utvärderas systematiskt och ligger till grund för kontinuerligt utvecklingsarbete.

En övergripande enkät till medarbetare inom undervisning vid KI 2025 följde upp behov av pedagogisk kompetensutveckling och hur det pedagogiska stödet upplevs. De som svarat att de deltagit i kurser och andra utbildningsaktiviteter angav att de fått tillgång till fler verktyg för att utveckla undervisning och handledning och att det bidragit till en mer reflekterande praktik.

Kompetensväxling

För att möjliggöra en kompetensväxling och skapa förutsättningar för yngre forskares och lärares utveckling har KI ett regelverk för anställning efter uppnådd pensionsålder enligt LAS. Regelverket innebär att medarbetare som fortsätter arbeta efter uppnådd pensionsålder enligt LAS förväntas bidra till att stärka yngre kollegor och överföra kunskap och erfarenhet. Målet är att viktig kompetens tas tillvara i utbildningens och forskningens utveckling och förs vidare till nästa generation forskare och lärare. Därigenom främjas kontinuitet och succession.

4.7.4 Arbetet med karriärstöd

KI erbjuder karriärstöd på lokal och central nivå. På lokal nivå har närmaste chef en nyckelroll i det individuella karriärstödet genom sin kompetens, sina nätverk och rådgivning i frågor som rör meritering och akademisk progression. På central nivå ger Grants Office kvalificerat stöd i arbetet med att identifiera utlysningar och söka forskningsmedel samt att ge stöd i regelverk kring beviljade medel.

KI:s enhet för karriärservice erbjuder juniora forskare och lärare, doktorander och postdoktorer stöd för karriärer inom och utanför akademien. Stödet ges i form av seminarier, workshops, nätverksaktiviteter och individuella karriärvägledningssessioner. Det erbjuds även en forskarutbildningskurs med fokus på karriärutveckling. Eftersom många disputerade forskare fortsätter en karriär utanför akademien erbjuds en större, centralt finansierad satsning genom ett praktikprogram där ett tjugotal doktorander, postdoktorer och forskare varje termin får möjlighet till tre månaders praktik hos en extern arbetsgivare inom offentlig eller privat sektor. Programmet bidrar till ökad anställningsbarhet och till att bygga relationer och samarbeten med industripartners och andra organisationer.

KI självvärdering av arbetet inom respektive bedömningsgrund –Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

KI erbjuder även centralt finansierat karriärstöd med extern konsult. Stödet består i regel av ett paket med individuella samtal för att konkretisera karriärmål inom och utanför KI.

4.7.5 Kvalitetssäkring av arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

Kvalitetssäkringen av arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd sker systematiskt genom den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen som beskrivs i avsnitt 1-3 om fastställd ordning samt intern uppföljning och extern granskning ovan, men också genom att arbetsprocesser ses över på förekommen anledning när förutsättningar så som t.ex. lagar, regler eller riktlinjer för verksamheten förändras eller uppföljningar direkt efter genomförda projekt.

Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå följs kompetensförsörjning för utbildningens behov upp både i institutionernas årliga återrapportering av utbildningsuppdraget som ingår i den kontinuerliga uppföljningen och i programutvärderingarna som utgör den regelbundna externa granskningen. I den senare utgör Personal en bedömningsgrund som följer upp att antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Bedömningsgrunden följer upp: 1. Att lärarna sammantaget har den vetenskapliga/professionsrelaterade/pedagogiska kompetens som krävs för studenternas lärande; 2. Att lärarkapaciteten är stabil och står i proportion till utbildningens omfattning, undervisning och examination. 3. Att programansvarig institution/nämnd följer upp kursuppdrag för varje kurs och fördelar uppdragen så att programmets kurser utförs av den institution som har bästa förutsättningar att genomföra uppdraget med hög kvalitet och god forskningsanknytning samt bemannar kurser i enlighet med kursuppdraget och utvecklar, premierar och säkrar lärarnas ämneskompetens, forskningsanknytning och pedagogiska förmåga. Uppföljningen omfattar därför också att programmet i samverkan med kursansvariga institutioner arbetar långsiktigt med både kontinuitet och kompetensutveckling bland lärare på den aktuella utbildningen och att det finns strategier för hur personalomsättning hanteras, t.ex. vid pensionsavgångar.

Inom forskarutbildning följs kompetensförsörjning upp i den regelbundna externa granskningen där detta är en bedömningsgrund. Till exempel granskas hur KI arbetar för att handledar- och lärarresurserna ska präglas av stabilitet och tillgänglighet och hur KI arbetar för att handledare och lärare kan upprätthålla och kontinuerligt vidareutveckla sin kompetens. I den kontinuerliga interna uppföljningen av institutionernas arbete med forskarutbildningen är handledarkompetens också ett återkommande tema i den årliga muntliga verksamhetsdialogen och i den skriftliga uppföljningen vart 4:e år. Den obligatoriska handledarutbildningen följs upp med kursvärderingar av deltagarnas upplevda kvalitet. Resultaten används sedan som underlag för utveckling av utbildningen.

Inom forskning följs kompetensförsörjning och dess förutsättningar upp dels på avdelnings- eller forskargruppsnivå och på lärosätetsnivå inom arbetet med KIRA, verksamhetsplaneringsprocessen och i arbetet med HR Excellence.

Kvalitetssäkring av arbetet med karriärstöd inklusive behovsinventering sker kontinuerligt genom uppföljningar så som deltagarenkäter och dialoger med institutioner, beställande chefer samt dekan för forskarutbildning respektive forskning.

4.7.6 Exempel på förbättring av arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

Kompetensförsörjning identifierades 2020 som KI:s högst rankade risk. Utifrån detta tillsatte rektor en arbetsgrupp (Arbetsgruppen för kompetensförsörjning av lärare och forskare) med uppdrag att inventera kompetensförsörjningen, se över rekryteringsprocessen och ta fram förslag på förstärkning av karriärutveckling och karriärstöd för juniora forskare och lärare. Som ett led i arbetet infördes 2021 en befattningsstruktur för forskare och forskningsstöd med syfte att skapa tydligare karriärvägar och hållbara stödstrukturer för forskningen. En genomlysning som genomfördes 2024 resulterade bland annat i ett förtydligat sakkunnigförfarande och identifierade behov av en fortsatt översyn av KI:s karriärsystem. Det är dock en utmaning att det inom vissa för utbildningen viktiga områden saknas tillräckligt rekryteringsunderlag där vård- och hälsovetenskap identifieras som ett särskilt stort riskområde.

När nuvarande universitetsledning tillträdde 2023 genomfördes en bred genomlysning av KI:s utmaningar. Arbetet resulterade i ett antal prioriterade fokusområden, där strategisk och behovsstyrd kompetensförsörjning bland annat utgör en central del. För att stärka styrning, planering och uppföljning har KI även utvecklat en gemensam verksamhetsplaneringsprocess som tydligare kopplar samman vision, uppdrag och prioriterade mål.

KI:s uppföljningar och riskanalyser har under flera år identifierat kompetensförsörjning som en av lärosätets högst rankade risker. Mot denna bakgrund bedrivs ett samlat utvecklingsarbete som omfattar såväl rekrytering och karriärutveckling som ledarskap, styrning och uppföljning. Exempel på genomförda, pågående samt planerade insatser är:

- Utveckling av medarbetarsamtalsprocessen och introduktionen för nyanställda.
- Satsningar på ledarskapsutveckling och utveckling av ledningsgrupper.
- Uppdaterade regler för anställning efter uppnådd pensionsålder enligt LAS.
- Inrättandet av Gruppen för strategisk kompetensförsörjning (GSK).
- Utveckling av systemstöd för demografisk översikt och planering.
- Översyn av processen för rekrytering av professorer och lektorer med mål att förkorta ledtiderna, men med bibehållen hög kvalitet.
- Översyn av meriteringskraven för läraranställningar.
- Utvärdering av KI:s karriärprogram för juniora forskare.
- Utredning av möjligheterna till fler förenade läraranställningar.
- Framtagande av en kompetensförsörjningsstrategi i linje med KI:s Strategi 2030.

Arbetet kompletteras av riktade uppdrag och regelutveckling. Bland annat har rektor gett vicerektorerna för institutionsgrupperna i uppdrag att stärka samordningen och förutsättningarna för planering av rekryteringsarbetet på både kort och lång sikt. Under 2024 reviderades även anvisningarna till anställningsordningen, vilket bidrog till en mer transparent och enhetlig kravbild för såväl sökande som bedömare. I samband med detta förtydligades också de pedagogiska meriteringskraven i flera läraranställningar för att ytterligare synliggöra och stärka utbildningsuppdraget.

4.7.7 Värdering av arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd

Nya förtydligade anvisningar för läraranställningar, den förenklade och förtydligade strukturen på meritportföljen och utvecklingen av rekryteringsprocessen uppfattas förbättra förutsättningarna för ett ändamålsenligt och resurseffektivt arbete med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd. Underlag för tillsättningar som sker via en förtydligad och förenklad meritportfölj är nära kopplat till de nyligen reviderade krav och bedömningsgrunder som anges i anvisningarna till läraranställningar.

Inrättandet av gruppen för strategisk kompetensförsörjning (GSK) främjar möjligheterna att rekrytera professorer och lektorer strategiskt och efter KI:s behov och ekonomiska möjligheter.

Det är en styrka att högre läraranställningar tillsätts, i normalfallet, i öppen konkurrens och utvärderas av en opartisk rekryteringsnämnd och externa sakkunniga.

Genom kvalitetssäkringsarbetet har KI identifierat ett behov av att utveckla en mer systematisk process för att på lärosätetsnivå följa upp den ämnesmässiga kompetensutvecklingen. Planering och uppföljning av den ämnesmässiga kompetensutvecklingen sker idag på institutionsnivå, men det behövs också en process för att följa upp och säkerställa denna kompetensutveckling på lärosätetsnivå. Ett pågående arbete med att implementera kompetensförsörjnings- och utvecklingsplaner vid samtliga institutioner bedöms kunna ge goda förutsättningar att följa upp kompetensutvecklingen också på lärosätetsnivå.

Ett utvecklingsområde som lyfts på olika nivåer inom lärosätet är att karriärvägar och meriteringsmöjligheter för de som är engagerade i utbildningen behöver stärkas. T.ex. genom att pedagogiska uppdrag, erfarenheter och kompetens ges större betydelse vid rekrytering och karriärutveckling. Nya anvisningar till anställningsordningen för lärare är nyligen fastställda. Syftet är att förtydliga meriteringskraven för att säkra kompetensförsörjningen av lärare med stora utbildningsuppdrag. I dessa ges pedagogiken större utrymme i lärartjänster med inriktning utbildning och forskning. Framåt planeras även ett arbete med att se över KI:s karriärsystem.

KI erbjuder idag information om karriärstöd via medarbetarportalen. Ett identifierat utvecklingsområde är att öka kännedomen och nyttjandegraden av karriärstödet i hela organisationen genom riktad information och ökad tillgänglighet, så att medarbetare lättare hittar och använder rätt stöd utifrån behov och karriärfas. Ett exempel är gruppen biträdande lektorer, som har behov av riktat karriärstöd för att säkerställa att anställningens syfte uppnås och att individen ges goda förutsättningar att uppnå meriteringskraven för anställning som lektor.

Utvecklingsinsatserna de senaste åren av rekryteringsprocessen, meriteringskraven och meritportföljen, satsningar på ledarskap och ledningsgruppsutveckling samt karriärvägar har inneburit tydligare riktlinjer och uppdrag till kollegiala bedömningsorgan, starkare centrala strukturer, definierat processägarskap och en för KI gemensam planerings- och uppföljningsprocess. Det är i linje med KI:s ambition att stärka förutsättningarna för den långsiktiga förmågan att attrahera, utveckla och behålla den kompetens som krävs inom både forskning och utbildning.

4.8 Samband mellan forskning och utbildning (U7)

Samband mellan forskning och utbildning: Lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

4.8.1 Arbetet med samband mellan forskning och utbildning

KI har omfattande medicinsk akademiska forskning som ger goda förutsättningar för ett starkt samband mellan forskning och utbildning. KI:s forskningsverksamhet spänner brett över det medicinska fältet – från grundläggande experimentell forskning till patientnära forskning och global hälsa. Detsamma gäller det breda medicinska utbildningsutbudet som omfattar utbildning riktad mot såväl experimentell forskning som hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning och global hälsa.

Arbetet med att säkerställa och utveckla sambandet mellan forskning och utbildning utgår ifrån KI:s *Policy för forskningsanknuten utbildning och utbildningsanknuten forskning* som beslutades av fakultetsnämnden (FN) i oktober 2021. I policyn definieras sambandet mellan forskning och utbildning utifrån fyra perspektiv som ska användas som vägledande principer för forskningsanknuten utbildning/utbildningsanknuten forskning:

- Studenterna involveras i pågående forskning.
- Lärarna är forskningsaktiva och har ett vetenskapligt förhållningssätt som förmedlas med adekvata pedagogiska metoder.
- Huvudområdet och utbildningens innehåll är förankrade i vetenskapliga metoder och i uppdaterade forskningsresultat. Vid lärosätet bedrivs aktiv forskning inom aktuellt huvudområde.
- Undervisningen är baserad på forskning i undervisning och lärande samt bygger på läraaktiviteter som bidrar till att studenterna utvecklar förmåga att förstå, värdera och använda de processer genom vilka vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas (forskningsprocessen).

Möjlighet att kombinera forskning och utbildning är en viktig förutsättning för en forskningsanknuten utbildning och en utbildningsanknuten forskning. Lärarnas egen forskning ger dem förutsättningar att utveckla studenternas vetenskapliga förhållningssätt. Att kunna säkerställa att medarbetare ges möjlighet att både forska och undervisa är därför viktigt. Vid KI ska alla medarbetare inom kärnverksamheten som regel både forska och undervisa, men balansen mellan dessa båda uppdrag varierar mellan individer och över tid.

Lärare förväntas förena ämneskunskap, vetenskapligt förhållningssätt och pedagogisk kompetens för att skapa forskningsanknuten och studentcentrerad undervisning av hög kvalitet. Detta omfattar att integrera aktuella forskningsresultat, modeller och metoder i läraaktiviteter samt att stärka studenternas utveckling av kritiskt tänkande och vetenskapligt förhållningssätt. KI:s pedagogiska grundsyn, som beskrivs under bedömningsgrund studentcentrerat lärande, betonar kontinuerlig pedagogisk utveckling genom kollegialt lärande och pedagogiska utvecklingsprojekt, vilket KI ser som viktiga förutsättningar för att forskningsanknytningen realiseras i det praktiska arbetet med utbildningen. Grundsynen fungerar som en övergripande princip för hur undervisningen ska bedrivas. Relaterat till forskningsanknytning är den ett normativt ramverk som betonar hur arbetet med forskningsanknytning kan fungera i praktiken genom ett akademiskt lärarskap.

4.8.2 Kvalitetssäkring av arbetet med samband mellan forskning och utbildning

Kvalitetssäkringen av arbetet med samband mellan forskning och utbildning sker systematiskt genom den kontinuerliga interna uppföljningen och den regelbundna externa granskningen som beskrivs i avsnitt 1-3 ovan, men också genom att arbetsprocesser ses över på förekommen anledning när policys eller förutsättningar i verksamheten förändras samt genom uppföljningar direkt efter genomförda utvecklingsprojekt.

Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå följs sambandet mellan forskning och utbildning för utbildningens behov upp både i den årliga återrapporteringen av utbildningsuppdraget som ingår i den kontinuerliga uppföljningen och i programutvärderingarna som utgör den regelbundna externa granskningen. I den senare utgör utbildningsmiljön en bedömningsgrund som följer upp att det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Bedömningsgrunden omfattar granskning och bedömning av att principerna i KI:s definition av forskningsanknuten utbildning/utbildningsanknuten forskning uppfylls.

4.8.3 Förbättring i arbetet med samband mellan forskning och utbildning

Från 2025 gjordes en förändring av resursfördelningsmodellen för forskningsanslaget. De forskningsanknytningsmedel som tidigare fördelats till institution baserat på utbildningsuppdragets storlek inkluderas nu i den basersättning som fördelas till institution baserat på institutionens hela kostnadsbas. Basersättningen ska användas för att säkerställa universitetsuppdraget inklusive forskningsanknytningen av utbildningsuppdraget.

FN utlyste under 2025 medel för att stärka sambandet mellan forskning och utbildning genom att främja samband mellan miljöer med stark forskningsanknytning och miljöer med stark utbildningsanknytning. Utlysning bestod av två delar: forskningsmedel till disputerade adjunkter eller assisterande lektorer samt delfinansiering av doktorandanställningar. Forskningsmedlen om 500 tkr/individ och år i tre år tilldelades tolv disputerade adjunkter eller assisterande lektorer i syfte att skapa utrymme för forskningsmässig fördjupning och karriärutveckling. I syfte att stärka en långsiktig kompetensförsörjning för utbildningens behov och skapa möjlighet att öka antalet disputerade lärare inom områden med stark utbildningsanknytning beviljades medel för 75 procent lönefinansiering under fyra år till 16 doktorandanställningar

4.8.4 Värdering av arbetet med samband mellan forskning och utbildning

Vid KI finns det goda förutsättningar för en verksamhet där utbildning och forskning är tätt sammankopplade. Forskningsområden och utbildningsområden är dock inte alltid helt överlappande. Det finns områden med stark forskningsanknytning där utbildningsanknytningen kan behöva stärkas medan andra områden har en starkare utbildningsanknytning och där det finns behov av en stärkt forskningsanknytning. I en hel del fall finns en ämnesmässig närhet mellan områden med stark forskningsanknytning och områden med stark utbildningsanknytning vilket skapar förutsättningar för att utveckla berikande samband. Arbetet med att följa upp och förstärka utbildningens forskningsanknytning och forskningens utbildningsanknytning är ständigt pågående.

Kursvärderingar och examensenkäter visar att studenterna uppfattar att de under utbildningen utvecklat ett vetenskapligt förhållningssätt. Alumnundersökningen visar att studenter några år efter examen upplever att utbildningen i mycket hög grad motsvarar arbetslivets krav på

vetenskapligt förhållningssätt. Sammantaget visar uppföljningar att studenterna upplever att utbildningarna generellt har en hög grad av forskningsanknytning.

Samtidigt visar uppföljningarna att det finns utmaningar i att stark forskning inte med självklarhet leder till stark forskningsförankring i utbildningen utan att det krävs medvetet strategiskt arbete för att säkerställa detta. Institutionernas återskottningar av utbildningsuppdragen visar att det kan vara svårt att skapa utrymme och finansiering för forskning och vetenskaplig meritering för undervisande lärare med stort engagemang i utbildningsuppdraget. En stor del av utbildningen ligger inom ämnesområden där förutsättningar för extern forskningsfinansiering är mer begränsad och det stora utbildningsuppdraget gör att det är svårt att avsätta tid för forskningsaktivitet vilket ytterligare försvårar möjligheten till forskningsverksamhet.

4.9 Studentcentrerat lärande (U8)

Studentcentrerat lärande: Lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa ett studentcentrerat lärande.

4.9.1 Arbetet med studentcentrerat lärande i utbildningen

Utgångspunkt för arbetet är KI:s strategi 2030 som anger pedagogiskt nytänkande och samverkan som bärande principer för utbildningen. För att stödja strategin initierade KI år 2021 ett projekt som resulterade i KI:s pedagogiska grundsyn. Grundsynen konkretiserar strategin genom att uttrycka ett gemensamt synsätt på undervisning och lärande på alla nivåer i tre perspektiv: Studentcentrerat och aktivt lärande, akademiskt lärarskap samt psykologisk trygghet. Studentcentrerat och aktivt lärande definieras i grundsynen till ett förhållningssätt där undervisning konkretiseras utifrån synsättet att studenten är aktiv och medskapande och bär ansvaret för sitt eget lärande. Lärarens roll är faciliterande, en vägledare till kunskap och kompetens. Lärandet är en aktiv process, kunskap kan inte överföras passivt utan studenterna behöver bearbeta material och innehåll för att kunna utveckla sin kunskap. Med akademiskt lärarskap avses ett förhållningssätt där man kontinuerligt och systematiskt utvecklar den egna praktiken och dess inverkan på studenters lärande. För att ge bästa möjliga förutsättningar för lärande och akademiskt lärarskap är det av största betydelse att etablera en psykologiskt trygg lärandemiljö som uppfattas som säker och trygg för interpersonellt risktagande.

4.9.2 Arbetet med studentcentrerat lärande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

KI:s styrdokument reglerar strukturen i kursplaner och utbildningsplaner. Vidare stöds det studentcentrerade lärandet genom programmens systematiska kartläggning av samband mellan examensmål, lärandemål, läraaktiviteter och examination som utgör en bilaga till programmens kvalitetsplaner.

Lärare tydliggör förväntningar vid kursstart och tillgängliggör lärandemål och bedömningskriterier i Canvas. Undervisningen utformas för att stärka studenternas självständighet och ansvarstagande genom att ett flertal studentaktiverande pedagogiska metoder t ex Team-Based Learning (TBL), Flipped classroom, fallbaserat lärande, problembaserat lärande (PBL), seminarier, laborationer, simuleringar och rollspel.

Inom den verksamhetsförlagda utbildningen utvecklar studenterna sin förmåga att ta ansvar för sitt lärande bland annat genom reflektionsuppgifter, lärandeportfölj och genom återkommande bedömning och återkoppling.

Sedan utvärderingen av KI:s kvalitetssäkringsarbete 2019 är en digital lärandeportfölj under implementering. Den möjliggör för studenter att följa och självständigt styra sin utveckling mot lärandemålen. Även lärare och handledare kan dokumentera resultaten av studenternas bedömning och återkoppling.

Examensarbetet är exempel där studentens självständighet tränas. Studenter har stor möjlighet att välja inriktning och ämne för examensarbetet och genomföra sina examensarbeten i en forskargrupp/forskarmiljö. Ofta ingår också att bidra till andras lärande genom att ge återkoppling på en annan students arbete.

Införandet av kompetensramverket *Entrustable Professional Activities* (EPA) i läkarprogrammet med återkommande bedömning av självständighetsgrad är ett exempel på strukturellt stöd åt både studenter, lärare och examinatore vad det gäller centrala aktiviteter i läkares kliniska arbete. Liknande EPA-ramverk implementeras nu i flera andra utbildningsprogram på KI vilket bidrar till högre kvalitet genom systematik i bedömning av studenter under verksamhetsförlagd utbildning (VFU), särskilt avseende självständighetsgrad. Implementering av EPA pågår på KI genom bland annat utformning av bedömningsmallar, kursintegration och handledarutbildning. Motsvarande process genomförs nu nationellt för sjuksköterskeprogrammen i Sverige.

Vid ett studentcentrerat lärande är examinationen inte bara en kunskapskontroll utan också en läraaktivitet som hjälper studenten att utveckla självständighet, reflektion och förmåga att bedöma sitt eget lärande. De examinationer som särskilt kräver att studenten är aktiv är de som relaterar till lärandemål på nivån färdighet och förmåga. Metoder som används är till exempel praktiska stationsbaserade examinationer, olika former av simuleringar, patientfall och andra former av färdighetsexaminationer. I hälso- och sjukvården sker bedömning i autentiska situationer med bedömningsinstrument baserade på vad som ska examineras.

I hälso- och sjukvårdsutbildningar är bedömning av professionellt förhållningssätt särskilt centralt. Bedömning och examination sker i reflektionsuppgifter, simulerade situationer och i grupparbeten, men den viktigaste bedömningen sker i VFU.

4.9.3 Kvalitetssäkring av arbetet med studentcentrerat lärande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Studenternas självständighet och behov av stöd följs upp i den kontinuerliga interna uppföljningen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Uppföljningen sker genom frågor i kursvärderingar och examensenkät, kursanalyser, återrapportering av utbildningsuppdraget och programmens och institutionernas kvalitetsplaner.

Uppföljning av progression i studenters självständighet följs bland annat genom formativ bedömning och återkoppling där den digitala portföljen är ett viktigt digitalt verktyg.

Hälso- och sjukvården erbjuder en stor variation av aktivt lärande i form av handledning, patientmöten, simuleringar av vårdssituationer, färdighetsträning, projektarbeten och bedömning och examination av kliniska färdigheter. *Lärandemodellen för verksamhetsförlagd utbildning* är fastställd av utbildningsrådet och framtagna i samverkan med KI, Marie Cederschiöld högskola, Röda Korsets högskola och Sophiahemmet högskola. Lärandemodellen bygger på tre pedagogiska perspektiv: studentcentrerat lärande, personcentrerat lärande och interprofessionellt lärande.

Samarbetet mellan KI och Region Stockholm är väl utvecklat avseende såväl utbildning på grundnivå och avancerad nivå som forskarutbildning och stärker vårdens medverkan i

utbildningarna vilket innebär tillgång till VFU-platser samt att examensmålen för respektive utbildning kan uppnås.

Regionen utvärderar studenters, medarbetares och chefers upplevelser av kvaliteten i VFU genom en särskild enkät som utvecklats av en arbetsgrupp under utbildningsrådet i samverkan mellan Region Stockholm, KI, Marie Cederschiöld högskola, Röda Korsets högskola och Sophiahemmet högskola.

4.9.4 Förbättring av arbetet med studentcentrerat lärande inom grundnivå och avancerad nivå

Enligt institutionernas åiterrapportering av utbildningsuppdraget arbetar de brett och systematiskt med att stärka studentcentrerat och aktivt lärande. Uppföljningen visar att det studentcentrerade perspektivet utgörs av en kombination av aktiverande undervisningsformer, digitalisering och olika former av formativ återkoppling. Men även kollegial och pedagogisk utveckling för lärare, strukturer för studentinflytande och studenters ansvar för sitt eget lärande beskrivs, liksom arbete med kursplaner, lärandemål och konstruktiv länkning.

Utbildningsrådet (inom samverkansorganisationen mellan KI och Region Stockholm) har initierat en treårig satsning från 2026 med syfte att stärka samverkan mellan olika vårdnivåer genom framtagande och inrättande av ytterligare studentdrivna vårdmoduler inom primärvård, geriatrik och akutsjukvård. Satsningen är särskilt viktig inför introduktionen av termin 12 i det sexåriga läkarprogrammet och ställer ökade krav på nya lärandemiljöer, vilket är en utmaning för vården i Stockholm. Genom att skapa fler studentmoduler på olika vårdnivåer möjliggörs för studenterna att i interprofessionella team följa patientens väg genom vården och samtidigt vara en viktig länk för samverkan mellan öppenvården och slutenvården.

4.9.5 Arbetet med studentcentrerat lärande inom forskarutbildningen

Forskarutbildning är i sig studentcentrerad i och med att det är en individuell utbildning. Detta styrs både av högskoleförordningen och utifrån processer enligt *Regler för utbildning på forskarnivå vid KI*.

Inom ramen för den övergripande allmänna studieplanen planerar, diskuterar och formulerar doktoranden tillsammans med sin handledare hur forskningsprojektet, och därmed utbildningen, ska utformas och vilka lärandemoment som behövs för att doktoranden ska nå målen med utbildningen. Som stöd för planering och genomförande finns digitaliserade individuella studieplaner (ISP).

För att tydliggöra lärandeprocessen och säkerställa måluppfyllnad finns följande steg:

1. Studiestart: En ISP upprättas i det digitala systemet med en plan för hur doktoranden ska uppnå examensmålen vilken fastställs av studierektor.
2. Årlig uppföljning: Doktorand och handledare följer upp progressen, dokumenterar i ISP och planerar återstående utbildning. Checklista för uppföljningssamtal finns på KI:s medarbetarportal.
3. Halvtidskontroll: Utbildningen har nått halvvägs och doktoranden redogör för sin progress i en halvtidsrapport, vilken presenteras och diskuteras vid ett seminarium där doktoranden även får återkoppling från utsedd halvtidskommitté.
4. Disputation (licentiatseminarium): I en redogörelse sammanfattar doktorand respektive handledare lärandeprocessen och beskriver var och för sig hur målen uppnåtts och hur doktoranden har utvecklats till en självständig forskare. Betygsnämnden examinerar.

Även i de enskilda kurserna är lärandet studentcentrerat eftersom kurserna oftast är uppbyggda så att doktoranderna ska utgå ifrån sin egen forskning och applicera det de lär sig direkt i det aktuella projektet.

4.9.6 Förbättring av arbetet med studentcentrerat lärande inom forskarutbildningen

För att säkerställa uppfyllnad inom forskarutbildningen infördes 2024 ett moment där doktorand och handledare i samband med disputation var och för sig ska redogöra för hur examensmålen uppnåts. Uppföljningen av doktorandernas upplevelse av måluppfyllnad har visat större medvetenhet och upplevelse av ökad måluppfyllelse sedan dess.

En granskning genomfördes 2025 i syfte att bedöma kvaliteten i doktorandernas ISP med fokus på hur doktoranderna planerade sin utbildning för att uppnå examensmålen. Ett antal slumpmässiga ISP granskades varvid bedömnarna landade i en sammantaget positiv bild och att de flesta hade väl och relevant beskrivit hur målen planeras att uppnås. KI har dock under flera år identifierat utvecklingsområdet att alla doktorander ska ha en fastställd ISP inom tre månader efter studiestart. Även om de flesta har en ISP som följs upp som den ska, framgick att det ändå fanns fall där det dröjt lång tid innan det fanns en fastställd ISP. Efter att ha tagit fram statistik och lyft denna brist vid verksamhetsdialogerna har antal doktorander som inte nått det uppsatta målet minskat. Detta är dock ett moment som behöver kontinuerlig uppföljning och information om kravet av att ha en ISP inom tre månader.

4.9.7 Värdering av arbetet med studentcentrerat lärande

Sammantaget är det KI:s bedömning att det finns en stark strategisk och pedagogisk grund för studentcentrerat lärande, med välfungerande processer för planering, genomförande och uppföljning samt tydliga styrdokument. Framför allt inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå finns en omfattande variation av autentiska läraaktiviteter, ett gediget system för studentinflytande, god samverkan med vården, en robust digital infrastruktur som också stödjer studenters självstyrda lärande och möjlighet till kompetensutveckling för lärare och handledare.

Ett utvecklingsområde som identifierats är ett mer systematiskt arbete kring examinationer. KI har ändamålsenligt utformade och dokumenterade processer för administration och studentupplevd kvalitet, men det saknas dokumenterade processer för systematiskt arbete med examinationernas kvalitet, även om det finns goda exempel i verksamheten. Det omfattar utformning och uppföljning av till exempel examinationsstrategier och examinationssystem.

Balansen mellan handledning och vårduppdrag inom VFU i hälso- och sjukvården utgör en strukturell och pedagogisk utmaning vilket blir särskilt tydligt relaterat till bedömning och examination. Samtidigt är det organisatoriskt svårt att prioritera handledning framför akuta vårdbehov. Problemet aktualiserar behovet av att handledning är en planerad och prioriterad aktivitet som är integrerad i organisationsstrukturen för att möjliggöra reflektion, återkoppling och förtroende mellan handledare och student. Detta kräver resursfördelning och till viss del en kulturförändring. Problemen är identifierade och utgör ett prioriterat utvecklingsområde som är föremål för strategiska satsningar i samverkansorganisationen med Region Stockholm.

4.10 Jämställdhet (F7/U)

Jämställdhet: Lärosätet arbetar systematiskt för att främja jämställdhet i forskningens förutsättningar.

4.10.1 Arbetet med jämställdhet inom utbildning och forskning

Lika villkor är KI:s paraplybegrepp som innefattar arbetet som främjar lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inklusive arbetet med jämställdhetsintegrering inom utbildning och forskning. KI:s strategi 2030 anger att verksamheten ska kännetecknas av en god fysisk, organisatorisk och social studie- och arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkningar och trakasserier. KI ska ha en kontinuerlig kompetensutveckling inom ledarskap, arbetsmiljö, lika villkor och mångfald. Strategin fastställer även att anställningsvillkor och karriärvägar ska vara likvärdiga för alla medarbetare oavsett bakgrund och att KI:s utbildningar ger den kunskap om kön, makt och lika villkor som krävs för att ge förutsättningar för jämlik vård och omsorg. Arbetet med jämställdhet regleras i interna styrdokument som anges i bilaga 4. Utifrån styrdokumentet har KI definierat arbetsprocesser, mål och utvecklingsområden för jämställdhetsintegrering inom utbildning, forskning och det gemensamma verksamhetsstödet.

Rector har det övergripande ansvaret för ett systematiskt och målinriktat arbete med lika villkor. Vicerektorer, prefekter och chefer ansvarar inom sina respektive ansvarsnivåer för att arbetet med lika villkor, inklusive arbetet med arbetsmiljö och förebyggande insatser genomförs, följs upp och utvecklas. Inom den kollegiala styrningen ansvarar fakultetsnämnden (FN) för att integrera och följa upp lika villkor i utbildning och forskning. FN:s kommittéer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskarutbildning respektive forskning stödjer FN genom beredning, uppföljning och identifiering av utvecklingsbehov inom sina respektive områden. Skyddskommittén ansvarar för att följa upp arbetet med jämställdhet och lika villkor i de delar som relaterar till arbetsmiljöarbetet.

Det gemensamma verksamhetsstödet (GVS) och HR-avdelningen ansvarar för ett sakkunnigt, strategiskt och operativt stöd i frågor om lika villkor och jämställdhet till ledning, kärnverksamhet och stödverksamhet. Lika villkorsfunktionen inom HR samordnar arbetet med jämställdhetsintegrering och diskrimineringslagens krav på aktiva åtgärder. Funktionen ger även stöd till institutionernas arbete med lika villkor. Arbetet sker ofta i samverkan med funktioner inom GVS såsom samordnare och specialister för arbetsmiljö, internationalisering, forskningsstöd och utbildningsstöd. Samverkan sker även med fackliga organisationer och studentkårerna.

Kompetensutveckling genomförts i linje med jämställdhetsintegreringens strategiska fokus på ledarskap och att öka ledningens och medarbetares kunskap om lika villkor och jämställdhet och som exempelvis lägger likavillkorsperspektiv på arbetet med bedömningsprocesser, karriärvägar och anställningsvillkor generellt, men även på utvecklingen av utbildningens innehåll, genomförande och form eller fördelning av medel och resurser inom forskningen. Exempelvis ingår en webb-baserad kurs om bias i bedömning i kurser för olika målgrupper och rekommenderas för bedömargrupper vid KI:s forskarskolor och i utlysningar för kliniska forskare. Skräddarsydda utbildningsinsatser ges också utifrån efterfrågan från KI:s institutioner.

Forskare vid KI uppmuntras och erbjuds stöd att inkludera jämställdhetsperspektivet i sina ansökningsansökningar för nya studier via KI:s medarbetarportal⁵. För forskare som vill integrera köns-, genus- och mångfaldsperspektiv i biomedicinsk forskning och utbildning erbjuder

⁵ Se [Integrating sex and gender into your research \(proposal\)](#)

plattformen *Gendered Innovation Alliance (GIA)* vid KI utbildning och erfarenhetsutbyte kring detta genom kurser, seminarier, föreläsningar och digitala stödverktyg. GIA sprider metoder och verktyg inom området och möjliggör bred tvärdisciplinär samverkan med industri, hälso- och sjukvård samt patientorganisationer. GIA är strategiskt knuten till det tematiska forskarutbildningsprogrammet *Development and Regeneration (DEVREG)*

År 2021 initierade KI en långsiktig satsning för att stärka yngre kvinnliga forskares och lärares meriteringsmöjligheter. Satsningen föregicks av en utvärdering av KI:s tidigare insatser inom området och utgör en central del av lärosätets arbete med jämställdhetsintegrering. Målet är att bidra till jämnare könsfördelning inom de högsta akademiska befattningarna, i linje med regeringens rekryteringsmål för professorer. Satsningen består av två initiativ som budgeteras inom kommittén för forskning (KF):

- *Women in Science and Education (WISE)* – ett nätverk för undervisande och forskande kvinnor vid KI, med fokus på karriärutveckling, erfarenhetsutbyte och synliggörande av kvinnors kompetens.
- *Fellows in Gender Equal Career Development (FIELD)* – ett mentorskaps- och utvecklingsprogram för juniora forskare och lärare, med syfte att stärka deltagarnas kunskap om karriärvägar, ledarskap och jämställdhet i akademien.

WISE och FIELD ska bidra till att undanröja strukturella hinder för kvinnors karriärutveckling, stärka nätverk och mentorskap samt främja jämställda meriteringsmöjligheter. Under 2022 påbörjade de två olika satsningarna sin verksamhet och har utvecklats under perioden 2023–2025.

WISE har vuxit från 160 till cirka 500 medlemmar och erbjuder aktiviteter för karriärutveckling och erfarenhetsutbyte. FIELD har genomfört tre programomgångar med deltagare från majoriteten av KI:s institutioner och har gett ökad kunskap om karriärvägar, ledarskap och jämställdhetsfrågor kopplat till meritering. En utmaning är den låga andelen män i programmet, vilket väcker frågor om mäns roll i arbetet för jämställd karriärutveckling.

KI:s långsiktiga arbete med jämställdhet har bland annat lett till att det idag finns strukturer och regelverk som främjar en jämn könsfördelning vid till exempel akademiska val och i rekryterande grupper. Detta har bidragit till att KI:s beslutsfattande akademiska råd och kommittéer idag har jämn könsfördelning.

År 2022 genomfördes en enkätstudie om genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier i svensk högskolesektor. Med resultaten som underlag tog KI fram en handlingsplan för att motverka genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier vid KI. Under arbetet med handlingsplanen har bland annat samordning av uppföljningen inom det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklats. För att utveckla och förtydliga processer och rutiner vid utredning och åtgärder har berörd personal utbildats. Lika villkor, inklusive sexuella trakasserier och genusbaserad utsatthet, ingår dessutom numera vid introduktionen av nya studenter.

4.10.2 Kvalitetssäkring av jämställdhetsarbetet

Arbetet med lika villkor, inklusive jämställdhet, följs upp i den interna kontinuerliga uppföljningen och den externa granskningen av utbildning och forskning. Uppföljningar sker även efter genomförda insatser eller på förekommen anledning när förhållanden uppmärksammas som behöver granskas närmare.

Anvisningarna som styr det systematiska kvalitetsarbetet inom forskning reglerar arbetet med extern regelbunden granskning (KIRA) vart 6-8 år och genom kontinuerlig uppföljning med

verksamhetsplanering. Jämställdhet och likabehandling är exempel på bedömningsområden som kan inkluderas i dessa granskningar och uppföljningar. Anvisningarna för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning anger också hur jämställdhet och likabehandling ska följas upp systematiskt.

Inom programutvärderingen inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå som görs med hjälp av externa sakkunniga är lika villkor en egen bedömningsgrund. Dessutom inkluderas uppföljning av lika villkor i kursvärderingar, examensenkäten, nybörjarenkäten, studentbarometern, VFU-enkäten samt institutionernas återrapportering av utbildningsuppdraget.

En särskild enkät för att följa upp studenternas upplevelse av lika villkor inom studiemiljön har implementerats i kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Enkäten genomförs vart fjärde år och följer upp studenternas upplevelser av och risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling. Resultaten används i det förebyggande lika villkorsarbetet.

Inom forskarutbildningen omfattas anställda doktorander av medarbetarundersökningen som genomförs vart 3-4 år. Den årliga enkäten, Exit poll, bland nyexaminerade doktorander ger könsuppdelade data om diskriminering och trakasserier. Utöver detta innebär incidentrapporter och student- och doktorandombudens årliga rapport uppföljning som ger information om jämställdhetsproblem som studenter och doktorander möter.

Kvalitetssäkring av arbetet med jämställdhet inom forskning sker t.ex. genom uppföljning och analys av personaldata, arbetsmiljöfrågor och resursfördelning inom löner och forskningsmedel t.ex. årliga lönekartläggningar och kommittén för forskarutbildnings årliga uppföljning av fördelningsfrekvensen för kvinnor och män till KI:s största doktorandfinansieringsprogram (KID).

All personaldata som rör medarbetare och studenter i KI:s årsredovisning är könsuppdelad. Detta möjliggör uppföljning av könsfördelningen på alla positioner, inklusive teknisk och administrativ personal samt undervisande och forskande personal, liksom på olika karriärnivåer från doktorand och postdoktor till lektorer, professorer och chefer. Även sjukskrivningar analyseras genom könsuppdelad statistik. Denna könsuppdelade data gör det möjligt att analysera könsskillnader inom hälsa och karriärvägar och identifiera var kvinnor tenderar att lämna akademiska karriärer, samt rikta insatser för att åtgärda så kallade ”läckande pipeline”-effekter.

KI lämnade under slutet av 2025 in en resultatredovisning av regeringsuppdraget med jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JIHU) mellan 2023 och 2025 till regeringen. Arbetet med redovisningen innebar kartläggning, analys och utvärdering av det systematiska arbetet med jämställdhet i hela verksamheten och identifierade utvecklingsbehov bl.a mot forskningsverksamheten.

Resultatet av den externa och interna uppföljningen av KI:s lika villkorsarbete samlas upp av lika villkorsfunktionen som tar fram förslag på förbättringsåtgärder och strategier för arbetet. Kommittéernas kvalitetsarbete tar med resultaten i sina årliga kvalitetsrapporter som redovisas för FN och som beaktas i FN:s och kommittéernas verksamhetsplanering.

4.10.3 Förbättring av arbetet med jämställdhet

KI har under och efter arbetet med JIHU stärkt de organisatoriska förutsättningarna för ett långsiktigt och systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering. De insatser som redovisas i KI:s redovisning av JIHU-uppdraget från 2025 till regeringen är viktiga bidrag för att stärka

jämställdhetsintegreringen i KI:s kärn- och stödverksamhet och kan fortsätta att utvecklas framöver.

Under uppföljningen av KI:s arbete med lika villkor och jämställdhetsintegrering identifierades ett behov av en förtydligad fördelning av ansvar och roller för lika villkorsarbetet, integrering i linjestyrningen och den kollegiala styrningen, samt formaliserade arenor för dialog och ansvar för uppföljning. Med anledning av detta fattades beslut om projektet *På väg mot lika villkor vid KI – ansvar, roller och plan för genomförande*. Projektet har löpt på under 2024 fram till början av 2026 och syftar till att skapa ett sammanhållet och systematiskt arbete för lika villkor vid KI samt tydliggöra hur lika villkorsområdet inklusive jämställdhet ska integreras i KI:s verksamhetsplanering och styrning. Projektet har även tagit fram förslag på att förvalta utmärkelsen av EU kommissionen, Gender Equality Champion, och prissumman om 100 000 Euro.

Arbetet med projektet har lett till beslut om ett mer sammanhållet och systematiskt arbete med lika villkor och jämställdhet. Ansvar och roller har förtydligats. I rektors besluts- och delegationsordning förtydligas numera prefekters ansvar för ”det systematiska arbetet med lika villkor och jämställdhetsintegrering i enlighet med gällande regler”.

Utvecklingsområdena som identifierats ingår i *Karolinska Institutets strategi för jämställdhet och lika villkor 2026-2030* (även benämnd *Gender Equality Plan - GEP*) genom vilken KI arbetar målstyrt med för att stärka det analytiska underlaget genom en årlig rapport och utveckla former för lärande och erfarenhetsutbyte, samt säkerställa att resurser och kompetens finns på plats för att leda och genomföra arbetet ändamålsenligt och effektivt.

Utvecklingsområdena har integrerats i GEP i syfte att arbeta för samtliga jämställdhetspolitiska delmål och för att möta de krav och rekommendationer som ställs av Horisont Europa samt övriga lagar och uppdrag. I GEP förtydligas även indikatorer och processer för uppföljning för respektive område.

Sedan tidigare har arbetet med jämställdhet utvecklats utifrån de rekommendationer som gavs i UKÄ:s granskning av KI:s kvalitetssäkringsarbete inom utbildning 2019–2020 och breddad rekrytering 2021-2022. Då tog KI fram nya styrdokument i form av handlingsplaner för integrering av lika villkor och plan för integrering av jämställdhet samt handlingsplan för breddad rekrytering för att tydliggöra och säkerställa en långsiktig planering och ett systematiskt arbete inom dessa områden. Lika villkor inkluderas som en av flera ämnesöverskridande perspektiv och ska enligt styrdokumentet *Anvisningar för fördelning av kursansvar för kurs inom program* införlivas i alla kurser där det är relevant. Enligt *Anvisningar för utbildningsplaner för program på grundnivå och avancerad nivå vid Karolinska Institutet* ska utbildningsplaner beskriva hur lika villkor integreras i utbildningen.

KI utvecklade också det förebyggande och främjande arbetet för lika villkor inom VFU/VIL genom utbildning i lika villkor för lärare och kliniska handledare i KI:s högskolepedagogiska kurs med inriktning på VFU.

En organisatorisk förändring 2025 är att lika villkorsfunktionen flyttats från KI:s fakultetskansli till HR-avdelningen i syfte att stärka integrering av lika villkorsarbetet inte bara i kärnverksamheterna utan även i arbetet med chefsstöd, rekrytering och arbetsmiljö.

4.10.4 Värdering av jämställdhetsarbetet

Under 2023 tilldelades KI ett nyinstituat *EU-pris Gender Equality Champion* för sitt långsiktiga arbete med att främja jämställdhet inom akademien. Priset tilldelades KI för året 2022, efter en extern expertgranskning, för ”ett betydande och långsiktigt jämställdhetsarbete på hög nivå.” Arbetet med utmärkelsen *Gender Equality Champion* och KI:s målstyrda arbete

med jämställdhetsintegrering har lett till en mer samlad uppföljning och utvärdering av arbetet.

Sedan år 2020 har KI också erhållit EU-kommissionens erkännande ”*HR-excellence in research*” (HRS4R). En förutsättning för att få utmärkelsen är att KI implementerar den europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare (Charter & Code). KI:s arbete med att förnya utmärkelsen omfattar implementeringen av jämställdhet genom KI:s GEP, i enlighet med kraven i Horisont Europa.

KI:s uppföljning och analys av lika villkorsarbetet i utbildningen sedan 2022 visar att det inom lärosätet finns god medvetenhet om villkorsfrågor, inklusive jämställdhet. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att integrera lika villkor i utbildningarna samt att öka kunskapen om diskrimineringslagens krav om aktiva åtgärder. Uppföljning visar dock variationer i hur institutionerna arbetar med lika villkor och vilket förebyggande arbete som sker.

Examensenkäten 2024/25 visar i likhet med tidigare år att studenterna efter avslutade studier känner sig relativt väl förberedda för att arbeta utifrån de perspektiv som ingår i lika villkor. Det finns dock utrymme för förbättring när det gäller perspektiven kring hbtqi-frågor, jämställdhet och jämlikt bemötande av personer med funktionsnedsättning. Därför arbetar KI kontinuerligt med att utveckla integreringen av lika villkor i utbildningens innehåll, genomförande och utformning.

De uppföljningar som KI genomför visar i många avseende på styrkor och positiv utveckling, men också utvecklingsområden och utmaningar. Arbetet med jämställdhetsintegrering genom hela organisationen behöver stärkas. Vidare behöver arbetet mer systematiskt kopplas samman med kvalitetsarbetet samt med verksamhetsplanering och uppföljning. Exempel på områden för fortsatt utveckling är:

- Samordningen av arbetet med karriärvägar och meriteringsmöjligheter utifrån perspektiv på jämställdhet och lika villkor. Det saknas exempelvis konkreta strategier och tydlig uppföljning i arbetet med rekryteringsmålet om nyrekryterade kvinnliga professorer.
- Ökad kunskap om och tydligare ansvar för frågorna om lika villkor inom arbetsmiljö, karriärvägar och meriteringsmöjligheter inom linjestyrning respektive den kollegiala styrningen.
- Stärka lika villkorsfunktionens samverkan med funktioner inom GVS såsom samordnare och specialister för arbetsmiljö, internationalisering, forskningsstöd och utbildningsstöd samt med fackliga organisationer och studentkårerna.
- Att i kvalitetssäkringen av forskning ta fram könsuppdelad data över fördelningen av interna forskningsmedel, priser och stiftelser.
- Uppföljning av utlysningar av interna forskningsmedel ur ett jämställdhetsperspektiv, inklusive analys av könsfördelningen bland sökande i relation till könsfördelningen bland dem som beviljas medel.

En återkommande utmaning som har identifierats i kvalitetssäkringsarbetet gäller analysen av arbetet med jämställdhetsintegrering. Trots tillgång till könsuppdelad statistik och flera uppföljningsverktyg finns det begränsningar i möjligheten att bedöma långsiktiga effekter av insatser som genomförs. För att kunna förstå och arbeta med identifierade jämställdhetsutmaningar behöver fler indikatorer samlas och analyseras tillsammans. För att stärka förutsättningarna för sådan resultatuppföljning behöver arbetet med jämställdhetsintegrering integreras tydligare i KI:s befintliga styrsystem, såsom verksamhetsplanering, budgetprocesser och kvalitetsarbetet. En sådan integrering möjliggör

en starkare koppling mellan mål, genomförande och resultat samt förbättrar förutsättningarna för långsiktig analys av utvecklingen.

Det är tydligt att grundläggande utmaningar inom arbetet med lika villkor inom utbildning och forskning är strukturella och kopplade till såväl akademins organisering, normer och värderingssystem som det omgivande samhällets. Könsskillnader i karriärmönster och villkor visar att förändring sker långsamt. Kvinnor är fortsatt underrepresenterade på den högsta akademiska nivån, trots jämn eller kvinnodominerad könsfördelning på mer juniora befattningsnivåer och inom utbildningen. Detta indikerar att det finns betydande utmaningar att arbeta vidare med såsom skillnader i arbets- och studiemiljön, sjukfrånvaro, utsatthet och upplevelser av (o)lika villkor.

4.11 God forskningssed (F8)

God forskningssed: Lärosätet arbetar systematiskt för att främja god forskningssed samt förebygga och hantera oredlighet i forskning.

4.11.1 Arbetet med god forskningssed

KI bedriver ett systematiskt arbete för att främja god forskningssed, förebygga avvikelser från vedertagen forskningspraxis och säkerställa att identifierade brister leder till lärande och förbättring. Arbetet är integrerat i KI:s kvalitetssystem för forskning och utgår från nationell lagstiftning, internationella principer för forskningsintegritet samt KI:s styrdokument.

Stödstrukturer vid KI som verkar för att främja god forskningssed

KI har ett sammanhållet system av stödstrukturer för att främja god forskningssed och forskningsintegritet. Stödet omfattar rådgivning, utbildning och stöd inom forskningsdokumentation, datahantering, juridiska frågor, forskningsetik samt hantering av misstänkta avvikelser från god forskningssed.

Arbetet bedrivs genom bland annat *Research Data Office* (RDO), *Compliance & Data Office*, juridiska enheten, etikverksamheten vid institutionen för lärande, information, management och etik (LIME), KI:s universitetsbibliotek (KIB) och Komparativ medicin inom försöksdjursområdet. Samlad information om hur dessa funktioner erbjuder stöd genom hela forskningsprocessen, från planering och genomförande till dokumentation, publicering och uppföljning finns på KI:s intranät.

Vetenskapliga ombud

Sedan 2026 finns fyra vetenskapliga ombud vid KI. Ombuden ger oberoende rådgivning i forskningsetiska frågor, främjar kunskap om forskningsintegritet och bidrar till tidig identifiering av forskningsetiska utmaningar. Genom sin roll som länk mellan forskningsmiljöer och centrala stödfunktioner bidrar de till erfarenhetsutbyte och kontinuerligt lärande.

Nämnden för etik och god forskningssed

För att stärka samordningen av arbetet med forskningsetik och forskningsintegritet inrättades nämnden för etik och god forskningssed den 1 januari 2026. Nämnden ansvarar för att följa utvecklingen inom området, främja god forskningskultur och erfarenhetsutbyte samt identifiera förbättringsbehov och föreslå åtgärder. Nämnden rapporterar årligen till rektor.

Hantering av avvikelser från god forskningssed

KI:s riktlinjer för prövning av oredlighet i forskning utgör ett stöd för såväl forskare som de funktioner som hanterar ärenden om misstänkt oredlighet i forskning eller andra avvikelser från god forskningssed. KI:s råd för utredning av avvikelser från god forskningssed har i

uppgift att ta ställning till om misstanke om oredlighet i forskning föreligger och om ärendet därmed bör överlämnas till nationella nämnden för prövning av oredlighet i forskning (NPOF). Rådet ska också utreda andra misstänkta avvikelser från god forskningssed än misstänkt oredlighet i forskning. Rådet lämnar skriftliga utlåtanden som utgör underlag för rektorsbeslut. Under perioden 2020-2025 har rådet hanterat 36 ärenden. Av dessa har sex avvisats, 23 prövats i sak och sju överlämnats till NPOF. I två ärenden har rådet bedömt att avvikelser från god forskningssed förekommit.

KI sammanställer årligen erfarenheter från hanterade ärenden som underlag för utveckling av rutiner, stödinsatser och förebyggande arbete. Sedan 2026 finns inom nämnden för etik och god forskningssed en arbetsgrupp som ska se över hur erfarenheter bidrar till kunskapsutbyte och utveckling inom området. KI har även en visselblåsarfunktion som kompletterar de ordinarie processerna för rapportering av allvarliga missförhållanden.

Öppen vetenskap, forskning utomlands och extern samverkan

KI stödjer omställningen till öppen vetenskap som en del av arbetet med god forskningssed. Genom att främja öppen publicering och tillgängliggörande av forskningsdata stärks transparens, reproducerbarhet och möjligheterna att granska forskningsresultat. KIB, som även ingår i RDO, erbjuder stöd och utbildning inom området. KI inrättade 2025 det institutionella forskningsdatarepositoriet *KI Data Repository* i syfte att tillgängliggöra och bevara forskningsdata.

Forskning som bedrivs utomlands ska följa både svenska forskningsetiska principer och värdlandets regelverk. KI erbjuder stöd genom riktlinjer för forskning utomlands och ansvarsfull internationalisering.

Samverkan med externa aktörer är en viktig del av arbetet med god forskningssed. Särskilt central är samverkan med Region Stockholm genom gemensamma riktlinjer, stödstrukturer och erfarenhetsutbyte. För klinisk forskning och forskningssamarbeten erbjuder även KI stöd i frågor som rör etikprövning, avtal, datahantering, kliniska prövningar och regulatoriska krav. Ordföranden för KI:s nämnd för etik och god forskningssed ingår i Karolinska Universitetssjukhusets råd för god klinisk forskningssed, vilket erbjuder stöd och rådgivning i frågor som rör god forskningssed till vårdgivare inom Region Stockholm. Därtill deltar KI i nationella och internationella nätverk inom forskningsetik, forskningsintegritet och forskningsstöd, vilket bidrar till omvärldsbevakning, kompetensutveckling och utveckling av god forskningspraxis.

4.11.2 Kvalitetssäkringen av arbetet med god forskningssed

Arbetet med god forskningssed kvalitetssäkras genom KI:s ordinarie processer för verksamhetsplanering, uppföljning och utvärdering av forskning. Inom ramen för den dialogbaserade verksamhetsuppföljningen och återkommande utvärderingar, såsom *Karolinska Institutets Research Assessment* (KIRA), identifieras utvecklingsområden som omsätts i riktlinjer, stödinsatser och andra förbättringsåtgärder. Eftersom en stor del av forskningen vid KI omfattar människor eller djur utgör etikprövning och djurförsöksetisk granskning centrala delar av kvalitetssäkringen.

KI:s kvalitetsarbete präglas av kontinuerligt lärande där erfarenheter från utvärderingar, internrevisioner och externa granskningar används för att utveckla organisation, arbetssätt och stödfunktioner. Erfarenheter från hanteringen av misstänkta avvikelser från god forskningssed utgör ett viktigt underlag för kvalitetssäkring och utveckling. Med de 36 ärenden, som KI:s råd för utredning av avvikelser hanterade under 2020–2025, som underlag har analys

genomförts för att identifiera återkommande utmaningar, utveckla stödstrukturer och stärka det förebyggande ärendet.

En viktig del av det förebyggande arbetet är utbildningsinsatser för studenter, doktorander, forskare, handledare och forskargrupper.

Inom forskarutbildningen utgör forskningsetiska frågor en integrerad del av kvalitetssäkringen. Vid halvtidskontrollen ska doktoranden redovisa forskningsetiska överväganden och relevanta etiktillstånd. KI genomför dessutom systematisk plagiatgranskning av samtliga avhandlingar, samt stickprovskontroller av att den forskning som ingår i avhandlingar bedrivits inom ramen för gällande etikprövning. Avhandlingen bör även innehålla en deklaration om eventuell användning av generativ AI vid framtagandet av den akademiska texten.

Genom obligatorisk utbildning i forskningsetik för doktorander och huvudhandledare samt genom kurser, seminarier och workshops inom forskningsintegritet, forskningsdatahantering och publiceringsetik stärks kunskapen om god forskningssed och relevanta regelverk.

För att stärka forskningens transparens, spårbarhet och reproducerbarhet ska forskningsdokumentation vid KI ske i godkända elektroniska loggböcker (ELN). KI erbjuder även centralt stöd för registrering, dokumentation och rapportering av klinisk forskning.

4.11.3 Exempel på förbättringsarbete i arbetet med god forskningssed

KI:s arbete med god forskningssed har under det senaste decenniet präglats av ett omfattande utvecklings- och förbättringsarbete. Erfarenheterna från Macchiarini-ärendet om oredlighet i forskning och efterföljande externa granskningar har varit en viktig drivkraft för flera av de utvecklingsinsatser som genomförts. Detta har bidragit till att stärka lärosätets arbete med forskningsetik, forskningsintegritet, intern styrning samt hantering av misstänkta avvikelser från god forskningssed. Utvecklingen har skett successivt och föregåtts av interna kartläggningar, utredningar och granskningar, som har legat till grund för utveckling av styrning, processer och stödstrukturer. Ambitionen har varit att skapa en långsiktigt hållbar modell för stöd, uppföljning och utveckling inom området.

Ett exempel på förbättringsarbete är inrättandet av nämnden för etik och god forskningssed. KI hade i många år haft ett etikråd. 2020 formaliserades rådets arbete och en position som Vetenskaplig ombud inrättades som stöd i ärenden med misstänkt oredlighet eller brister i god forskningssed. Nämnden för etik och god forskningssed etablerades 2026 mot bakgrund av identifierade behov av stärkt samordning, tydligare ansvarsfördelning och förbättrad kunskapsdelning. I anslutning till nämndens etablering har flera utvecklingsinsatser initierats, bland annat avseende etiktillstånd i studentarbeten, lärdomar från tidigare ärenden om misstänkt oredlighet, utbildningsinsatser inom forskningsetik och god forskningssed (kurser, workshops och seminarier), samt förbättrad information och vägledning till forskare. Arbetet har även omfattat stöd kring forskningshuvudmannaskap i samarbeten mellan KI och Region Stockholm.

År 2026 genomfördes även en utökning från ett till fyra vetenskapliga ombud med spridning inom KI:s samtliga tre campusområden för att skapa en mer lokal förankring. Ombuden ska bidra till lokalt stöd, spridning av god praxis och tidig identifiering av frågor som rör forskningsintegritet samt fungera som en länk mellan forskningsmiljöerna och KI:s centrala stödfunktioner.

Dessutom pågår ett arbete vid KI att vidareutveckla stödet för forskningsdata genom projektet KI DASH, med fokus på långsiktigt bevarande, kostnadseffektiv lagring och hållbara finansieringsmodeller för att säkerställa tillgänglighet och återanvändning av forskningsdata.

Andra utvecklingsområden omfattar uppföljning av användningen av elektroniska loggböcker (ELN), fortsatt utveckling av utbildningsinsatser inom god forskningssed och forskningsintegritet samt stärkt stöd till forskare i frågor om forskningsdokumentation.

4.11.4 Värdering av arbetet med god forskningssed

KI bedömer att en styrka i arbetet med god forskningssed är dess förankring i lärosätets verksamhet och kvalitetssystem. Arbetet vilar på etablerade riktlinjer, tydliga processer, stödstrukturer, utbildningsinsatser och specialistkompetens inom bland annat forskningsetik, juridik och forskningsdatahantering. Tillsammans med insatser för att främja god forskningskultur, forskningsintegritet och öppen vetenskap skapas ett sammanhållet stöd för forskningen. Detta bidrar till ökad transparens, hög kvalitet och tillförlitlighet samt stärker det gemensamma ansvaret för forskningsintegritet på alla nivåer inom lärosätet.

Under det senaste året har KI stärkt samordningen och den lokala förankringen av arbetet med god forskningssed. De nya strukturerna som etablerats har förbättrat erfarenhetsutbyte och samverkan mellan stödfunktioner och forskningsmiljöer samt stärkt förutsättningarna för systematiskt utvecklingsarbete. Eftersom flera av insatserna är relativt nya ser KI ett behov av att vidareutveckla uppföljning, analys och erfarenhetsutbyte för att bättre bedöma effekter, identifiera utvecklingsbehov och stödja kontinuerligt lärande.

Ett prioriterat utvecklingsområde är att systematiskt samla in, analysera och sprida erfarenheter från NPOF-ärenden, lokala utredningar samt rådgivnings- och stödverksamhet. Nämnden för etik och god forskningssed har ett särskilt ansvar att främja erfarenhetsutbyte och bidra till det fortsatta utvecklingsarbetet.

KI ser även behov av att förbättra tillgängligheten till stödresurser och vägledningar. Det fortsatta arbetet fokuserar på att konsolidera organisationen och säkerställa att de nya funktionerna och arbetssätten används och utvecklas ändamålsenligt. KI bedömer att detta kommer att stärka förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart, systematiskt och väl integrerat arbete med god forskningssed.

4.12 Sammanfattande reflektioner om styrkor och utvecklingsområden

Sedan föregående granskning har kvalitetssystemet vidareutvecklats genom förtydligad ansvarsfördelning, gemensamma styrdokument, utvecklade former för uppföljning och analys samt införandet av regelbundna externa granskningar inom både utbildning och forskning. Kvalitetsarbetet omfattar utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskarutbildning, forskning och stödverksamhet och genomförs med en gemensam logik där kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning ligger till grund för prioriteringar och utvecklingsinsatser.

En styrka är den fastställda ordningen för kvalitetssäkringsarbetet. Ansvarsfördelning, roller och processer är reglerade genom styrdokument och integrerade i lärosätets organisation och styrning. Arbetet involverar ledning, lärare, forskare, verksamhetsstöd, studenter och doktorander samt externa intressenter när det är relevant. Student- och doktorandperspektivet tas tillvara genom representation i styrande och beredande organ på alla nivåer, medan arbetslivsperspektivet integreras genom avnämningarrepresentation, samverkan med vårdsektorn och externa sakkunniga i granskningar. Arbetet för god forskningssed har utvecklats genom tydligare regelverk, utbildningsinsatser, rådgivande funktioner och processer för att förebygga, identifiera och hantera avvikelser från god forskningssed. Sammantaget bidrar detta till en kvalitetskultur där kvalitetsarbetet är en del av verksamhetens utveckling.

Samtidigt har KI identifierat flera utvecklingsområden. Ett övergripande sådant är att ytterligare stärka samspelet mellan kvalitetssäkring, verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling så att identifierade utvecklingsområden tydligare omsätts i prioriteringar, åtgärder och uppföljning. Detta gäller särskilt de delar av kvalitetssystemet som utvecklats under de senaste åren, däribland forskningsområdet och den nya modellen för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning. Uppföljning och kvalitetssäkring sker inom olika delar av verksamheten och i flera parallella processer och olika aktiviteter inom KI vilket innebär en risk att utvecklingsbehov som sträcker sig över organisatoriska gränser inte fångas upp eller prioriteras på lärosätetsnivå. KI ser därför behov av fortsatt utveckling av samordning av detta.

Ytterligare utvecklingsområden handlar om kompetensförsörjning, kompetensutveckling och jämställdhetsintegrering. Kvalitetsarbetet har identifierat behov av mer långsiktig och systematisk uppföljning av ämnesmässig kompetensutveckling, stärkt stöd för utbildningsnära karriärvägar samt ökad kännedom om befintliga karriärstöd.

Sammantaget bedömer KI att lärosätet har ett kvalitetssystem med tydliga strukturer, bred delaktighet och etablerade processer för uppföljning och granskning. De viktigaste utvecklingsområdena handlar i första hand inte om att skapa nya processer, utan om att stärka samordningen mellan befintliga processer, öka analyskapaciteten och säkerställa att identifierade utvecklingsbehov omsätts i långsiktig verksamhetsutveckling. På så sätt kan kvalitetssystemet fortsätta att utvecklas som ett integrerat stöd för KI:s utbildning, forskning och strategiska utveckling.

5. Bilagor

1. Fastställd beskrivning av lärosätets kvalitetssystem – Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete vid Karolinska Institutet
2. Organisationsskiss – Organisationsskiss över KI ledning och det gemensamma verksamhetsstödet
3. Rektors besluts- och delegationsordning
4. Fakultetsnämndens arbets-, besluts-, och delegationsordning
5. Sammanställning över de mest centrala styrdokumenterna för kvalitetssäkringsarbetet avseende utbildning respektive forskning.